

Krajowa Administracja
Skarbowa

Instrukcja w zakresie obsługi w Systemie AES

(Instrukcja dla użytkowników zewnętrznych)
(wersja 1.0)

Opracowano w Departamencie Cel
Warszawa, październik 2017 r.

**INNOWACYJNA
GOSPODARKA**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Ministerstwo
Finansów

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt realizowany jest w ramach Programu e-Cło współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka „Dotacje na innowacje”.

Spis treści:

Ważniejsze skróty i definicje	4
WSTEP	11
A. OBSŁUGA ZGŁOSZENIA W URZĘDZIE WYWOZU	14
2. Obsługa zgłoszenia w Systemie AES	18
2.1 Złożenie zgłoszenia celnego	18
2.2 Walidacja systemowa IE 515	21
2.3 Weryfikacja formalna IE 515 zarejestrowanego przez System	23
2.4 Przyjęcie zgłoszenia celnego	26
2.5 Weryfikacja merytoryczna zgłoszenia po jego przyjęciu	27
2.6 Wydruk dokumentu EAD	31
3. Sprostowanie zgłoszenia	34
4. Unieważnienie zgłoszenia	35
4.1 Zasady unieważniania zgłoszeń wywozowych	35
4.2 Operacje w systemie w związku z unieważnieniem zgłoszenia	38
5. Analiza ryzyka	39
6. Zwolnienie towarów do wywozu	39
7. Potwierdzenie wyprowadzenia	40
7.1 Potwierdzenie wyprowadzenia na podstawie dowodów alternatywnych	42
7.2 Potwierdzenie wyprowadzenia w eksporcie pośrednim	46
7.3 Zasady przechowywania przez podmioty komunikatów związanych z obsługą zgłoszeń celnych w Systemie AES	48
8. Procedura poszukiwawcza w AES	50
9. Szczególne przypadki postępowania	52
9.1 Jednolita umowa przewozu przedstawiana w UWU	52
9.2 Urząd wywozu jest równocześnie urzędem wyprowadzenia	54
9.3 Zgłoszenie składane zbiorczo	54
9.4. Zgłoszenie z mocą wsteczną na podstawie art. 337 RW	55
9.5 Wywóz partiami – wyprowadzenie części towaru	56
9.6 Procedura wywozu towarów akcyzowych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy	57
9.7 Formalności dotyczące wywozowego zgłoszenia celnego – art. 269 ust. 2 lit. a), b) i c) UKC	60
9.8 Dostawy towarów nieunijnych dostarczanych jako zapasy statku powietrznego lub wodnego oraz instalacji morskich	61
9.9 Uprozczone zamykanie procedury wywozu oraz powrotnego wywozu przez upoważnionego nadawcę TIR lub upoważnionego nadawcę w tranzycie unijnym/wspólnym (T1/T2)	63
9.10 Zdejnowanie i zakładanie zamknięć celnych oraz przeładunki w procesie konsolidacji przesyłek	72
9.12 Handel ze specjalnymi obszarami podatkowymi	76
9.13 Wywóz na wyspę Helgoland	77
9.14 Obrót pocztowy i kurierski	78
9.15 Powrotny wywóz	80
10. Procedura awaryjna w UWU	88
10.1 Nie działa aplikacja lub łącze internetowe zgłaszającego	89
10.2 System AES nie działa w UWU (awaria po stronie administracji skarbowej)	92
10.2.1 Szczegółowe zasady postępowania organów celnych w przypadku nieprawidłowego działania Systemu AES	92
10.2.2 Awaria lokalna	93
10.2.3. Realizacja procedury awaryjnej z wykorzystaniem formularzy papierowych	94
10.3 Tryb postępowania w przypadku, gdy po przesłaniu komunikatu IE 515 nastąpiła awaria Systemu w UWU, komponentów komunikacyjnych SISC lub aplikacji zgłaszającego	95

10.4 Wygenerowanie i przesłanie do podmiotu komunikatu IE 599 w odniesieniu do zgłoszeń zarejestrowanych awaryjnie.....	96
13. Potwierdzenie wyprowadzenia na podstawie dowodów	98
alternatywnych, dla zgłoszenia złożonego na ESS.....	98
B. UPROSZCZENIA W AES.....	99
1. Informacje ogólne	99
2. Realizacja procedury uproszczonej	101
2.1 Zgłoszenie uproszczone bez pozwolenia (art. 166 ust. 1 UKC).....	101
2.2 Zgłoszenie uproszczone z pozwoleniem (art. 166 ust. 2 UKC).....	104
2.3 Wpis do rejestru zgłaszającego art. 182 UKC	107
3. Procedura awaryjna w procedurze uproszczonej.....	109
3.1 Nie działa aplikacja lub łącze internetowe zgłaszającego	109
3.2 System AES nie działa w UWU (awaria po stronie administracji skarbowej).....	110
3.3 Realizacja procedury awaryjnej.	110
3.3.1 Procedura awaryjna dla zgłoszenia uproszczonego	110
3.3.2 Procedura awaryjna dla wpisu do rejestru zgłaszającego	111
3.4 Tryb postępowania w przypadku, gdy po przesłaniu komunikatu IE 515, IE 515B lub IE 515C nastąpiła awaria aplikacji zgłaszającego lub Systemu w UWU.....	113
4. Realizacja odprawy scentralizowanej wewnątrz kraju	113
C. OBSŁUGA ZGŁOSZENIA W URZĘDZIE WYPROWADZENIA (UWA).....	117
1. Informacje ogólne	117
2. Obsługa zgłoszenia w UWA	119
2.1 Przedstawienie towaru	119
2.2 Obsługa składowania towarów	120
2.3 Obowiązki przewoźnika w UWA	121
3. Szczególne przypadki obsługi	123
3.1 Obsługa operacji wywozowych otwartych w Systemie AES dla wywozu towaru partiami (przez jeden lub kilka UWA).....	123
3.2 Tranzyt po wywozie w UWA (gdy UWU różni się od UWA)	124
3.3 Jednolita umowa przewozu przedstawiana w UWA	125
4. Procedura awaryjna w UWA.....	126
4.1. Procedura wywozu realizowana na dokumencie ESS.....	126
4.2 System AES nie funkcjonuje bądź działa nieprawidłowo w UWA	127
D. WYWOZOWA DEKLARACJA SKRÓCONA (WDS).....	129
1. Informacje ogólne	129
2. Osoba odpowiedzialna za złożenie WDS	130
3. Terminy do złożenia WDS	131
4. Obsługa WDS w systemie AES	132
4.1 Złożenie i walidacja systemowa WDS	132
4.2 Przedstawienie towaru i weryfikacja WDS.....	134
4.3 Sprostowanie WDS	135
4.4 Unieważnienie WDS.....	136
5. Procedura awaryjna dla WDS.....	136
5.1 Nie działa aplikacja lub łącze internetowe zgłaszającego.....	137
5.2 System AES nie działa po stronie administracji skarbowej.....	137
Załączniki:.....	141
Załącznik nr 1 do Instrukcji AES	141
Załącznik nr 2 do Instrukcji AES	143
Załącznik nr 3 do Instrukcji AES	152
Załącznik nr 4 do Instrukcji AES	153
Załącznik nr 5 do Instrukcji AES	156

Ważniejsze skróty i definicje¹

Skrót	Opis
AEO	Upoważniony Przedsiębiorca
AES	Automatyczny System Eksportu, zwany dalej „Systemem” lub „AES”
Awizacja	Status zgłoszenia wywozowego w UWA informujący o przesłaniu komunikatu IE 501
BDZ	Brak danych zgłoszenia, informacja występująca dla dokumentu rejestrowanego manualnie (ZWA spoza AES) w urzędzie wyprowadzenia, w przypadku, gdy zgłoszenia wywozowego dokonano w UWU nieobjętym Systemem AES lub podczas awarii w UWA
CN	Nomenklatura Scalona, ustanowiona rozporządzeniem Rady (EWG) nr 2658/87
EAD	Wywozowy Dokument Towarzyszący
ECS	System Kontroli Eksportu
EMCS PL2	System Przemieszczania oraz Nadzoru Wyrobów Akcyzowych (ang. Excise Movement and Control System)
EORI	Numer identyfikacyjny podmiotu, nadawany przez organy celne, niepowtarzalny w ramach Unii Europejskiej
EORI PL	Krajowy System Rejestracji i Identyfikacji Podmiotów Gospodarczych
ESS	Dokument Wywozowy SAD/Bezpieczeństwo
ESSLoI	Wykaz pozycji do wywozowego SAD/Bezpieczeństwo (ESSLoI)
IAS	Izba Administracji Skarbowej
IE501	Komunikat informujący wyprzedzająco o przybyciu przesyłki do UWA
IE501CTR	Komunikat informujący o kontroli przesyłki w UCP
IE503	Komunikat stanowiący odpowiedź na komunikat IE502 zawiera dane zgłoszenia bądź podaje przyczynę odmowy przekazania tych danych; wysyłany z urzędu wywozu do urzędu wyprowadzenia, który przesłał komunikat IE502.
IE507	Powiadomienie o przedstawieniu towaru w UWA, przesyłane elektronicznie przez osobę przedstawiającą towar do wyprowadzenia.
IE513	Wniosek o sprostowanie zgłoszenia
IE513B	Wniosek o sprostowanie zgłoszenia uproszczonego bez pozwolenia

¹ Wszystkie komunikaty oraz wprowadzone do nich zmiany są opisane w Specyfikacji XML dla AES, opublikowanej na stronie: <https://www.puesc.gov.pl/>

IE513C	Wniosek o sprostowanie zgłoszenia uproszczonego z pozwoleniem
IE515	Zgłoszenie wywozowe
IE515B	Zgłoszenie wywozowe uproszczone bez pozwolenia
IE515C	Zgłoszenie wywozowe uproszczone
IE515XY	Zgłoszenie uzupełniające
IE516	Komunikat elektroniczny zawierający informacje o odmowie przyjęcia zgłoszenia, informujący o przyczynach odmowy.
IE518	Komunikat zawierający informację o wynikach kontroli zgłoszenia w UWA; wysyłany z UWA do UWU.
IE518CTR	Komunikat zawierający informację o wynikach kontroli zgłoszenia w UCP; wysyłany z UCP do UWU
IE527	Komunikat zawierający zapytanie o stan operacji wywozowej, bądź o dane zgłoszenia wysyłane do urzędu wywozu z innego kraju UE .
IE528	Komunikat informujący o przyjęciu zgłoszenia i nadanym numerze MRN
IE529	Komunikat zawiera dane zgłoszenia przekazane przez podmiot skorygowane o ewentualne sprostowania i korekty oraz uzupełnione o: datę przyjęcia i zwolnienia zgłoszenia, wynik kontroli i zamknięcia celne (jeśli są założone). Jest przekazywany zwrotnie podmiotowi zgłaszającemu.
IE538	Komunikat zawierający odpowiedź na zapytanie IE527.
IE547	Manifest eksportowy – komunikat obejmujący kilka powiadomień lub zgłoszeń wywozowych, przekazywany do Systemu przez podmiot odpowiadający za towar w miejscu składowania na granicy. Może dotyczyć towarów (całości lub części) z wielu różnych zawiadomień o przybyciu towaru na granicę.
IE560	Komunikat informujący o podjęciu decyzji o przeprowadzeniu kontroli
IE582	Komunikat zawierający zapytanie do podmiotu o nie wyprowadzone towary (nie potwierdzone operacje wywozowe).
IE583	Komunikat zawierający odpowiedź podmiotu na komunikat IE582.
IE584	Komunikat zawierający wniosek UWU do UWA o potwierdzenie wyprowadzenia
IE586	Komunikat zawierający odpowiedź negatywną UWA na komunikat IE584
IE599	Komunikat potwierdzający wyprowadzenie towaru; wysyłany z UWU do eksportera/zgłaszającego. Zawiera dane zgłoszenia w momencie zwolnienia towarów do procedury wywozu (komunikat IE529), informację o potwierdzeniu wywozu lub zatrzymaniu towaru na granicy oraz ewentualnie informacje z UWA. Jest przekazywany zwrotnie zgłaszającemu oraz innym organom i instytucjom, które mogą być zainteresowane daną operacją.

IE5TR	Komunikat przekazywany przez organ celny, w którym wyznacza się termin/miejsce przedstawienia towarów wraz z ewentualnymi dodatkowymi informacjami dla podmiotu związanymi ze zgłoszeniem lub przedstawieniem.
IE5PT	Komunikat przekazywany przez zgłaszającego, w którym informuje on organ celny o przedstawieniu towaru.
IE5PU	Potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia uzupełniającego
IE604	Akceptacja sprostowania wywozowej deklaracji skróconej.
IE605	Odrzucenie sprostowania wywozowej deklaracji skróconej.
IE613	Sprostowanie wywozowej deklaracji skróconej.
IE615	Wywozowa deklaracja skrócona.
IE616	Odrzucenie wywozowej deklaracji skróconej.
IE628	Nadanie numeru ewidencyjnego (MRN) wywozowej deklaracji skróconej.
IE829	Komunikat przesyłany do podmiotów o akceptacji procedury zawieszenia poboru akcyzy przy eksporcie. Komunikat potwierdzający zgodność danych ze zgłoszeniami wywozowymi z dokumentami e-AD.
IE904	Zapytanie o status zgłoszenia
IE905	Odpowiedź na zapytanie o status zgłoszenia. Może zawierać następujące kody: G01 brak MRN G02 awizacja G03 wniosek o dane zgłoszenia G04 towar przedstawiony G05 odmowa zmiany trasy G06 zmiana trasy G07 towar zatrzymany G08 potwierdzono wywóz G09 zgłoszenie unieważnione G12 towar wyprowadzany partiami.
IEECS1	Komunikat stanowiący odpowiedź systemu EMCS PL2 przekazywany do AES jako odpowiedź na komunikat IEEMCS1.
IEST1	Zapytanie o stan obsługi zgłoszenia celnego lub deklaracji celnej.
IEST2	Komunikat odpowiedzi z systemu na zapytanie IEST1
Instrukcja Klient e-	Instrukcja elektronicznej rejestracji dla potrzeb zarządzania użytkownikami korzystającymi z usług Systemu Informacyjnego Skarbowo - Celnego.
KAS	Krajowa Administracja Skarbowa
Komunikator BCP	Komponent komunikacyjny, w zamierzeniu stosowany w ramach procedury awaryjnej ogłoszonej w odniesieniu do portalu PUESC. W początkowej fazie wdrożenia AES dopuszczony jako podstawowy kanał komunikacyjny, równoległy do PUESC.

KRET	Konsola Raportowania Eksportu Towarów
MEX	Manifest Eksportowy. Specyfikuje towary z [ZWA] i/lub [ZWU], które przed przekroczeniem granicy były składowane i są wyprowadzane za granicę. Powstaje na podstawie komunikatu IE 547 dostarczonego przez podmiot odpowiadający za towar w miejscu składowania na granicy.
MRN	Numer ewidencyjny operacji wywozowej
MRN/BDZ	Numer ewidencyjny operacji wywozowej/ Brak danych zgłoszenia, schemat numeru wprowadzanego do Systemu AES w trakcie rejestracji zgłoszenia w UWA w przypadku wystąpienia problemów z pobraniem danych zgłoszenia z UWU
MRX	Numer ewidencji manifestów eksportowych
NCTS2	Nowy Skomputeryzowany System Tranzytowy
Osoba upoważniona	Osoba fizyczna lub osoba prawna upoważniona przez Podmiot do reprezentowania go przed organami KAS lub do komunikowania się z SISC w jego imieniu
Osoba przedstawiająca towary na granicy	Osoba odpowiedzialna za przedstawienie towaru organom celnym w UWA oraz za ewentualne przesłanie komunikatu IE 507.
Osoba przedstawiająca towar w UCP	Osoba dysponująca towarem w urzędzie przedstawienia
Osoba wyprowadzająca towary	Osoba odpowiedzialna za wyprowadzenie towarów w UWA oraz za ewentualne przesłanie komunikatu IE 547. W zależności od specyfiki transportu osoba ta sama lub różna od osoby przedstawiającej towary.
PKI	System zapewniający usługi pozwalające chronić integralność przesyłanych dokumentów za pomocą podpisu elektronicznego oraz potwierdzać tą drogą tożsamość ich nadawców.
PUESC	Platforma Usług Elektronicznych Skarbowo - Celnych
PDR PL UE	Podsystem Danych Referencyjnych
PRD	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/341 z dnia 17 grudnia 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do przepisów przejściowych dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego w okresie, gdy nie działają jeszcze odpowiednie systemy teleinformatyczne, i zmieniające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 (DZ. Urz. L 69 z 15.03.2016)

RD	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego (Dz. Urz. L 343 z 29.12.2015)
RW	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz. Urz. L 343 z 29.12.2015), zmienione rozporządzeniem Komisji (UE) nr 2017/989 z dnia 8 czerwca 2017 r. (Dz. Urz. L 149)
SEAP PL	Pojedynczy Elektroniczny Punkt Dostępu (Single Electronic Access Point)
SISC	System Informacyjny Skarbowo - Celny
SSD	Dokument Bezpieczeństwo i Ochrona
SSDLol	Wykaz Pozycji/Bezpieczeństwo i Ochrona (SSLol)
SZPROT/EOS	SZPROT - System Zintegrowanej Rejestracji Przedsiębiorców. System ewidencyjny danych identyfikacyjnych dotyczących podatników i podmiotów gospodarczych oraz informacji w zakresie posiadanych pozwoleń. EOS - Economic Operators System. System identyfikacji przedsiębiorców oraz przyznanych ułatwień i stosowanych uproszczeń w ramach UE (połączone domeny AEO i EORI).
TDT	Tranzytowy dokument towarzyszący
TIN	Numer identyfikacji podatkowej NIP z przedrostkiem PL w przypadku podmiotów krajowych
UE	Unia Europejska
UCU	Urząd złożenia zgłoszenia uzupełniającego
UCP	Urząd Przedstawienia (odprawa scentralizowana)
UCN	Urząd Nadzoru (odprawa scentralizowana)
UCS	Urząd Celno - Skarbowy
UKC	Unijny kodeks celny – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz. Urz. L z 10.10.2013), zmienione rozporządzeniem Parlamentu i Rady (UE) nr 2016/2339 z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz. Urz. L 354)
UPO	Urzędowe poświadczenie odbioru (generowane przez AES)
nie - UPO	Urzędowe poświadczenie odrzucenia (generowane przez AES)
UPP	Urzędowe poświadczenie przyjęcia (generowane przez PUESC)
nie – UPP (NPP)	Urzędowe poświadczenie nieprzyjęcia (generowane przez PUESC)

Usługa Eksport	e-	Proces umożliwiający realizację prawnego obowiązku elektronicznej obsługi zgłoszeń wywozowych oraz wywozowej deklaracji skróconej, realizowany przez AES we współpracy m. in. z: ECIP/SEAP PL, PDR PL/UE, PKI, MCA, EMCS PL2, Help Desk
Ustawa podatku akcyzowym	o	Ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym, Dz. U. 2009 Nr 3 poz. 11, z późn. zm.
Ustawa podatku VAT	o	Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, Dz. U. 2016, poz. 710, z późn. zm.
UWA		Urząd Wyprowadzenia
UWU		Urząd Wywozu
UZ		Urząd Złożenia wywozowej deklaracji skróconej
Użytkownik zewnętrzny		Podmiot dokonujący zgłoszeń celnych, WDS (np. zgłaszający, eksporter, przewoźnik)
WDS		Wywozowa Deklaracja Skrócona
XML		(ang. Extensible Markup Language) uniwersalny język formalny przeznaczony do reprezentowania różnych danych w strukturalizowany sposób.
ZUZ		Zgłoszenie uzupełniające dla zgłoszenia uproszczonego
ZWA		Zgłoszenie wywozowe obsługiwane w UWA
ZWA spoza AES		Dokument rejestrowany manualnie w UWA, w przypadku, gdy zgłoszenia wywozowego dokonano w UWU nieobjętym Systemem AES lub podczas awarii w UWA.
ZWU		Zgłoszenie wywozowe obsługiwane w UWU bądź w UCN i UCP podczas obsługi odprawy scentralizowanej

Dane Centrum Helpdesk AES (dedykowany dla użytkowników zewnętrznych)

Portal HD SISC <https://puesc.gov.pl/web/puesc/helpdesk-sc>

E-mail helpdesk-eclo@mf.gov.pl

Telefon/faks 33 483 – 20 – 55

W temacie wiadomości należy wpisać „NOWE”.

Wymagane uprzednie utworzenie konta na stronie PUESC i portalu Helpdesk SISC.

WSTĘP

Niniejsza „Instrukcja dla w zakresie obsługi w Systemie AES”, zwaną dalej Instrukcją, jest przeznaczona dla użytkowników zewnętrznych Systemu AES, tj. podmiotów składających do Systemu zgłoszenia wywozowe, WDS.

Aplikacja AES obsługuje:

1. elektronicznie zgłoszenie wywozowe we wszystkich przewidzianych przepisami prawa przypadkach, gdy takie zgłoszenie ma być złożone dla:

- procedury wywozu,
- powrotnego wywozu towarów nieunijnych, o którym mowa w art. 270 UKC,
- handlu z terytoriami specjalnymi, tj. wymiany towarów unijnych pomiędzy częściami obszaru celnego UE, do których stosuje się przepisy dyrektywy 2006/112/WE (VAT) lub dyrektywy 2008/118/WE (akcyzowa), a częściami obszaru, do których nie stosuje się tych przepisów, lub do wymiany pomiędzy częściami obszaru, do których przepisy te nie mają zastosowania (art. 1 ust. 3 UKC w związku z art. 134 ust. 1 lit. c i d RD),
- formalności wywozowych, o których mowa w art. 269 ust. 2 lit. a – c UKC

2. elektroniczną wywozową deklarację skróconą.

Komunikacja podmiotu z Systemem AES, a także komunikacja zwrotna z Systemu, odbywa się poprzez SEAP (portal PUESC) albo Komunikator BCP. Warunkiem skutecznego przesyłania komunikatów do Systemu AES jest:

- posiadanie aktywnego konta na PUESC,
- rejestracja w SISC,
- podpisywanie dokumentów elektronicznych jednym z dopuszczonych podpisów.

Szczegółowe zasady określa Instrukcja e-Klient².

Komunikaty odsyłane do podmiotu są podpisane elektronicznie przez AES.

System AES obsługuje zapytania od podmiotów o stan obsługi dokumentu wskazanego pod numerem MRN. Procedura dotyczy każdego MRN zarejestrowanego w polskim Systemie eksportowym, (również tych pochodzących z innych krajów), a także MRX dla Manifestu Exportowego (MEX). Zapytanie w formacie XML (komunikat IEST1 – w jego przypadku nie jest wymagany podpis elektroniczny) może być przesłane do Systemu z poziomu używanego komponentu komunikacyjnego, poprzez pocztę elektroniczną lub interfejs niewizualny.

² <https://puesc.gov.pl/documents/10180/20978/eKlient+-+Instrukcja+v.2.0.pdf/9691d2b3-edc7-4d2e-9ae2-e1dabc4bcbd5?version=1.0>

Jeżeli zapytanie nie jest poprawne do podmiotu wysyłana jest informacja o niepoprawności zapytania.

Jeżeli wynik walidacji jest pozytywny, zapytanie jest rejestrowane w Systemie AES, gdzie System odszukuje dokument o MRN (MRX dla Manifestu Exportowego - MEX) podanym w zapytaniu, tworzy komunikat odpowiedzi w postaci komunikatu IEST2 i wysyła go do podmiotu. Odpowiedź zawiera bieżący status dokumentu wywozowego, lub informację, że nie znaleziono dokumentu o danym MRN/MRX.

System AES wysyła odpowiedź do podmiotu poprzez komponent komunikacyjny, zależnie od kanału komunikacji, jaki podmiot wykorzystał do przesłania zapytania.

W przypadku zapytania z poziomu komponentu komunikacyjnego, stan obsługi komunikatu jest wyświetlany w postaci komunikatów IEST1, IEST2. Zapytania o stan operacji nie są wizualizowane w aplikacji użytkowników jako obiekty, natomiast komunikaty IEST1 i IEST2 zapisywane są w repozytorium komunikatów.

Odpowiedzi na zapytania są także udostępniane na portalu komponentu komunikacyjnego na koncie Osoby upoważnionej. Przy wypełnianiu dokumentów należy mieć na uwadze wytyczne Komisji Europejskiej w zakresie poprawnego i niepoprawnego sposobu opisywania towarów. Informacje te są dostępne na stronie:

http://www.finanse.mf.gov.pl/systemy-informatyczne/ecs/aes/wyjasnienia-faq/-/asset_publisher/d3oA/content/dopuszczalne-i-niedopuszczalne-okreslenia-sluzace-do-opisu-towarow-w-pds-i-wds?redirect=http%3A%2F%2Fwww.finanse.mf.gov.pl%2Fsystemy-informatyczne%2Fecs%2Faes%2Fwyjasnienia-faq%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_d3oA%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_count%3D1#p_p_id_101_INSTANCE_d3oA

A. OBSŁUGA ZGŁOSZENIA W URZĘDZIE WYWOZU

1. Informacje ogólne

Zgodnie z przepisami zgłoszenia wywozowe składane są w formie elektronicznej z wykorzystaniem Systemu AES. Zgłoszenia wywozowe w formie papierowej składane są wyłącznie przez podróżnych nieposiadających dostępu do systemu teleinformatycznego organu celnego (art. 143 RD) lub w przypadku procedury awaryjnej w urzędzie wywozu albo awarii aplikacji lub sieci teleinformatycznej po stronie zgłaszającego (art. 6 ust. 3 lit. b UKC).

Wzór formularza zgłoszenia wywozowego z danymi bezpieczeństwa (ESS) określa Dodatek I1 do PRD.

Wzór formularza zgłoszenia celnego bez danych bezpieczeństwa (SAD) określa Dodatek B1 do PRD.

Elektroniczne zgłoszenia wywozowe powinny być wypełniane zgodnie ze „Specyfikacją techniczną (publiczną) komunikatów XML dla podmiotów” oraz częścią IX „Instrukcji wypełniania zgłoszeń celnych”.

W okresie do czasu zbudowania elektronicznej obsługi powiadomienia o powrotnym wywozie o którym mowa w art. 274 – 275 UKC instytucja ta jest realizowana w zależności od decyzji zgłaszającego albo poprzez złożenie zgłoszenia do powrotnego wywozu, z zakresem danych zgłoszenia albo poza Systemem AES, z

wykorzystaniem papierowych formularzy SAD z zakresem danych do powiadomienia.

Sekcja A Instrukcji dotyczy sytuacji, gdy zgłoszenie wywozowe wraz z towarami przedstawiane jest w UWU zarówno w przypadku zgłoszenia celnego wraz z przedstawieniem towarów, jak też w przypadku zgłoszenia celnego przed przedstawieniem towarów.

Zgłoszenie wywozowe można przesłać wraz z przedstawieniem towaru lub przed przedstawieniem towarów (art. 171 UKC). Jako typ zgłoszenia (druga część pola 1 zgłoszenia wywozowego) zgłaszający powinien podać odpowiednio kod „A” lub kod „D” – w standardzie, a w procedurze uproszczonej odpowiednio kod „B” lub kod „E” – zgłoszenie uproszczone bez pozwolenia, odpowiednio kod „C” lub kod „F” – zgłoszenie uproszczone z pozwoleniem.

Zgłoszenie wywozowe można również złożyć w trybie retrospektywnym (pkt 9.4 Instrukcji).

W przypadku zgłoszeń typu „D”, „E” lub „F” jeżeli w terminie 30 dni od zarejestrowania IE 515 przez System, towary nie zostaną przedstawione lub udostępnione organowi celnemu, zgłoszenie celne zostanie uznane za niezłożone i automatycznie usunięte z Systemu. Przesłanie zgłoszenia w ww. trybie nie wyklucza, by w indywidualnych przypadkach organ celny wyznaczył krótszy niż 30 dniowy termin na przedstawienie towarów w UWU, informując o tym zgłaszającego komunikatem IE5TR lub poza Systemem (fax, e-mail).

Przesyłane w formie elektronicznej zgłoszenie wywozowe, jak również ewentualne jego sprostowanie i unieważnienie, muszą być podpisane z wykorzystaniem jednego z dopuszczalnych podpisów elektronicznych.

Czynności związane z obsługą zgłoszenia w UWU w Systemie AES oraz generowaniem komunikatów skutkują wysłaniem odpowiedniego komunikatu na adres (adresy) e-mail, o ile został podany przez zgłaszającego w komunikacie IE 515. O tym, jaki adres podać decyduje sam zgłaszający, System waliduje tę informację w zakresie ilości znaków alfanumerycznych (nie więcej niż 70). Generowane przez System komunikaty są zawsze umieszczane na portalu PUECS na koncie Osoby upoważnionej, w zakładce „Moje dokumenty – Odebrane”, niezależnie od tego czy został w komunikacie wskazany adres e-mail do korespondencji.

Uwaga: Zgłaszający nie mają obowiązku przedstawiania dodatkowych dokumentów / wydruków potwierdzających przesłanie komunikatu elektronicznego do Systemu.

Zgłoszenie celne przed przedstawieniem towaru

Dla zgłoszeń celnych składanych przed przedstawieniem towarów (status ZWU: „Oczekiwanie” oraz w polu P1b zgłoszenia występuje jedna z następujących wartości: „D”, „E”, lub „F”) przebieg obsługi zgłoszenia zostaje poszerzony o dwa komunikaty:

- IE 5TR - komunikat przekazywany przez organ celny, w którym wyznacza się

termin/miejsce przedstawienia towarów (termin jest obligatoryjnym elementem komunikatu, a miejsce opcjonalnym). Komunikat ten może też zawierać dodatkowe informacje dla podmiotu związane ze zgłoszeniem lub przedstawieniem (np. informacja o wytypowaniu towaru do kontroli przekazywana do AEO przed przedstawieniem towaru). Komunikat może być generowany wielokrotnie – a więc przed wyznaczoną pierwotnie datą przedstawienia organ celny może poinformować zgłaszającego o zmianie terminu/miejsca przedstawienia.

- IE 5PT - komunikat przekazywany przez zgłaszającego, w którym informuje on organ celny o przedstawieniu towaru. Komunikat ma charakter opcjonalny co oznacza, że bez względu czy był wysyłany IE 5TR, czy nie to podmiot decyduje czy przekaże organowi celnemu informację o przedstawieniu w formie komunikatu IE 5PT, czy też zastosuje inny, przyjęty w oddziale celnym, sposób przekazania takiej informacji.

Nieprzesłanie komunikatu IE 5TR oznacza, że towar należy przedstawić w terminie 30 dni kalendarzowych od dnia złożenia zgłoszenia.

Przesłanie przez zgłaszającego komunikatu IE 5PT przed terminem 30 dni (przypadek bez IE 5TR) albo przed terminem wyznaczonym przez organ celny (przypadek z IE5TR) przerywa bieg timera (ww. zadanego parametru czasowego). W określonych przypadkach komunikat IE 5PT skutkować będzie albo automatycznym przyjęciem zgłoszenia wywozowego albo przyjęcie zgłoszenia nastąpi na skutek czynności manualnej organu celnego w Systemie. W obu przypadkach podmiot jest informowany o przyjęciu zgłoszenia komunikatem IE 528.

Uwaga: Jeżeli podmiot nie zamierza zastosować komunikatu IE 5PT to musi pamiętać, że timer zostanie zatrzymany wyłącznie poprzez operację przyjęcia zgłoszenia celnego. Może się więc zdarzyć taka sytuacja, że towar zostanie przedstawiony bez zastosowania IE 5PT przed upływem wyznaczonego terminu ale ze względu np. na koniec godzin pracy urzędu nie będzie fizycznej możliwości dokonania stosownych operacji w Systemie, i w konsekwencji System automatycznie wyśle komunikat IE 516, wraz ze wskazaniem powodu odmowy przyjęcia zgłoszenia.

2. Obsługa zgłoszenia w Systemie AES

Złożenie zgłoszenia wywozowego w formie komunikatu IE 515 w UWU/UCN powoduje, że cała operacja wywozowa jest obsługiwana przez System AES.

2.1 Złożenie zgłoszenia celnego

Zgłoszenie celne w postaci komunikatu IE 515 jest składane przez zgłaszającego do właściwego UWU/UCN poprzez przesłanie komunikatu XML (IE 515) z wykorzystaniem komponentu komunikacyjnego.

Komunikacja podmiotów z Systemem AES odbywa się za pośrednictwem:

- komponentu komunikacyjnego SEAP (portal PUESC), a zasady tej komunikacji udostępnione są na stronie internetowej pod adresem:

<https://puesc.gov.pl/documents/10180/20978/eKlient+-+Instrukcja+v.2.0.pdf/9691d2b3-edc7-4d2e-9ae2-e1dabc4bcbd5?version=1.0>.

- Komunikatora BCP, a zasady tej komunikacji udostępnione są na portalu PUESC w

zakładce *Katalog e-Uслуг/e-Export* (plik *Komponent komunikacyjny BCP*).

Komunikacja Podmiotów z Systemem AES będzie mogła być realizowana równolegle w oparciu o usługi komunikacyjne PUESC albo Komunikator BCP, z zastrzeżeniem, że:

- komunikaty dot. operacji przekazanych przez portal PUESC będą widoczne przez Klienta w portalu PUESC;
- komunikaty dot. operacji przekazanych przez Komunikator BCP będą widoczne przez Klienta w portalu BCP.

Decyzja o wyborze komponentu komunikacyjnego należy do zgłaszającego

Podstawowym założeniem zastosowania dwóch alternatywnych komponentów tj. portalu PUESC lub Komunikatora BCP jest to, że jeżeli komunikat inicjujący operację np. IE515 zostanie przesłany z wykorzystaniem funkcjonalności serwowanych przez PUESC to cała operacja wywozowa musi zostać dokończona z wykorzystaniem PUESC. Analogicznie, jeżeli nastąpiło uruchomienie procesu poprzez Komunikator BCP to zakończenie operacji również musi nastąpić w tym narzędziu. Powyższe dotyczy również zakończenia operacji w procedurze awaryjnej (patrz pkt 12 Instrukcji).

W przypadku PUESC komunikaty mogą być przekazywane poprzez:

- stronę <http://puesc.gov.pl>

- pocztę elektroniczną (puesc@mf.gov.pl)
- za pomocą interfejsu niewizualnego,

W przypadku Komunikatora BCP komunikaty mogą być przekazywane poprzez:

- Webservice (SOAP): <https://bcp.mf.gov.pl/bcpWS/BcpService>
- E-mail: inbox@bcp.mf.gov.pl
- Interfejs www <https://bcp.mf.gov.pl/>

W przypadku niedostępności używanych przez podmiot ww. podstawowych kanałów komunikacyjnych, dopuszczalne jest również przesłanie podpisanych elektronicznie zgłoszeń na adres mailowy oddziału celnego (Załącznik Nr 1 do Instrukcji), po wcześniejszym pozasystemowym poinformowaniu oddziału o zamiarze zastosowania tej procedury postępowania, lub ich przekazanie do tego oddziału na elektronicznym nośniku zewnętrznym (patrz pkt 10.1).

Aby wczytać komunikat IE 515 z nośnika elektronicznego należy wybrać w AES z menu głównego „Pobierz IE 515 z pliku (ZWU)”.

Zgłoszenie wygenerowane z Systemu zgłaszającego powinno posiadać tzw. numer własny - „NrWlasny” (niepowtarzalny numer nadany przez zgłaszającego).

2.2 Walidacja systemowa IE 515

Przesłane zgłoszenie wywozowe podlega walidacji systemowej portalu pod kątem sprawdzenia schemy XML. Wynikiem tej walidacji jest komunikat UPP lub nie – UPP (NPP). Po przejściu komunikatu przez walidację na portalu, komponent komunikacyjny przesyła zgłoszenie do AES. Jeśli dokument jest poprawny pod względem formalnym i strukturalnym zostaje przyjęty do dalszej obsługi (System m.in. sprawdza, czy zostały wypełnione wszystkie niezbędne dla danej procedury pola oraz czy podano prawidłowe dane referencyjne) i otrzymuje status „Oczekiwanie”. Na tym etapie zaakceptowane przez System zgłoszenie rejestrowane jest pod numerem własnym zadeklarowanym przez zgłaszającego w IE 515. AES generuje odpowiednio komunikat UPO (w razie pozytywnej weryfikacji zgłoszenia i przyjęciu go do dalszej obsługi, komunikat zawiera m. in. informację o dacie i czasie rejestracji zgłoszenia w AES) albo nie - UPO (odrzućcenie zgłoszenia z powodu błędów formalnych lub strukturalnych). Komunikat nie - UPO kończy obsługę zgłoszenia w AES. Elementem walidacji systemowej dokonywanej automatycznie przez System jest również walidacja pod kątem zadeklarowanego numeru EORI i pozwolenia AEO.

W zgłoszeniu wywozowym wymagane jest podanie numeru TIN, oraz numeru EORI:

- obligatoryjnie w polu 2 (nadawca/eksporter) oraz polu 14 (zgłaszający/przedstawiciel),
- fakultatywnie w polu 8 (odbiorca),

- obligatoryjnie w przypadku zadeklarowania na zgłoszeniu celnym informacji o przedstawiającym towar w UCP.

Elementy TIN i EORI wypełnia się zgodnie z zasadami podanymi w „Instrukcji wypełniania zgłoszeń celnych”. W przypadku podmiotów, które nie są objęte obowiązkiem posiadania numeru EORI, należy w atrybucie „EORI” wpisać „NATURAL PERSON”.

Jeżeli podmiot podał w IE 515 numer EORI będzie on automatycznie walidowany w zakresie: poprawności samego numeru, istnienia w bazie oraz przypisania do konkretnego podmiotu w polach obligatoryjnych.

Jeżeli wynik automatycznej walidacji pod kątem EORI jest negatywny (tzn. brak nr EORI w bazach danych) do strony wysyłany jest komunikat nie-UPO (odrzućcie zgłoszenia). Obsługa w Systemie kończy się.

Weryfikacja pozwolenia AEO następuje automatycznie ze sprawdzeniem numeru EORI. Nie ma wymogu deklarowania pozwolenia AEO w polu 44 zgłoszenia celnego.

Uwaga: System AES weryfikuje automatycznie numery „EORI a-like” (numerów AEO nadanych w krajach trzecich i uznawanych na terenie UE na podstawie umów międzynarodowych, tj. obecnie Japonii, Chin i Stanów Zjednoczonych Ameryki). Warunkiem automatycznej weryfikacji jest wcześniejsza rejestracja podmiotu posiadającego numer „EORI a-like” w bazie EOS.

Aplikacja AES odrzuci zgłoszenie na etapie walidacji systemowej (nie-UPO) gdy:

- przesłany komunikat IE 515 nie spełnia reguł walidacji określonych w specyfikacji komunikatów XML (publicznej) dla przedsiębiorców,
- wynik automatycznej walidacji pod kątem EORI jest negatywny (tzn. brak nr EORI w bazach danych),

Zgłaszający może otrzymać komunikat nie-UPO także w sytuacji gdy jeden z komponentów Systemu nie działa prawidłowo, co skutkować może chwilową niedostępnością usługi e-Eksport.

2.3 Weryfikacja formalna IE 515 zarejestrowanego przez System

Na etapie weryfikacji formalnej organ celny sprawdza, czy zgłoszenie celne w statusie „Oczekiwanie” spełnia wymogi formalne inne niż walidowane systemowo.

1) Załączniki do zgłoszenia

Przed przyjęciem zgłoszenia, na etapie weryfikacji formalnej, organ celny sprawdza, czy jako „załączone dokumenty” podane zostały kody wszystkich wymaganych dokumentów. Szczegółowe zasady dotyczące załączników do zgłoszenia celnego reguluje Instrukcja „*Dokumenty przedkładane na potrzeby obsługi elektronicznych zgłoszeń celnych*” opublikowana pod linkiem:

http://www.finance.mf.gov.pl/clo/zgloszenia-celne-i-intrastat/zgloszenia-celne/wyjasnienia/-/asset_publisher/Os0H/content/28-12-2015-r-informacja-dotyczaca-przedswiezecia-%E2%80%99Ee-zalaczniki%E2%80%99D?redirect=http%3A%2F%2Fwww.finance.mf.gov.pl%2Fclo%2Fzgloszenia-celne-i-intrastat%2Fzgloszenia-

[celne%2Fwyjasnienia%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_Os0H%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_count%3D1](#)

W przypadku przedkładania załączników do zgłoszenia w UWU zgłaszający musi powołać się na numer własny zgłoszenia.

2) Negatywny wynik weryfikacji pozwolenia AEO

W przypadku braku możliwości automatycznej weryfikacji pozwolenia AEO na etapie weryfikacji systemowej jego sprawdzenie odbywa się na etapie weryfikacji formalnej.

Skutki negatywnej weryfikacji pozwolenia AEO lub braku możliwości weryfikacji z przyczyn technicznych:

- a) jeżeli przedsiębiorca zamierza skorzystać z możliwości podania ograniczonego zakresu danych, a nie uda się potwierdzić zadeklarowanego przez przedsiębiorcę pozwolenia AEO, odmawia się przyjęcia zgłoszenia celnego z ograniczonym zakresem danych. W takim przypadku podmiot może, albo poczekać na przywrócenie automatycznej walidacji, albo nie czekając na usunięcie awarii złożyć zgłoszenie z pełnym zakresem danych,
- b) jeżeli przedsiębiorca zamierza skorzystać z innych ułatwień niż prawo do podania ograniczonego zakresu danych, a nie uda się potwierdzić zadeklarowanego przez przedsiębiorcę pozwolenia AEO – fakt ten nie jest przeszkodą do przyjęcia zgłoszenia, niemniej nie mogą być zastosowane ułatwienia celne w zakresie kontroli celnej właściwe dla posiadaczy

pozwolenia AEO.

3) Sytuacje skutkujące odmową przyjęcia zgłoszenia celnego

a) System automatycznie wyśle komunikat IE 516 (czynność materialno-techniczna skutkująca odmową przyjęcia zgłoszenia), gdy upłynie 30 dni od zarejestrowania zgłoszenia w UWU w statusie „oczekiwanie”, a zgłaszający nie przedstawi dokumentów, których przedstawienie jest niezbędne lub nie przedstawi towarów,

b) manualnie (zmiana statusu „oczekiwanie” na „odmowa przyjęcia” skutkująca automatycznie wysłaniem komunikatu IE 516), gdy:

- podmiot nie przedstawi towarów w terminie określonym w komunikacie IE5TR,
- organ celny stwierdzi, że nie zostały podane kody wymaganych dokumentów („załączone dokumenty”),
- w przypadku weryfikacji EORI/AEO wykryto nieprawidłowości w tym zakresie, tj. błędny/nieprawidłowy numer EORI, którego nie uda się organowi celnemu zweryfikować w trybie „manualnym” lub błędny/nieprawidłowy numer AEO, którego nie uda się organowi celnemu zweryfikować w trybie „manualnym” a podmiot chce złożyć zgłoszenie z ograniczonym zakresem danych,
- brak jest zgodności pomiędzy IE 515 (AES) i IE 801 (EMCS PL2) w zakresie zadeklarowanej masy netto wyrobu akcyzowego, oraz kodu CN (8 znaków), zgodnie

z procedurą opisaną w Sekcji A pkt 9.6 Instrukcji;

- przed upływem terminu 30 dni, jeżeli zachodzi taka potrzeba (np. na wniosek zgłaszającego).

W komentarzu do operacji w komunikacie IE 516 podawany jest powód odmowy przyjęcia zgłoszenia. W przypadku zgłoszenia wielopozycyjnego, gdy zakwestionowane zostaną tylko niektóre pozycje towarowe, w komunikacie IE 516 organ celny wskazuje, które pozycje zostały zakwestionowane.

2.4 Przyjęcie zgłoszenia celnego

Zgłoszenie, które przeszło przez walidację systemową oraz weryfikację formalną powinno być niezwłocznie przyjęte przez organ celny po przedstawieniu towaru.

Dla zgłoszeń zadeklarowanych z kodem „D” w drugiej części pola 1, przesłanie komunikatu IE 5PT skutkuje przyjęciem zgłoszenia w AES.

Wraz z przyjęciem zgłoszenia System nadaje mu numer ewidencyjny MRN w sekwencji np. 10PL351030E0000326, gdzie 10 oznacza wyznacznik roku, PL – Polskę, 351030 - kod jednostki zadeklarowanej w zgłoszeniu jako UWU, E – identyfikator procedury wywozu, 000032 - numer w danej jednostce organizacyjnej, 6 - cyfrę kontrolną dla MRN. O przyjęciu zgłoszenia celnego i o numerze MRN podmiot jest informowany zwrotnie za pomocą komunikatu IE 528.

2.5 Weryfikacja merytoryczna zgłoszenia po jego przyjęciu

Jeżeli w wyniku weryfikacji merytorycznej organ celny stwierdzi, iż zgłoszenie jest prawidłowe, to niezwłocznie podejmuje czynności związane ze zwolnieniem towaru do procedury wywozu.

W trakcie weryfikacji merytorycznej organ celny może podjąć decyzję o zastosowaniu wobec zgłoszenia dodatkowych czynności weryfikacyjnych, np. zarządzić kontrolę fizyczną towaru lub zażądać dodatkowych wyjaśnień, oświadczeń lub dokumentów.

W przypadku wystąpienia, w stosunku do wywożonego wyrobu akcyzowego przemieszczanego w systemie zawiesznień, błędów o kodach 9 lub 10 w komunikacie IEECS1 (patrz Sekcja A pkt 9.6), organ celny podejmuje decyzję o dalszej drodze postępowania (sprostowanie/unieważnienie/zwolnienie).

W przypadku podjęcia decyzji o kontroli zgłoszenia wywozowego lub jego ponownej kontroli do zgłaszającego wysłany jest komunikat IE 560.

Komunikat IE 560 zawiera następujące informacje:

- w przypadku decyzji o rewizji towarów – data, czas i miejsce rewizji (ew. żądanie przedstawienia określonych dokumentów),
- w przypadku badania dokumentów – informację o dokumentach, jakie należy przedstawić organowi celnemu oraz termin ich przedstawienia.

W przypadku przesłania komunikatu IE 560 bez wskazania konkretnych dokumentów, zgłaszający musi przedstawić w UWU komplet dokumentacji, którą zadeklarował w komunikacie IE 515.

Drugą rolą komunikatu IE 560 jest powiadomienie podmiotu o wynikach weryfikacji.

Organ celny ma obowiązek poinformowania zgłaszającego o wynikach weryfikacji zgłoszenia celnego w przypadku przeprowadzenia takiej weryfikacji (art. 243 ust. 2 RW). Patrz Załącznik nr 2 do Instrukcji.

Jeżeli wyniki weryfikacji nie prowadzą do wydania decyzji niekorzystnej dla strony, ani nie ma zastosowania tryb „korekty zgłoszenia”, to organ celny informuje zgłaszającego o pozytywnym wyniku weryfikacji wykorzystując komunikat IE 560 zawierający informację: „Weryfikacja\Verification art. 243 IA status ok.”.

W przypadku negatywnych wyników kontroli komunikat IE 560 przekaze informację o rozbieżnościach wprowadzonych do Systemu przez organ celny. Negatywne wyniki weryfikacji będą skutkowały odpowiednio albo wydaniem decyzji niekorzystnej dla strony lub korektą zgłoszenia celnego.

W wyniku czynności weryfikacyjnych można:

a) zatrzymać towar, jako wynik kontroli podając kod B1 „niezgodne” i poinformować zgłaszającego za pomocą komunikatu IE 551 o odmowie zwolnienia (i jej powodach) towarów do procedury wywozu (obsługa operacji w Systemie kończy się), albo

b) nadać zgłoszeniu status „Po kontroli” i podjąć czynności związane ze zwolnieniem towaru do procedury wywozu - w przypadku, gdy uznaje się zgłoszenie za prawidłowe, albo

c) przeprowadzić tryb (operację) „Korekta rozbieżności” - w przypadku, gdy w trakcie weryfikacji zgłoszenia zostaną stwierdzone nieprawidłowości w odniesieniu do elementów zgłoszenia celnego nieistotnych z punktu widzenia zastosowania procedury, np. nieprawidłowości w elementach branych pod uwagę w statystyce handlu zagranicznego, mające wpływ na dane raportowe przekazywane do Komisji Europejskiej lub innych organów unijnych i krajowych albo ważne z punktu widzenia analizy ryzyka: zwykłe omyłki pisarskie w adresie lub nazwie zgłaszającego, w nazwie lub numerze identyfikacyjnym środka transportu, itp.

Uwaga: W przypadku, o którym mowa w lit. a) nie wymaga się unieważnienia zgłoszenia wywozowego. Niemniej tryb opisany w lit. a) pozostaje bez wpływu na ewentualne postępowanie z tytułu próby nielegalnego wyprowadzenia (przemytu).

Uwaga: W odniesieniu do korekty rozbieżności zastosowanie mają przepisy odnoszące się do trybu wydawania decyzji korzystnych i niekorzystnych (patrz Załącznik nr 2 do Instrukcji). Tryb „Korekta rozbieżności” nie uchybia ewentualnemu zastosowaniu przepisów regulujących postępowanie karne i karne skarbowe.

Skorygowane zgłoszenie celne stanowi podstawę do wygenerowania przez System EAD i komunikatu IE 529. Zgłaszający powinien zweryfikować dane z IE 529 z wysłanym przez siebie IE 515.

W przypadku, gdy po zwolnieniu towaru wydana zostanie decyzja lub postanowienie zmieniające niektóre elementy zgłoszenia, zgłaszający ma obowiązek przechowywać elektroniczne komunikaty IE 515, IE 529, IE 599 wraz z wydaną w danej sprawie decyzją lub postanowieniem, w sposób umożliwiający jednoczesny dostęp organowi celnemu do całości dokumentacji związanej ze zgłoszeniem.

Wpisanie odpowiedniej informacji w komentarzu do wyników kontroli (pole obligatoryjne, jeżeli wpisywany jest kod B1) spowoduje przesłanie jej do zgłaszającego w komunikacie IE 551.

Uwaga: Jeżeli w trakcie weryfikacji merytorycznej zgłaszający przedkłada organowi celnemu (z własnej inicjatywy lub na żądanie organu) różnego rodzaju dokumenty, organ celny w dokonywanych w Systemie adnotacjach (komentarzach) po kontroli podaje, na jakich dokumentach oparł się dokonując weryfikacji. Jeżeli dokonywano „Korekty rozbieżności” obsługujący zgłoszenie podaje przyczyny dokonania korekty i/lub dokumenty, na jakich się oparł dokonując tych korekt. Następnie, nie sporządzając kopii, zwraca zgłaszającemu przedstawione przez niego dokumenty, wcześniej dokonując ich ostemplowania i opatrując je czytelnym własnym podpisem. Jeżeli w trakcie weryfikacji organ celny na przedstawionych mu dokumentach stwierdził lub sam naniósł dozwolone prawnie poprawki (korekty, przekreślenia itp.), odpowiednie uwagi informujące o takich poprawkach podaje w Systemie w adnotacjach (komentarzach) po kontroli. Sporządzanie i archiwizowanie kopii dokumentów (ew. zatrzymanie oryginałów) ma miejsce wtedy, jeśli taki obowiązek przewidują odrębne przepisy i wytyczne związane np. z prowadzeniem postępowania karnego skarbowego lub postępowania celnego.

2.6 Wydruk dokumentu EAD.

Dokument EAD jest wykorzystywany na potrzeby poinformowania UWA o numerze MRN zgłoszenia, o ile poinformowanie nie nastąpiło w innej formie. Może on także ułatwić obsługę zgłoszenia w UWA w przypadku wystąpienia awarii Systemu jak też może stanowić dowód w postępowaniu poszukiwawczym (art. 335 RW). Organ celny nie może żądać przedstawienia EAD. Wyjątek dotyczy obowiązku przedstawienia EAD w UWA przy wyprowadzeniu towaru partiami (patrz Sekcja C pkt 3.4 Instrukcji).

Uwaga: Zapisy niniejszej Instrukcji powołujące się na dokument EAD należy stosować tylko w przypadku gdy zgłaszający decyduje się na korzystanie z tego dokumentu.

Dokument EAD zarówno w procedurach uproszczonych, jak i przy realizacji standardowej procedury wywozu, może zostać przesłany zgłaszającemu w formie komunikatu elektronicznego lub wydrukowany w placówce celnej (cały zestaw kart lub pierwsza strona dokumentu).

Decyzję, czy EAD ma być przesłany, czy wydrukowany w placówce celnej, podejmuje sam zgłaszający poprzez odpowiednie wypełnienie zgłoszenia.

W ramach procedury wywozu realizowanej w całości w Polsce, tak w standardzie jak i w procedurach uproszczonych, oraz we wszystkich rodzajach transportu, organy celne akceptować będą przedłożenie w urzędzie wyprowadzenia tylko pierwszej strony EAD, bez ewentualnego „Wykazu pozycji towarowych”. O tym, czy towarowi

ma towarzyszyć pełny zestaw kart EAD, czy tylko jego pierwsza strona także decyduje zgłaszający, uwzględniając przy tym ewentualne uwarunkowania zewnętrzne (np. wymogi określone przez administracje celne krajów trzecich, ewentualność wystąpienia zmiany trasy skutkującej wyprowadzeniem towaru przez urząd wyprowadzenia w innym kraju członkowskim).

Uwaga: Uzyskanie przez zgłaszającego pełnego zestawu EAD w formie elektronicznej może mieć duże praktyczne zastosowanie w przypadku ewentualnej awarii Systemu AES w okresie pomiędzy zwolnieniem towaru do procedury a pojawieniem się w polskim urzędzie wyprowadzenia - w takiej sytuacji, nawet jeśli towarowi towarzyszy tylko pierwsza strona EAD to w razie potrzeby możliwe będzie „ściągnięcie” pełnego EAD z siedziby firmy (z punktu widzenia eksportera praktycznym rozwiązaniem mogłoby być także przekazanie przedstawiającemu towar na granicy tylko pierwszej strony EAD oraz udostępnienie pełnego zestawu EAD na wszelki wypadek na nośniku informatycznym).

Decyzję w tym zakresie podejmuje zgłaszający poprzez odpowiednie wypełnienie atrybutu „druk EAD”. Wpisany w tym atrybucie:

Kod "0" (lub nie użycie atrybutu) - oznacza odesłanie na adres e-mail ze zgłoszenia całego zestawu kart EAD. W procedurze standardowej nie zwalnia to zgłaszającego z obowiązku przedstawienia towaru w UWU.

Zaleca się przedłożenie w polskim UWA wraz z towarem co najmniej wydrukowaną przez podmiot pierwszą stronę EAD.

Uwaga: W zagranicznym UWA należy przedstawić pełny zestaw kart EAD.

Kod "1" - oznacza odesłanie na adres e-mail wyłącznie pierwszej strony EAD. W procedurze standardowej nie zwalnia to zgłaszającego z obowiązku przedstawienia towaru w UWU. W procedurze standardowej zaleca się wraz z przedstawieniem towaru przedłożenie co najmniej wydrukowanej przez podmiot pierwszej strony EAD.

Wypełnienie atrybutu „druk EAD” kodem „1” jest zablokowane w przypadku zadeklarowania UWA w innym kraju członkowskim.

Kod "2" - oznacza, że strona wnioskuje o nieodsyłanie EAD drogą elektroniczną i wydruk przez organ pierwszej strony EAD, lub pełnego zestawu możliwy jest jedynie z poziomu aplikacji w placówce celnej. Towar jest przedstawiany w procedurze standardowej w UWU i strona odbiera EAD w urzędzie. Zaleca się przedstawienie w polskim UWA wraz z towarem co najmniej wydrukowanej przez podmiot pierwszej strony EAD. W zagranicznym UWA przedstawiony zostaje pełny zestaw kart EAD.

Bez względu na podany kod (brak kodu) UWU ma zapewnioną możliwość pełnego wydruku EAD lub tylko pierwszej karty EAD (nawet jeśli zgłaszający podał kod „1”, a pojawia się w urzędzie celnym bez pierwszej karty EAD i wnioskuje o wydanie pełnego zestawu kart, to należy jego wniosek pozytywnie rozpatrzyć).

3. Sprostowanie zgłoszenia

Sprostowanie zgłoszenia celnego może być dokonane tylko w przypadkach przewidzianych przepisami prawa celnego, zgodnie z art. 173 UKC (zanim organ celny poinformował zgłaszającego o zamiarze przeprowadzenia kontroli towarów lub stwierdził nieprawidłowość danych zawartych w zgłoszeniu lub zwolnił towary). Nie podlegają sprostowaniu dane dotyczące deklarowanego rodzaju zgłoszenia (druga część pola 1) oraz kod CN towaru.

W AES przed zwolnieniem towarów zgłaszający może dokonać sprostowania zgłoszenia poprzez przesłanie elektronicznie podpisanego komunikatu IE 513 zawierającego poprawne i aktualne dane wraz z numerem MRN z pierwotnego zgłoszenia wywozowego. System akceptuje sprostowanie przysyłając zgłaszającemu komunikat IE 504 lub je odrzuca, przysyłając zgłaszającemu komunikat IE 505, podając w nim powody odrzucenia.

Sprostowanie może nastąpić także po zwolnieniu towarów, na wniosek zgłaszającego, w terminie trzech lat od daty przyjęcia zgłoszenia celnego (art. 173 ust. 3 UKC). Sprostowanie w tym trybie dokonywane jest w drodze postępowania administracyjnego (decyzja korzystna lub niekorzystna) – patrz Załącznik nr 2 do Instrukcji.

Przed zwolnieniem towarów do procedury zgłaszający może dokonać sprostowania zgłoszenia poprzez przesłanie komunikatu IE 513 zawierającego poprawne i aktualne dane wraz z numerem MRN z pierwotnego zgłoszenia wywozowego.

System akceptuje sprostowanie przesyłając zgłaszającemu komunikat IE 504 lub je odrzuca, przesyłając zgłaszającemu komunikat IE 505.

Po potwierdzeniu wyprowadzenia w UWU wniosek o sprostowanie zgłoszenia może być złożony albo poza AES lub za pomocą komunikatu IE 513. Postępowanie toczy się poza Systemem i jego wynik w postaci decyzji jest zapisywany do Systemu.

4. Unieważnienie zgłoszenia

4.1 Zasady unieważniania zgłoszeń wywozowych

Zgłoszenie wywozowe unieważnia UWU. Unieważnienie zgłoszenia może być dokonane tylko w przypadkach przewidzianych przepisami prawa celnego.

Nie jest możliwe unieważnienie zgłoszenia w części, zgłoszenie można unieważnić tylko w całości.

Obsługa unieważnienia przed zwolnieniem towaru do procedury przebiega wyłącznie w Systemie. Informacja o unieważnieniu lub odmowie unieważnienia przed zwolnieniem towarów do procedury ma postać komunikatu IE 509. Przed zwolnieniem do procedury unieważnić zgłoszenie można jedynie z wniosku zgłaszającego. Postępowanie to nie wchodzi w reżim właściwy dla wydania decyzji i jest obsługiwane wyłącznie w Systemie.

Do postępowania w sprawie unieważnienia zgłoszenia po zwolnieniu towarów do procedury zastosowanie mają zasady zawarte w UKC stosowane wobec decyzji

korzystnych i niekorzystnych, zaś decyzja w sprawie unieważnienia jest przekazywana w formie komunikatu IE 509 z odpowiednim zakresem danych, po uprzednim przeprowadzeniu postępowania właściwego dla decyzji korzystnych lub niekorzystnych. Patrz Załącznik nr 2 do Instrukcji. Unieważnienie po zwolnieniu towarów do procedury może nastąpić albo z wniosku zgłaszającego albo z urzędu.

Unieważnienia można dokonać wyłącznie poza Systemem w formie decyzji administracyjnej po potwierdzeniu wyprowadzenia towarów, lub kiedy towar został wyprowadzony (również częściowo).

1) unieważnienie zgłoszenia celnego na wniosek zgłaszającego

Przed zwolnieniem towarów do wywozu zgłoszenie wywozowe można unieważnić działając na wniosek zgłaszającego, w trybie art. 174 UKC.

Po zwolnieniu towarów do wywozu unieważnienie zgłoszenia może nastąpić na uzasadniony wniosek zgłaszającego w trybie art. 148 RD.

2) unieważnienie zgłoszenia wywozowego po zwolnieniu towarów do wywozu:

a) w związku z wystąpieniem rozbieżności.

Zgodnie z art. 248 ust. 1 DA przesłanką do unieważnienia zgłoszenia jest wystąpienie rozbieżności między rodzajem towarów zwolnionych do procedury a rodzajem towarów przedstawionych do wyprowadzenia. Urząd wywozu działa tutaj z urzędu, co nie wyklucza możliwości złożenia wniosku o unieważnienie przez

zgłaszającego:

b) w związku z upływem terminu na wyprowadzenie towarów

Zgodnie z art. 248 ust. 2 DA przesłanką do unieważniania zgłoszenia jest fakt, że w ciągu 150 dni od daty zwolnienia towarów do wywozu UWU nie otrzymał informacji o wyprowadzeniu towarów ani dowodów potwierdzających, że towary opuściły obszar celny Unii (dowody alternatywne). Urząd **może** unieważnić dane zgłoszenie. UWU działa tutaj z urzędu, co nie wyklucza możliwości złożenia wniosku o unieważnienie przez zgłaszającego.

W przypadku o którym mowa w lit. b):

- unieważnienie zgłoszenia z urzędu może nastąpić tylko po upływie terminu na wyprowadzenie, gdy wyprowadzenie nie nastąpiło albo nie został przedłożony wystarczający dowód takiego wyprowadzenia. Przed upływem tego terminu zgłoszenie unieważnić można tylko na wniosek eksportera lub zgłaszającego. Oznacza to, że jeżeli w wyniku postępowania wszczętego w związku z wystąpieniem zgłaszającego z prośbą o potwierdzenie wyprowadzenia na podstawie dowodów alternatywnych, prowadzonego przed upływem terminu na wyprowadzenie, zgromadzone dowody w ocenie organu celnego nie wskazują w sposób wiarygodny na fakt wywozu towaru z obszaru celnego UE (tj. organ celny nie potwierdza wywozu towaru), brak jest podstaw do unieważnienia zgłoszenia na podstawie tych dowodów, bowiem nie jest to przedmiotem wniosku eksportera/zgłaszającego oraz nie upłynął termin na wyprowadzenie towaru.

- brak odpowiedzi z UWA w toku prowadzonej procedury poszukiwawczej, o której mowa w pkt 8, nie może być samoistną przesłanką do unieważnienia zgłoszenia wywozowego. Należy uwzględnić całość dokumentów zgromadzonych w sprawie.

Uwaga: Upływ terminu na wyprowadzenie przy jednoczesnym braku dowodów wskazujących na faktyczne wyprowadzenie towarów stanowi podstawę do unieważnienia zgłoszenia wywozowego.

Uwaga: W sytuacji, gdy doszło już do unieważnienia zgłoszenia w Systemie, a strona przedstawia dokumenty jednoznacznie wskazujące na fakt, że towar objęty unieważnionym zgłoszeniem został jednak wyprowadzony poza obszar celny UE, należy zastosować instytucję zgłoszenia z mocą wsteczną i potwierdzić wyprowadzenie towaru, zgodnie z trybem opisanym w pkt 9.4 Instrukcji.

4.2 Operacje w systemie w związku z unieważnieniem zgłoszenia

Wniosek o unieważnienie zgłoszenia może mieć formę komunikatu IE 514 lub papierową. Wniosek papierowy jest manualnie rejestrowany przez organ celny w Systemie.

W przypadku podjęcia decyzji o weryfikacji merytorycznej w UWU (przesłany został komunikat IE 560 i operacja znajduje się w statusie „kontrola”) unieważnienie może nastąpić dopiero po przeprowadzeniu weryfikacji merytorycznej.

5. Analiza ryzyka

System AES obsługuje analizę ryzyka na podstawie profili unijnych i krajowych.

6. Zwolnienie towarów do wywozu

Jeżeli zostały spełnione wszystkie niezbędne przesłanki organ celny zwalnia towar do wywozu. Jeżeli zostały nałożone zamknięcia celne, wpisuje w ZWU ich ilość i numery. Do podmiotu wysyłany jest komunikat IE 529 informujący o zwolnieniu towaru do procedury wywozu i jednocześnie w UWU generowany jest EAD, odsyłany do podmiotu lub drukowany zgodnie z zasadami określonymi w pkt 2.6 Instrukcji. Jeżeli zgłoszenie obejmuje więcej niż jedną pozycję towarową dodatkowo generowany jest Wykaz Pozycji. EAD i Wykaz Pozycji w prawym górnym rogu zawierają numer MRN (zapisany alfanumerycznie oraz w formie kodu paskowego). Komunikat IE 529, EAD i Wykaz Pozycji (jeżeli będzie generowany) zawierają zawsze aktualne dane, z uwzględnieniem wszystkich sprostowań/korekt dokonanych wcześniej w Systemie.

W przypadku, gdy EAD i Wykaz Pozycji są drukowane przez UWU, organ celny wydaje dokumenty osobie, która przedstawiła towary.

Uwaga: dokumentów EAD oraz Wykazu Pozycji nie należy opatrywać pieczęcią i podpisem organu celnego w UWU.

Zaleca się by dokumenty EAD i Wykaz Pozycji (lub tylko pierwsza strona EAD, jeżeli procedura wywozu jest realizowana w całości w Polsce) towarzyszyły przesyłce na całej trasie przejazdu do UWA, a następnie były przedstawione wraz z towarem w UWA.

7. Potwierdzenie wyprowadzenia

UWA niezwłocznie po tym, jak towary opuściły obszar celny UE lub odmówiono zgody na ich wyprowadzenie, przesyła do UWU komunikat IE 518 zawierający wyniki kontroli przeprowadzonej w UWA. Po otrzymaniu przez UWU komunikatu IE 518 System generuje automatycznie komunikat IE 599 i przesyła go zgłaszającemu.

Komunikat IE 599 zawiera dane ze zgłoszenia (uwzględniające wszystkie ewentualne zmiany dokonane na etapie weryfikacji merytorycznej zgłoszenia oraz w trybie sprostowania), uzupełnione o kody wyników kontroli w UWU i UWA (w tym zarejestrowane w UWA ewentualne rozbieżności i zmiany) oraz datę zatrzymania/zwolnienia towarów do wyprowadzenia.

W komunikatach mogą wystąpić następujące kody wyników kontroli:

A1 - zgodnie (nadawany w UWU, UCP lub UWA)

A2 - uznano za zgodnie (nadawany w UWU, UCP lub UWA)

A3 - zwolnienie towarów do wywozu w procedurze w miejscu

A4 - drobne nieprawidłowości (nadawany w UWA, UCP)

B1 - niezgodne (nadawany w UWU, UCP lub UWA).

Komunikat IE 599 jest dokumentem celnym potwierdzającym, także dla celów podatkowych, wywóz towarów poza terytorium Unii przez wskazanego w zgłoszeniu wywozowym eksportera.

Uwaga: Komunikat IE 599 jest również wysyłany do podmiotu, jeżeli organ celny odmówił zgody na wyprowadzenie towarów i w takim przypadku będzie on zawierał kod wyników kontroli B1 (niezgodne) oraz datę zatrzymania towarów w UWA. Obsługa zgłoszenia w Systemie kończy się. W związku z dyspozycją art. 248 ust. 1 RD UWU unieważnia dane zgłoszenie – postępowanie prowadzone poza Systemem, zgodnie z reżimem opisanym w Załączniku Nr 2 do Instrukcji.

Uwaga: Jeżeli, uprzedzając wydanie decyzji z urzędu, z wnioskiem o unieważnienie takiego zgłoszenia wystąpił do UWU zgłaszający, UWU wydaje rozstrzygnięcie niezwłocznie, najpóźniej w ciągu następnych 8 godzin przypadających w dni pracy urzędu (np. jeżeli wniosek został złożony w piątek o godz. 14.00, a UWU pracuje do godz. 15.00, bez sobót i niedziel, to czas na rozpatrzenie wniosku upływa o godz. 14.00 w poniedziałek). Fakt wydania decyzji UWU niezwłocznie odnotowuje w adnotacjach do ZWU.

Jeśli urząd wywozu (UWU=UWA) jest jednocześnie urzędem wyjścia dla procedury tranzytu, organ celny sprawdza, czy rzeczywiście procedura tranzytu została otwarta oraz w adnotacjach do zgłoszenia wpisuje numer operacji tranzytowej MRN z

NCTS2 (jeśli zgłaszający nie zadeklarował sam takiego numeru).

7.1 Potwierdzenie wyprowadzenia na podstawie dowodów alternatywnych

W przypadku, gdy eksporter przedstawi w UWU dowód alternatywny, a operacja nie może być zamknięta w AES z uwagi na brak wyników kontroli z UWA (tj. komunikatu IE 518) UWU, po uznaniu przedstawionych dowodów za wiarygodne, dokonuje potwierdzenia wyprowadzenia poprzez przycisk "Potwierdzenie wywozu". Po jego użyciu operacja przechodzi w status „potwierdzono wywóz”. Wystarczający jest fakt wygenerowania IE 599, nie ma potrzeby wydawania dodatkowego rozstrzygnięcia administracyjnego w sprawie.

Uwaga: W sytuacji zidentyfikowania faktycznego UWA organ celny wprowadza kod faktycznego UWA. W przypadku niemożności ustalenia faktycznego UWA System automatycznie uzupełnia ten atrybut o kod urzędu wywozu (UWU). Do deklarowanego UWA wysyłany jest komunikat IE 524 informujący o zamknięciu operacji w Systemie, a następnie jest generowany manualnie komunikat IE 599.

Jeżeli na podstawie dowodów alternatywnych możliwe jest ustalenie faktycznej daty wyprowadzenia to powinna ona zostać wprowadzona do Systemu.

Uwaga ! W przypadku gdy zgłoszenie rejestrowane jest awaryjnie (wywóz na dokumencie ESS) a data faktycznego wprowadzenia jest wcześniejsza niż data rejestracji zgłoszenia to System nie pozwoli na wprowadzenie do atrybutu „Data wyprowadzenia” daty wcześniejszej niż data rejestracji zgłoszenia – UWU podaje datę wygenerowania komunikatu IE 599, a w „Adnotacjach” opisuje, że data wyprowadzenia określona w komunikacie IE 599 jest datą wygenerowania

komunikatu i podaje faktyczną datę wyprowadzenia towaru.

Jeżeli organ celny uznaje fakt wyprowadzenia za udowodniony, ale przedstawione dowody alternatywne nie pozwalają na ustalenie faktycznej daty wyprowadzenia:

- w atrybucie „Data wyprowadzenia” należy podać datę wygenerowania komunikatu IE 599,
- w „Adnotacjach” należy wyraźnie podkreślić, że data wyprowadzenia określona w komunikacie IE 599 jest datą wygenerowania komunikatu, gdyż dowody nie pozwoliły na ustalenie faktycznej daty wyprowadzenia towaru. Dodatkowo, jeżeli możliwe jest przybliżone określenie daty wyprowadzenia, można zastosować różne wersje zapisów informujących o tej dacie np. „wyprowadzenie nastąpiło przed dniem ...” albo „wyprowadzenie nastąpiło pomiędzy dniem a dniem....” itp.”.

W sytuacji gdy ze względu na niezakończenie procedury wywozu w terminie 150 dni, wszczęte zostaje postępowanie z urzędu w sprawie unieważnienia zgłoszenia, w toku którego strona przedstawi dowody alternatywne, które organ celny uzna za wiarygodne, generowany jest manualnie komunikat IE 599, a następnie wszczęte postępowanie jest umarzane jako bezprzedmiotowe.

Niezależnie od terminu przekazania do UWU dowodów w sprawie wywozu towaru poza obszar celny UE (tj. przed lub po upływie 150 dni od daty zwolnienia towaru do wywozu) podlegają one obowiązkowej ocenie przez organ celny. Otrzymanie dowodów po terminie 150 dni nie może być samoistną podstawą do ich nieuwzględnienia przy ustalaniu faktu wywozu towarów.

Dowody alternatywne

Dowodem alternatywnym może być wszystko, co przyczyni się do wyjaśnienia okoliczności sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem (art. 180 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa*, (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.). Przykładowe dowody, o dostarczenie których organ celny może wystąpić do zgłaszającego lub sam je zgromadzić w toku postępowania (każdy z osobna lub kilka z nich, w zależności od okoliczności konkretnej sprawy):

- informacje z Systemu potwierdzające fakt wyprowadzenia towarów (np. w ZWA spoza Systemu zarejestrowano dokument o nr MRN/BDZ w statusie potwierdzono wyprowadzenie, IE 905 z kodem G08 dla statusu zgłoszenia),
- informacja z Helpdesk o wywozie towaru,
- EAD z pieczęcią UWA,
- dokumenty z systemów portowych w UWA, potwierdzające wyprowadzenie towarów (np. manifest),
- zgłoszenie celne do procedury celnej w kraju trzecim,
- CMR potwierdzony przez odbiorcę towaru w kraju trzecim.

Katalog otwarty dowodów alternatywnych został określony w przepisach prawa celnego. Zgodnie z art. 335 ust 4 RW dowód alternatywny może stanowić w

szczegółności jeden lub kilka z następujących dokumentów:

a) kopia potwierdzenia dostawy podpisana lub uwierzytelniona przez odbiorcę spoza obszaru celnego Unii;

b) dowód zapłaty;

c) faktura;

d) potwierdzenie dostawy;

e) dokument podpisany lub uwierzytelniony przez przedsiębiorcę, który wyprowadził towary poza obszar celny Unii;

f) dokument przetworzony przez organ celny państwa członkowskiego lub państwa trzeciego zgodnie z zasadami i procedurami mającymi zastosowanie w danym państwie;

g) prowadzony przez przedsiębiorców rejestr towarów dostarczonych na statki morskie, statki powietrzne lub instalacje morskie.

Ocena materiału dowodowego należy do UWU i jest przeprowadzana w oparciu o całość dokumentacji oraz wynikających z niej okoliczności faktycznych konkretnej sprawy, jakie organ uznał za udowodnione. Należy zatem podjąć wszelkie kroki w celu prawidłowego uregulowania sytuacji prawnej towarów, przy aktywnym udziale obu stron.

Przy gromadzeniu dowodów alternatywnych należy stosować następujące zasady:

- w pierwszej kolejności należy zebrać dane na temat operacji z Systemu oraz od I linii Helpdesk AES,
- istotnym kryterium jest wiarygodność eksportera/zgłaszającego (AEO, upoważniony eksporter),
- nie należy unieważniać zgłoszenia, jeśli zgłaszający/eksporter informuje o wyprowadzeniu towarów, jednak ze względu na problem z uzyskaniem w terminie określonym przez organ celny odpowiednich dokumentów wskazuje inny termin ich doręczenia,
- należy przyjąć, że przedstawiony dokument jest autentyczny, chyba że organ celny ma uzasadnione wątpliwości co do jego autentyczności,
- należy ocenić całość materiału dowodowego – w przypadku wątpliwości należy zebrać kilka dokumentów wystawionych przez różne podmioty.

Dokumenty stanowiące dowód alternatywny przedstawione przez stronę (lub ich poświadczone za zgodność z oryginałem kopie) należy zarchiwizować w UWU.

7.2 Potwierdzenie wyprowadzenia w eksporcie pośrednim

Eksport pośredni ma miejsce wówczas, gdy wywóz towarów z terytorium Polski poza terytorium UE w wykonaniu dostawy towarów jest dokonywany przez nabywcę mającego siedzibę poza terytorium Polski lub na jego rzecz (art. 2 pkt 8 lit. b ustawy

o podatku VAT). Eksport pośredni występuje zatem w przypadku, gdy zgłoszenie towarów do procedury wywozu dokonywane jest przez nabywcę mającego siedzibę poza terytorium kraju lub na jego rzecz, a więc gdy w zgłoszeniu celnym jako nabywca/eksporter (Pole 2) wskazany jest nabywca towaru, mający siedzibę poza terytorium kraju.

Zgodnie z art. 41 ust. 11 ustawy o podatku VAT w przypadku eksportu pośredniego podatnik ma prawo do zastosowania stawki podatku 0%, jeżeli przed upływem terminu do złożenia deklaracji podatkowej za okres rozliczeniowy, w którym dokonał dostawy towarów, otrzymał dokument potwierdzający wywóz towaru poza terytorium Unii Europejskiej. Z dokumentu tego musi wynikać tożsamość towaru będącego przedmiotem dostawy i wywozu.

Stosownie do postanowień „Instrukcji wypełniania zgłoszeń celnych” podanie w polu 44 zgłoszenia wywozowego krajowego kodu informacji dodatkowej „4PL06” wraz z następującym po nim numerem identyfikacji podatkowej podmiotu krajowego, który dokonał dostawy towarów, w wyniku której następuje eksport i numerem faktury dokumentującej tę dostawę, jest jednoznaczne z wyrażeniem przez eksportera (z pola 2 zgłoszenia) zgody na udostępnienie danych ze zgłoszenia temu podmiotowi krajowemu.

W przypadku wystąpienia z wnioskiem przez podmiot, którego numer identyfikacji podatkowej podany został po kodzie „4PL06”, co do zasady UWU potwierdza wyprowadzenie towaru poprzez wydanie wnioskodawcy wydruku komunikatu IE599 potwierdzonego pieczęcią „POLSKA - EXPORT”. Tylko w wyjątkowych sytuacjach, gdy komunikat IE599 z przyczyn technicznych nie mógł być wygenerowany

(ewentualnie IE599 został wygenerowany ale nie jest możliwy jego wydruk) dopuszczalne jest potwierdzenie wyprowadzenia towarów poprzez wydanie wnioskodawcy potwierdzonego pieczęcią „POLSKA-EXPORT” wydruku EAD.

Natomiast w przypadku, gdy w zgłoszeniu brak jest kodu „4PL06”, to organ celny takiego potwierdzenia nie może wydać podatnikowi krajowemu i ten będzie musiał uzyskać dokument potwierdzający wyprowadzenie towaru w inny sposób.

Uwaga: Nie należy kopiować wydanych w takim trybie dokumentów i ich archiwizować. W przypadku ewentualnych postępowań weryfikujących wszczętych przez organ celny lub podatkowy – zawsze istnieje możliwość potwierdzenia danych na podstawie informacji zawartych w AES.

7.3 Zasady przechowywania przez podmioty komunikatów związanych z obsługą zgłoszeń celnych w Systemie AES.

Poniższe zasady dotyczą przechowywania przez podmioty komunikatów związanych z obsługą elektronicznych zgłoszeń celnych, po zwolnieniu towaru do procedury, otrzymywanych z AES jak także przesyłanych do AES.

Podmiot zobowiązany jest do przechowywania otrzymywanych komunikatów w sposób zapobiegający ich wykasowaniu w terminie odpowiednio właściwym dla przechowywania zgłoszeń w formie papierowej oraz uwzględniając termin właściwy dla przechowywania dokumentów dla celów rozliczania podatku VAT (art. 112 ustawy o podatku VAT).

Jeżeli osoba uprawniona do korzystania z procedury ustanowiła przedstawiciela celnego, upoważniając go jednocześnie do m. in. przechowywania komunikatów elektronicznych związanych z realizacją zgłoszeń celnych, to ten przedstawiciel jest zobowiązany do przechowywania takich informacji, na rzecz, i zamiast, osoby uprawnionej do korzystania z procedury.

Tym samym, w przypadku przedstawicielstwa zainteresowane podmioty mogą umówić się odnośnie tego, kto z nich (osoba upoważniona do korzystania z procedury celnej czy przedstawiciel) będzie przechowywał zapisy z komunikatów na nośnikach danych, ale z zastrzeżeniem, że podmiot uprawniony do korzystania z procedury celnej powinien przechowywać co najmniej komunikat IE 599, tj. końcowy efekt obsługi wywozowego zgłoszenia celnego. W przypadku gdy osobą uprawnioną do korzystania z procedury jest osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej, czyli niebędąca podatnikiem VAT, dopuszcza się, aby zamiast komunikatu zapisanego na nośniku przechowywała ona wydruk IE 599.

Niezmiennym pozostaje, że po zwolnieniu towaru podmiot uprawniony do korzystania z procedury celnej zobowiązany jest wraz z komunikatem/wydrukiem IE 599 przechowywać wszystkie dokumenty na poparcie zgłoszenia celnego oraz akty administracyjne i sądowe dotyczące tego zgłoszenia celnego.

Wskazane wyżej zasady wynikają przede wszystkim z tego, że w przypadku elektronicznych zgłoszeń celnych składanych do systemów celnych, w tym AES administracja skarbową ma nieograniczony dostęp do wszystkich informacji

związanych z obsługą zgłoszenia celnego (w tym do wszystkich wysyłanych i otrzymywanych komunikatów elektronicznych).

8. Procedura poszukiwawcza w AES

W przypadku braku informacji o wyprowadzeniu towarów w Systemie organ celny prowadzi postępowanie zgodnie z art. 335 RW.

Po upływie zdefiniowanego parametru czasowego System wysyła **do zgłaszającego** zapytanie o niezakończone operacje wywozowe (komunikat IE 582) w celu uzyskania informacji dotyczącej miejsca wyprowadzenia towarów, oraz daty wyprowadzenia. IE 582 można wysłać na adres e-mail wskazany w IE 515 albo na inny e-mail znany organowi celnemu, jako właściwy do kontaktu z danym podmiotem. Celem ułatwienia komunikacji i usprawnienia przekazywania informacji dot. procedury poszukiwawczej w Systemie zaleca się podawanie w przesyłanych IE 582 danych osoby prowadzącej sprawę w organie celnym, tj. imię i nazwisko oraz alternatywnie e-mail, faks lub telefon.

Odpowiedzią na zapytanie IE 582 jest komunikat IE 583, który powinien być odesłany przez podmiot niezwłocznie. Komunikat IE 583 może też być wysłany do urzędu przez podmiot przed otrzymaniem IE 582. W tym przypadku w Systemie istnieje możliwość wprowadzenia paramentu merytorycznego, określającego czas, po jakim komunikat IE 583 może być wysłany od momentu zwolnienia do procedury.

Brak odpowiedzi nie może być samoistną podstawą unieważnienia zgłoszenia wywozowego. Przed upływem terminu na wyprowadzenie (między 91 a 150 dniem

od zwolnienia towaru) możliwe jest ponowne (kilkukrotne) wysłanie IE 582 do podmiotu.

IE 583 może zawierać informację o:

- wyprowadzeniu towaru, wraz z datą wyprowadzenia oraz faktycznym UWA,
- braku informacji o zgłoszeniu,
- braku wyprowadzenia towaru.

Jeżeli zgłaszający nie ma w Systemie zaimplementowanej obsługi komunikatów dotyczących procedury poszukiwawczej przesyła odpowiedź w formie pisemnej.

Celem weryfikacji danych otrzymanych w IE 583 lub odpowiedzi pisemnej, a także w razie nieotrzymania IE 583 lub odpowiedzi pisemnej, UWU wysyła **do UWA** komunikat IE 584.

Odpowiedzią na IE 584 są komunikaty:

- IE 586 - w sytuacji gdy towar (zgłoszenie) nigdy nie wystąpił/nie pojawił się w danym UWA, nie został zarejestrowany w żadnej ewidencji elektronicznej lub papierowej, lub
- IE 518.

Zapytanie o status operacji wywozowej **rozpoczętej w innym kraju członkowskim**

następuje poprzez wysłanie IE 527, na który odpowiedzią jest IE 538. Informacje o operacji wywozowej z polskim nr MRN są dostępne w AES i mogą być wyszukane przy użyciu standardowego wyszukiwania.

Procedura poszukiwawcza w AES jest stosowana w odniesieniu do wszystkich obsługiwanych w Systemie operacji wywozowych, niezależnie od daty ich otwarcia. Dla zgłoszeń wywozowych obsługiwanych w procedurze awaryjnej procedurę poszukiwawczą prowadzi się wyłącznie na wniosek zgłaszającego.

Nie prowadzi się z urzędu procedury poszukiwawczej dla zgłoszeń wywozowych obsługiwanych w procedurze awaryjnej.

9. Szczególne przypadki postępowania

9.1 Jednolita umowa przewozu przedstawiana w UWU

Jeżeli zgłaszającyawnioskuje o zastosowanie jednolitej umowy przewozu (art. 329 ust 7 RW) formalności związane z wyprowadzeniem są obsługiwane w urzędzie celnym, w którym towary są przejmowane w ramach jednolitej umowy przewozu w celu transportu z obszaru celnego UE (tam też następuje potwierdzenie wyprowadzenia towarów).

Za ww. wniosek uznaje się zgłoszenie celne, w którym:

- w Polu 25 „Rodzaj transportu na granicy” występują kody: 1, 2, 4, 5, tj. transport morski, lotniczy, kolejowy lub pocztowy,

- w Polu 44 zadeklarowany jest kod dokumentu załączonego do zgłoszenia „4DK1” przypisany do jednolitej umowy przewozu, a następnie po myślniku numer dokumentu przewozowego, będącego jednolitą umową przewozu.

Towary muszą zostać przedstawione w urzędzie celnym, w którym są przejmowane w ramach jednolitej umowy przewozu w celu transportu z obszaru celnego UE.

Zgodnie z art. 333 ust. 6 RW na wniosek organu celnego właściwego dla miejsca, przez które towary fizycznie opuszczają obszar celny UE, przewoźnik ma obowiązek przedstawić dane dotyczące tego towaru poprzez przekazanie:

- nr MRN zgłoszenia wywozowego, albo
- kopii jednolitej umowy przewozu, albo
- unikalnego numeru przesyłki lub dokumentu transportowego, oraz dla towarów zapakowanych lub w kontenerach – odpowiednio liczby paczek lub numeru kontenera.

Zasady jednolitej umowy przewozu mają zastosowanie także w przypadku stosowania transportu kombinowanego, tj. gdy część trasy w ramach jednolitej umowy przewozu realizowanej na podstawie np. listu lotniczego, odbywa się z wykorzystaniem samochodu należącego do operatora lotniczego (także przez niego wynajętego). Transport drogowy w takim przypadku jest dopuszczalny pod

warunkiem, że towary nie opuszczają obszaru celnego Unii w transporcie drogowym, lecz są wyprowadzane w transporcie lotniczym. Analogiczne zasady dotyczą jednolitej umowy przewozu realizowanej w transporcie kolejowym, pocztowym i morskim.

9.2 Urząd wywozu jest równocześnie urzędem wyprowadzenia

Oprócz sytuacji o której mowa w pkt 9.1 komunikat IE 501 nie jest także generowany w innych przypadkach, gdy UWU jest zarazem UWA, przykładowo:

- UWU jest równocześnie urzędem wyjścia dla procedury tranzytu,
- zgłoszenie do wywozu jest składane w urzędzie granicznym.

Na tym etapie należy, zgodnie z wnioskiem strony (patrz pkt 2.6), przesłać do niej EAD lub go wydrukować.

Uwaga: Ponowne wygenerowanie EAD nie będzie możliwe po potwierdzeniu wyprowadzenia towarów w UWU!

9.3 Zgłoszenie składane zbiorczo

System AES obsługuje również zgłoszenia wywozowe składane zbiorczo, po faktycznym wyprowadzeniu towarów, np. w przypadku eksportu czasopism, transportu przesyłowego (towary przewożone rurociągami i energia elektryczna).

Zgłoszenie powinno być składane zbiorczo po upływie okresu rozliczeniowego. Po

przyjęciu zgłoszenia do zgłaszającego przesyłany jest komunikat IE 599. W takim przypadku nie należy drukować EAD i wydawać go osobie, która przedstawiła towary.

9.4. Zgłoszenie z mocą wsteczną na podstawie art. 337 RW

Wykorzystanie instytucji retrospektywnego zgłoszenia celnego unijny ustawodawca przewidział dla sytuacji szczególnych, mających miejsce w operacjach wywozowych. Tryb ten **nie może** być stosowany jako „podstawowa” forma zgłaszania towaru do wywozu.

Celem złożenia zgłoszenia wywozowego z mocą wsteczną konieczne jest podanie w polu 44 kodu informacji dodatkowej „3PL24”.

W przypadku, gdy towary opuściły obszar celny UE nie będąc uprzednio objęte zgłoszeniem wywozowym (art. 337 ust. 1 RW), albo gdy towary, które opuściły obszar celny Unii z zamiarem powrotnego przywozu, nie są już przeznaczone do powrotnego przywozu (art. 337 ust. 2 RW), eksporter celem uregulowania sytuacji prawnej towaru dokonuje zgłoszenia wywozowego z mocą wsteczną w AES w oddziale celnym właściwym ze względu na miejsce swojej siedziby (art. 337 ust. 1 RW) albo w urzędzie celnym wywozu właściwym dla pierwotnego zgłoszenia (w przypadku gdy po unieważnieniu zgłoszenia pierwotnego okazało się, że towar faktycznie wyjechał lub w przypadku gdy towary pierwotnie przeznaczone do powrotnego przywozu nie są już przeznaczone do ich powrotnego przywozu - art. 337 ust. 2 RW). W zgłoszeniu tym urząd, w którym zostało złożone zgłoszenie, deklarowany jest jako UWA. Datą wyprowadzenia wskazaną w komunikacie IE 599

będzie w takim przypadku data wygenerowania tego komunikatu.

W przypadkach, o których mowa w art. 337 ust. 2 RW zgłoszenie retrospektywne zastępuje pierwotnie złożone zgłoszenie.

Zgłoszenie z mocą wsteczną składane jest także w przypadku, gdy po unieważnieniu zgłoszenia wywozowego organowi celnemu zostały przedstawione dowody potwierdzające wyprowadzenie towaru poza obszar celny UE.

Procedura wywozu jest obsługiwana w całości w UWU, który jest równocześnie UWA. Po przyjęciu zgłoszenia do zgłaszającego przesyłany jest komunikat IE 599. Nie należy wysłać/drukować EAD i wydawać go osobie, która przedstawiła towary.

9.5 Wywóz partiami – wyprowadzenie części towaru

W sytuacji, gdy wywóz towaru odbywa się partiami, UWU nie unieważnia zgłoszenia celnego, jeżeli otrzymał od zgłaszającego informację, że część towarów nie została wyprowadzona z obszaru celnego UE w terminie przewidzianym przepisami prawa, ale zostanie wyprowadzona w terminie późniejszym.

Unieważnienie nastąpi dopiero wtedy, gdy zgłaszający poinformuje UWU o braku zamiaru wyprowadzenia części towarów objętych zgłoszeniem lub nie przekaze informacji w tym zakresie w toku procedury poszukiwawczej. W takim przypadku zgłoszenie celne wywozowe należy unieważnić w trybie decyzji administracyjnej (Załącznik nr 2 do Instrukcji) informując zarazem zgłaszającego o konieczności

złożenia przez niego zgłoszenia celnego z mocą wsteczną, w trybie art. 337 RW, dla części towarów już wywiezionych.

9.6 Procedura wywozu towarów akcyzowych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy

1) Aspekt merytoryczny zagadnienia

Przemieszczanie unijnych wyrobów akcyzowych, które mają zostać wyprowadzone z obszaru celnego Unii w procedurze zawieszenia poboru akcyzy, musi odbywać się z zastosowaniem procedury wywozu.

W przypadku obejmowania wyrobów akcyzowych procedurą wywozu należy podawać w polu 40 zgłoszenia wywozowego kod AAD z następującym po nim nr ARC (nr dokumentu e-AD), połączony z trzyznakowym numerem identyfikacyjnym pozycji towarowej.

Przykładowy wpis:

Dla dokumentu e-AD o numerze referencyjnym ARC 11PL01KO0100000004909 i wyrobu z pozycji towarowej 1 wpis po kodzie AAD powinien wyglądać następująco: 11PL01KO0100000004909001.

Nie ma obowiązku wykazywania tego dokumentu ponownie w polu 44 w atrybucie dokument wymagany (po kodzie C651), niemniej dopuszczalne jest zadeklarowanie nr e - AD zarówno w polu 40 jak i w polu 44 zgłoszenia wywozowego. Brak podania

tego numeru w powyższej sekwencji w przypadku gdy urzędem wyprowadzenia będzie urząd w innym Państwie Członkowskim spowoduje brak możliwości obsługi tego zgłoszenia.

Uwaga: W przypadku awarii systemu EMCS PL2 odpowiednio w polu 40 zgłoszenia wywozowego należy podać kod „FAD” wraz z opisem „awaryjny dokument towarzyszący”. Dodatkowo dopuszczalne jest zadeklarowanie w Polu 44 kodu „C658”. Prawidłowe wpisy w obu polach wyglądają następująco:

Pole 40 „FAD - awaryjny dokument towarzyszący”,

Pole 44 „C658 - awaryjny dokument towarzyszący FAD”.

Uwaga: W sytuacji gdy deklarowanym urzędem wyprowadzenia jest urząd w innym państwie członkowskim niedopuszczalnym jest przesyłanie do AES zgłoszeń do procedury wywozu olejów smarowych o podanych poniżej kodach towarowych, z podanym w polu 40 po kodzie AAD numerze ARC dokumentu e-AD. W takim przypadku podmiot powinien podać w polu 44 zgłoszenia wywozowego oznaczenie dokumentu handlowego, na podstawie którego oleje smarowe przemieszczane są w procedurze zawieszenia poboru akcyzy. Zgłoszenie sporządzone niezgodnie z powyższym zostanie przez System odrzucone już na etapie walidacji systemowej.

Powyższe dotyczy towarów o kodach CN:

2710 19 71

2710 19 75

2710 19 81

2710 19 83

2710 19 85

2710 19 87

2710 19 91

2710 19 93

2710 19 99

Przypadki, dla których zachowana została możliwość stosowania papierowego dokumentu ADT, jak również szczegółowe zasady obsługi w EMCS PL2 zgłoszeń wyrobów akcyzowych przemieszczanych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy zawarte zostały w „Instrukcji dla podmiotów, jako użytkowników systemu EMCS PL/EMCS PL2”, opublikowanej pod linkiem:

<http://www.finanse.mf.gov.pl/systemy-informatyczne/emcs/instrukcje>

2) Współdziałanie EMCS PL2 z AES

Komunikat IE 501 zawierający co najmniej jeden kod AAD w polu 40 „dokumenty

poprzednie”, jest weryfikowany pod kątem zgodności danych w AES z danymi w EMCS PL2. Dotyczy to również sprostowań i korekty rozbieżności takich zgłoszeń wywozowych.

Zgłoszenie wywozowe może być przyjęte w AES o ile zostało pozytywnie zweryfikowane przez EMCS PL2.

W przypadku wystąpienia rozbieżności w zakresie kodu CN lub masy netto organ celny podejmuje decyzję o dalszej drodze postępowania w zakresie obsługi zgłoszenia wywozowego, tj. sprostowanie/zwolnienie/unieważnienie.

Jeżeli w wyniku weryfikacji przeprowadzonej po zwolnieniu towaru do wywozu wystąpi rozbieżność inna niż brak zgodności kodu CN lub masy netto, skutkująca odrzuceniem przez system EMCS PL2, nie powoduje to zatrzymania lub zmiany sposobu obsługi zgłoszenia wywozowego – zgłoszenie to jest obsługiwane w AES zgodnie z przepisami prawa celnego. Skutki braku zgodności kodu CN lub masy netto na gruncie przepisów akcyzowych pozostają poza zakresem niniejszej Instrukcji.

9.7 Formalności dotyczące wywozowego zgłoszenia celnego – art. 269 ust. 2 lit. a), b) i c) UKC

Przebieg obsługi zgłoszenia w trybie formalności wywozowych oraz w trybie zgłoszenia do procedury wywozu jest co do zasady taki sam. Oznacza to stosowanie do formalności wywozowych zasad dotyczących zgłoszenia wywozowego ale bez formalnego obejmowania towarów procedurą wywozu.

Zgodnie z art. 269 ust. 3 UKC formalności wywozowe są stosowane w przypadku:

- a) towarów objętych procedurą uszlachetniania biernego,
- b) towarów wyprowadzanych poza obszar celny Unii po tym, jak zostały objęte procedurą końcowego przeznaczenia;
- c) towarów dostarczanych, zwolnionych z VAT lub podatku akcyzowego, jako zapasy statku powietrznego lub wodnego, niezależnie od miejsca przeznaczenia tego statku, przy czym niezbędne jest udokumentowanie takich zapasów.

Uwaga: W związku z tym, że w polskim prawie podatkowym dla towarów unijnych stanowiących zapasy statków powietrznych i morskich nie ma zwolnienia podatkowego uzależnionego od potwierdzenia przez organy celne faktu wyprowadzenia tych towarów – formalności wywozowe dla tej kategorii towarowej nie są stosowane.

9.8 Dostawy towarów nieunijnych dostarczanych jako zapasy statku powietrznego lub wodnego oraz instalacji morskich.

Dostawy towarów nieunijnych dostarczanych jako zapasy statku powietrznego lub wodnego oraz instalacji morskich, niezależnie od miejsca przeznaczenia tego statku, odbywają się albo poprzez zgłoszenie do powrotnego wywozu albo poprzez powiadomienie o powrotnym wywozie.

Zgodnie z § 22 ww. rozporządzenia, zgłoszenie do powrotnego wywozu albo powiadomienie o powrotnym wywozie tych towarów, niezależnie od miejsca

przeznaczenia statku, może obejmować towary powrotnie wywiezione w danym miesiącu kalendarzowym.

Sformułowanie „niezależnie od miejsca przeznaczenia tego statku” zawarte w cytowanym wyżej przepisie, nie może oznaczać uznania za dopuszczenie możliwości składania zgłoszenia albo powiadomienia, o którym mowa w tym przepisie, w przypadku gdy wiadome jest, że miejscem przeznaczenia takiego statku jest port morski, rzeczny lub lotniczy leżący na obszarze celnym Unii Europejskiej, gdyż takie rozumienie stoi w sprzeczności z art. 270 i art. 274 unijnego kodeksu celnego, które to przepisy przewidują, że zgłoszenie do powrotnego wywozu lub powiadomienie o powrotnym wywozie składane jest dla towarów nieunijnych, które mają zostać wyprowadzone poza obszar celny Unii Europejskiej.

UWA, czyli urząd celny właściwy dla miejsca, z którego towary opuszczają obszar celny Unii do miejsca przeznaczenia znajdującego się poza tym obszarem, poświadcza wyprowadzenie towarów, zgodnie z art. 329 oraz art. 334 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r.

Powiadomienie o powrotnym wywozie jest stosowane w przypadku:

- przeładowywania w wolnym obszarze celnym towarów nieunijnych stanowiących zaopatrzenie,
- wyprowadzenia z wolnego obszaru celnego towarów nieunijnych stanowiących zaopatrzenie,
- bezpośredniego powrotnego wywozu z magazynów czasowego

składowania towarów nieunijnych stanowiących zaopatrzenie.

W pozostałych przypadkach stosowane jest zgłoszenie do powrotnego wywozu.

9.9 Uprozczone zamykanie procedury wywozu oraz powrotnego wywozu przez upoważnionego nadawcę TIR lub upoważnionego nadawcę w tranzycie unijnym/wspólnym (T1/T2).

Poniżej przedstawiona procedura odnosi się bezpośrednio do uproszczonego zamykania procedury wywozu oraz powrotnego wywozu przez upoważnionego nadawcę TIR, dysponującego własnym stemplem „TIR – upoważniony nadawca”, niemniej odpowiednie zastosowanie będzie miała także do uproszczonego zamykania procedury wywozu oraz powrotnego wywozu przez upoważnionego nadawcę w tranzycie unijnym/wspólnym (T1/T2), zgodnie z zasadami obowiązującymi dla tego uproszczenia tranzytowego.

Przedmiotowe ułatwienie i opisany sposób postępowania nie ma zastosowania w następujących przypadkach:

- Wywozowe zgłoszenie kurierskie (Część IX Sekcja B Instrukcji wypełniania zgłoszeń celnych),
- Zgłoszenie składane zbiorczo (pkt 9.3 Instrukcji),
- Zgłoszenie z mocą wsteczną na podstawie art. 337 RW (pkt 9.4 Instrukcji),

- Wywóz partiami – wyprowadzenie części towaru (pkt 9.5 Instrukcji).

Szczegółowy tryb postępowania ze zgłoszeniem tranzytowym oraz czynności w systemie NCTS2 określają stosowne instrukcje dot. tego systemu.

1) Sposób postępowania, gdy UWU = UWA

Uproszczenie, tak w godzinach pracy urzędu jak i w przypadku wysyłki poza godzinami, może zostać zastosowane wyłącznie w sytuacji, gdy upoważniony eksporter jest jednocześnie upoważnionym nadawcą TIR. W zgłoszeniu wywozowym upoważniony eksporter deklaruje w atrybucie Tranzyt podając wartość „1” i w Polu 44 kod „3PL19” (który niesie za sobą informację: „zamierzam niezwłocznie złożyć w NCTS2 zgłoszenie kończące wywóz lub powrotny wywóz (karnet TIR, T2 lub T1 w uproszczeniu)”), natomiast w zgłoszeniu tranzytowym upoważniony nadawca ma obowiązek podać w Polu 40 nr MRN zgłoszenia wywozowego, a w Polu 44 tego zgłoszenia podaje kod „3PL20”, (który oznacza: „deklaracja uproszczonej procedury tranzytu po wywozie lub powrotnym wywozie”). Przesłanie zgłoszenia tranzytowego NCTS2 - TIR powinno nastąpić niezwłocznie po otrzymaniu przez zgłaszającego komunikatu IE 528.

W przypadku braku kontroli, organ celny albo zwalnia towar, albo następuje automatyczne zwolnienie po upływie czasu określonego w pozwoleniu (komunikat IE 529 jest przesyłany do podmiotu). Zwolnienie towaru do procedury tranzytu realizowanego pod osłoną karnetu TIR z użyciem własnego stempla oraz rozpoczęcie transportu z miejsca uznanego następuje nie wcześniej niż po otrzymaniu komunikatu IE 529 (co oznacza, że jeżeli doszło do uprzedniego

wygenerowania komunikatu IE 29 w NCTS2 to i tak upoważniony nadawca z rozpoczęciem transportu/stemplowaniem TIR musi poczekać do czasu otrzymania IE 529).

Następnie, po przesłaniu IE 529, organ celny dokonuje powiązania obu procedur w adnotacjach systemowych, a następnie potwierdza wywóz generując komunikat IE 599.

W przypadku gdy weryfikacja zgłoszenia wywozowego dała wynik B1 (niezgodne) i do zgłaszającego wysyłany jest komunikat IE 551 (odmowa zwolnienia towaru do procedury) to w NCTS2 konsekwentnie także następuje odmowa zwolnienia towaru do procedury tranzytu (poprzez zatrzymanie do kontroli i wyniki kontroli „Niezgodnie” oraz wysłanie do zgłaszającego komunikatu IE 51).

W przypadku UWU = UWA możliwym jest stosowanie przedmiotowego uproszczenia także w sytuacji awarii aplikacji po stronie administracji skarbowej:

- jeśli nie działa tylko AES to po ogłoszeniu awarii zgłaszający wysyła do NCTS2 zgłoszenie tranzytowe z kodem „3PL20”, po którym podawany jest własny numer referencyjny zgłoszenia wywozowego. Jednocześnie na wskazany przez oddział celny adres e-mail przekazywany jest skan zgłoszenia wywozowego. Organ celny, wykorzystując dane z obu zgłoszeń, potwierdza tożsamość towaru i podejmuje decyzję o kontroli (która jest fizycznie realizowana) lub odstąpieniu od niej. Otrzymanie komunikatu IE 29 w NCTS2 jest jednoznaczne ze zwolnieniem towaru tak do procedury wywozu jak i tranzytu, natomiast jego brak, w terminie określonym w pozwoleniu na stosowanie procedury uproszczonej TIR, oznacza dla podmiotu

konieczność oczekiwania na dalsze działania ze strony organu celnego (w zakresie wywozu lub tranzytu).

- jeśli nie działa tylko NCTS2 to na wskazany przez oddział celny adres e-mail przekazywane jest powiadomienie o zamiarze rozpoczęcia procedury TIR. Jednocześnie zgłaszający wysyła do AES zgłoszenie wywozowe z kodem „3PL19”, po którym podawany jest numer operacji z rejestru operacji awaryjnych procedury TIR. Organ celny, wykorzystując dane z obu dokumentów, potwierdza tożsamość towaru i podejmuje decyzję o kontroli (która jest fizycznie realizowana) lub odstąpieniu od niej. Otrzymanie komunikatu IE 529 w AES jest jednoznaczne ze zwolnieniem towaru tak do procedury wywozu jak i tranzytu, natomiast jego brak, w terminie określonym w pozwoleniu na stosowanie procedury uproszczonej w wywozie, oznacza dla podmiotu konieczność oczekiwania na dalsze działania ze strony organu celnego (w zakresie wywozu lub tranzytu).

- jeśli nie działają AES i NCTS2 to po ogłoszeniu awarii na wskazany przez oddział celny adres e-mail przekazywane są w ramach jednej wiadomości e – mail skan zgłoszenia wywozowego oraz powiadomienie o zamiarze rozpoczęcia procedury TIR. W zgłoszeniu wywozowym po kodzie „3PL19” zgłaszający podaje numer operacji z rejestru operacji awaryjnych procedury TIR a w powiadomieniu po kodzie „3PL20” numer własny zgłoszenia wywozowego. Organ celny, wykorzystując dane z obu dokumentów, potwierdza tożsamość towaru i podejmuje decyzję o kontroli (która jest fizycznie realizowana) lub odstąpieniu od niej. Informacja o zwolnieniu towaru przekazywana jest pozasystemowo i dotyczy zarówno procedury wywozu jak i tranzytu, natomiast jej brak w terminie wynikającym z pozwoleń, oznacza dla podmiotu konieczność oczekiwania na dalsze działania ze strony organu

celnego (w zakresie wywozu lub tranzytu).

W terminie 3 dni roboczych od usunięcia awarii zgłaszający przedstawia w UWU zgłoszenie wywozowe tj. karty 1, 2 i 3 ESS. Wraz z dokumentem ESS należy dostarczyć do UWU na nośniku zewnętrznym podpisane zgłoszenie wywozowe. UWU niezwłocznie dokonuje rejestracji zgłoszenia wywozowego w AES w trybie awaryjnym wpisując w polu MRN 18 znakowy zapis wg następującej struktury: kod UWU/rok/E/numer kolejny, gdzie: kod UWU – 6 cyfr, rok – 2 cyfry, litera „E” oznaczająca procedurę wywozu, numer wpisu do rejestru – ostatnie 6 cyfr. W Systemie nie są generowane żadne komunikaty dotyczące zgłoszenia wywozowego zarejestrowanego w trybie awaryjnym w AES, gdyż rejestracja w trybie awaryjnym co do zasady kończy obsługę zgłoszenia w AES – za wyjątkiem sytuacji, gdy po zakończeniu awarii, na wniosek zgłaszającego, generowany jest przez UWU „awaryjny” IE 599.

W przypadku awarii po stronie aplikacji zgłaszającego procedury awaryjne z lit. a – c przebiegają analogicznie, oczywiście po przednim uzyskaniu przez podmiot zgody na zastosowanie procedury awaryjnej, zgodnie z zasadami przewidzianymi tak w niniejszej Instrukcji jak i w stosownych instrukcjach tranzytowych.

Uwaga: W sytuacji, gdy w ramach realizacji procedury awaryjnej w UWU w godzinach pracy urzędu rejestrowane jest zgłoszenie celne złożone wcześniej na dokumencie ESS z kodem „3PL01” (wysyłka poza godzinami), rejestrujący nie wprowadza kodu „3PL01” do Systemu (co oznacza, że także przekazywany przez zgłaszającego plik nie powinien zawierać w/w kodu).

2) Sposób postępowania, gdy UWU <> UWA

Uproszczenie może być realizowane tak w godzinach pracy urzędu jak i poza godzinami pracy urzędu, jeśli pozwolenie na uproszczenia przy otwieraniu TIR przewiduje taką możliwość. Upoważniony nadawca TIR może stosować przedmiotowe rozwiązanie zamykając zarówno operacje wywozowe rozpoczęte w procedurach uproszczonych, jak i zainicjowane standardowym zgłoszeniem wywozowym (także w innych krajach UE).

Zgłoszenie wywozowe nie zawiera kodu „3PL19”.

Upoważniony nadawca ma obowiązek przedstawiać towar w AES z wykorzystaniem elektronicznego komunikatu IE 507.

Przedstawiający towar (upoważniony nadawca TIR) jednocześnie przesyła komunikat IE 507 oraz dokonuje zgłoszenia NCTS2-TIR. Przedstawiający towar odpowiednio wypełnia w IE 507 atrybut „Tranzyt”, podając kod „1” - Tak, zaś w polu „Informacja dodatkowa” podaje kod „3PL21” wraz z następującym po nim numerem Karnetu TIR albo numerem LRN zgłoszenia tranzytowego.

Z kolei w Polu 40 zgłoszenia tranzytowego podaje numer MRN zgłoszenia wywozowego, zaś w Polu 44 kod „3PL20”.

Jeśli po zgłoszeniu wywozowym nie jest składane zgłoszenie tranzytowe (w atrybucie „Tranzyt” komunikatu IE 507 podany kod „0” – Nie) - nie ma możliwości użycia kodu „3PL21”.

Niezwłocznie po tym na wskazany przez oddział celny adres e-mail przekazywana jest wiadomość e-mail, która w temacie przywołuje nr MRN zgłoszenia tranzytowego a w treści wskazuje wszystkie nr MRN zgłoszeń wywozowych, których zgłoszenie tranzytowe dotyczy.

Organ celny, wykorzystując dane z obu zgłoszeń, przystępuje do czynności weryfikacyjnych w AES. Następnie następuje powiązanie od procedur. Pozytywny wynik czynności weryfikacyjnych skutkuje wysłaniem do podmiotu komunikatu IE 525, oraz wykonaniem operacji potwierdzającej wyprowadzenie towaru w AES. Jeśli nie nastąpią jakieś nadzwyczajne okoliczności, które skutkować będą koniecznością interwencji organu celnego, System automatycznie, po zadanych parametrze czasowym, wygeneruje komunikat IE 518 do UWU, który na jego podstawie potwierdzi wywóz (prześle IE 599).

W przypadku gdy weryfikacja zgłoszenia wywozowego dała wynik B1 (niezgodne) i do przedstawiającego towar wysyłany jest komunikat IE 522 a do UWU komunikat IE 518 z kodem „B1” to w NCTS2 konsekwentnie także następuje odmowa zwolnienia towaru do procedury tranzytu (poprzez zatrzymanie do kontroli i wyniki kontroli „Niezgodnie” oraz wysłanie do zgłaszającego komunikatu IE 51).

W przypadku stosowania przedmiotowego uproszczenia organ celny po zakończeniu obsługi przedstawienia towaru nie nanosi wyników kontroli (A1, A2, A4, B1) w polu K dokumentu EAD.

Zwolnienie towaru do procedury tranzytu realizowanego pod osłoną karnetu TIR z użyciem własnego stempla oraz rozpoczęcie transportu z miejsca uznanego

następuje nie wcześniej niż po otrzymaniu komunikatu IE 525.

Powyżej opisana procedura będzie miała analogiczne zastosowanie do sytuacji gdy towar zostaje objęty w UWU procedurą wywozu w standardzie lub w uproszczeniu, przy czym w zgłoszeniu zadeklarowana UWA inny niż UWU. W zgłoszeniu celnym nie podano kodu „3PL19”. Pomiędzy zwolnienie towaru do procedury wywozu a jego wyprowadzeniem towar zostaje dostarczony do miejsca uznanego upoważnionego nadawcy TIR, podlegającego właściwości tego samego UWU. Nie musi zachodzić tożsamość osoby eksportera i upoważnionego nadawcy. Obok przypadków wymienionych we wstępie pkt 9.9 nie ma możliwości stosowania przedmiotowego uproszczenia także w ramach realizacji procedury awaryjnej. W odróżnieniu bowiem od sytuacji UWU=UWA, w tym przypadku nie jest możliwe stosowanie przedmiotowego uproszczenia w ramach realizacji procedury awaryjnej, co oznacza, że uproszczonego zamknięcia wywozu i otwarcia TIR nie można stosować:

- w stosunku do wywozów otwartych w UWU w procedurze awaryjnej (wywóz realizowany na papierowym dokumencie ESS), oraz

- gdy ze względu na awarię aplikacji AES po stronie administracji skarbowej urząd przedstawienia (zarazem otwarcia TIR) nie jest w stanie systemowo obsłużyć przedstawienia towaru.

Sytuacje nietypowe, gdy wyniki w AES związane z IE 507 są niejednoznaczne lub ich brak.

W przypadku braku komunikatu IE 503 (status wniosków o dane zgłoszenia) lub gdy

komunikat IE 503 zawiera kod błędów 2, 3, 4 lub 5 co skutkuje niemożnością wysłania komunikatu IE 525, co do zasady możliwym jest jedynie objęcie towarów procedurą tranzytu w standardzie, bez zastosowania procedury uproszczonej. Poniżej przedstawiono rekomendowane zasady postępowania w takich sytuacjach:

a) kod 2 – konieczne jest złożenie nowego zgłoszenia w AES. Dalej sytuacja może różnie przebiegać w zależności kto i gdzie składa nowe zgłoszenie w AES. Zazwyczaj jedynym rozwiązaniem będzie wniosek o unieważnienie/anulowanie zgłoszenia uproszczonego w NCTS2 i na jakimś etapie konieczne będzie potem złożenie nowego zgłoszenia tranzytowego z MRN nowego zgłoszenia wywozowego. Należy przy tym zwrócić uwagę, że jeżeli nowe zgłoszenie wywozowe jest składane w tym samym UWA co kolejne zgłoszenie tranzytowe, to jeśli wszystkie warunki dla UWU=UWA zostaną spełnione to te kolejne zgłoszenie w NCTS2 może zostać złożone z zastosowaniem uproszczeń.

b) kody 3, 4, 5 (status brak danych) lub brak IE 503 - podmiot może zdecydować albo o dalszym oczekiwaniu na zmianę kodu w IE 503/pojawienie się tego komunikatu, albo składa wniosek o unieważnienie/anulowanie pierwotnego zgłoszenia złożonego tranzytowego w uproszczeniu, i następnie składa zgłoszenie standardowe w NCTS2 z przedstawieniem w oddziale i ostemplowaniem karnetu TIR przez organ celny.

Jednocześnie, jeśli wyżej opisana sytuacja wystąpi rekomenduje się by przedstawiający towar (dokonujący zgłoszenia uproszczonego w NCTS2) przed przystąpieniem do otworzenia procedury tranzytu sprawdził na ogólnodostępnej stronie internetowej:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/ecs/ecs_home.jsp?Lang=PL

status danego zgłoszenie wywozowego w odpowiednich zakładkach dotyczących procedury wywozu.

Takie uprzednie sprawdzenie statusu operacji z pewnością wpłynie na ograniczenie liczby sytuacji skutkujących koniecznością przejścia z procedury uproszczonej TIR na procedurę standardową.

Uwaga: W przypadku gdy czynności poza godzinami realizowane są przez całodobową komórkę dozoru w pewnych specyficznych przypadkach obsługi zgłoszenia wywozowego np. kod 2 (brak danych zgłoszenia) komórka ta wstrzymuje sprawę do następnego dnia roboczego, aby właściwy miejscowo oddział mógł zakończyć proces obsługi np. poprzez przyjęcie nowego zgłoszenia wywozowego.

Uwaga: za prawidłowość realizowanej w opisany sposób procedury odpowiada upoważniony nadawca TIR.

9.10 Zdejmowanie i zakładanie zamknięć celnych oraz przeładunki w procesie konsolidacji przesyłek.

Opisane w tym punkcie rozwiązanie ma zastosowanie w specyficznej sytuacji

logistycznej związanej z przeładunkiem i konsolidacją w miejscu uznanym dla potrzeb procedury uproszczonej gdy wskazanym UWA jest urząd w Polsce, niezależnie od tego czy procedura wywozu (zarówno w standardzie jak i w uproszczeniu) została otwarta w polskim czy zagranicznym UWU. Poniższy tryb postępowania możliwy jest do zastosowania pod następującymi warunkami:

- procedura wywozu zakończy się w krajowym UWA,
- konsolidacja odbywa się w miejscu uznanym w pozwoleniu na stosowanie procedury uproszczonej i jest dokonywana w ramach pozwolenia na stosowanie procedury uproszczonej,
- możliwość dokonania konsolidacji wiąże się z uzyskaniem wcześniejszej zgody organu celnego na samodzielną zmianę zamknięć celnych (zdjęcie i/lub nałożenie), wyrażonej w pozwoleniu na stosowanie procedury uproszczonej; zgoda udzielana jest na wniosek podmiotu.

Tryb postępowania

Poniższy tryb postępowania dotyczy sytuacji gdy towar objęty procedurą wywozu z założonymi zamknięciami celnymi (na towar lub środek transportu) dostarczany jest do miejsca realizacji procedury uproszczonej, gdzie w ramach procesu konsolidacji przeładowywany jest na inny środek transportu, ewentualnie środek transportu pozostaje ten sam, tylko następuje doładunek towarów objętych innym zgłoszeniem wywozowym i zmiana zamknięć celnych lub nałożenie zamknięć celnych.

Należy dodać, iż nie musi zachodzić tożsamość pomiędzy osobą eksportera/zgłaszającego a podmiotem dokonującym przeładunku i konsolidacji.

W celu zapewnienia kontroli podmiot dokonujący zmiany zamknięć celnych (oraz środka transportu) ma obowiązek dokonania odpowiednich adnotacji na dokumencie EAD, łącznie z powołaniem się na numer pozwolenia, w którym został upoważniony do samodzielnego zdejmowania i/lub nakładania zamknięć celnych. Następnie przekazuje skan tego EAD do wskazanego w pozwoleniu oddziału celnego nadzorującego miejsce uznane, w którym dokonywany jest przeładunek, na adres skrzynki oddziałowej służącej do zgłoszeń celnych, w postaci wiadomości e-mail, w której tytule zostać powinien podany tekst „Zmiana zamknięć celnych/środek transportu MRN nr”. Oddział celny dokonuje stosownych adnotacji w AES.

Transport do UWA podmiot może rozpocząć po otrzymaniu informacji zwrotnej z urzędu, że adnotacje w AES zostały naniesione. Przed wprowadzeniem adnotacji do AES organ celny, który otrzymał informację może, jeśli uzna to za konieczne, podjąć działania kontrolne. Dyrektor IAS, o ile jest w stanie zapewnić warunki organizacyjne niezbędne do zachowania dozoru celnego, może zezwolić – poza godzinami pracy oddziału celnego nadzorującego miejsce uznane – aby opisane powyżej obowiązki przejął inny oddział celny pracujący dłużej niż 8 h bądź całodobowo.

Uwaga: Wydawana w ramach pozwolenia na stosowanie procedury uproszczonej zgoda organu celnego na samodzielną zmianę zamknięć celnych w procesie konsolidacji może obejmować swym zakresem, na wniosek strony, także sytuacje gdy przy objęciu towaru procedurą wywozu **na towar/pojazd nie zostały nałożone zamknięcia celne, natomiast są one nakładane dopiero przez dokonującego**

konsolidacji w miejscu uznanym.

Dokonujący konsolidacji powinien na dokumencie EAD nanieść stosowne adnotacje informujące o nałożonych zamknięciach a następnie przesłać jego skan w wiadomości e- mail, w której tytule zostać powinien podany tekst „Nałożenie zamknięć celnych/zmiana środka transportu MRN nr”.

Z możliwości stosowania wyżej opisanego trybu wyłączone są następujące sytuacje:

- wywóz towarów akcyzowych transportowanych w ramach procedury zawieszenia podatku akcyzowego,
- wywóz towarów podlegających formalnościom wywozowym w celu uzyskania refundacji wywozowych w ramach wspólnej polityki rolnej, towarów podwójnego zastosowania,
- wywóz towarów podlegających kontroli weterynaryjnej z założoną plombą weterynaryjną oraz towarów podlegających kontroli fitosanitarnej z założoną plombą fitosanitarną.

Dopuszczalnym jest łączenie konsolidacji krajowej i zagranicznej, przez co rozumiana jest sytuacja gdy miejsce uznane opuszcza środek przewozowy, na który przeładowano lub doładowano towary objęte wcześniej procedurą wywozu zarówno w kraju jak też w innym państwie członkowskim UE.

9.11 Przedstawiciel umocowany przez podmiot inny niż eksporter

Dopuszcza się przypadki, kiedy przedstawiciel (bezpośredni lub pośredni) działa na podstawie umocowania udzielonego przez podmiot inny niż eksporter z pola 2 zgłoszenia. Dotyczy to także sytuacji gdy upoważniającym jest operator kurierski, zaś zgłoszenia dokonuje reprezentant umocowany przez tego operatora.

W przypadku o którym mowa w pierwszym zdaniu w polu 44 zgłoszenia wywozowego należy podać kod 4PL03 wraz z jednym z wyróżników identyfikacyjnych mocodawcę (tj. 1 – PLNIP, 2 – inny niż krajowy numer EORI, 3 - VAT UE z innego kraju członkowskiego, 4 – PESEL, 5 – inny niż 1 - 4) oraz numerem identyfikującym mocodawcę oraz jego nazwę i adres.

W przypadku o którym mowa w drugim zdaniu w polu 44 zgłoszenia wywozowego należy podać kod 4PL03 wraz z numerem identyfikacyjnym PLNIP oraz nazwę i adres operatora kurierskiego.

Przykładowy wpis odnoszący się do osoby zarejestrowanej w Polsce dla potrzeb podatku VAT:

4PL03 – 1 – PLXXXXXXXXXXXXXXXXX – ABCDE Sp. z o. o. ul. Przedwiośnie 13, 00-001 Zakole.

9.12 Handel ze specjalnymi obszarami podatkowymi

W przypadku wymiany towarów unijnych pomiędzy częściami obszaru celnego UE (tzw. wysyłka), do których stosuje się przepisy dyrektywy 2006/112/WE (VAT) lub

dyrektywy 2008/118/WE (akcyza), a częściami obszaru, do których nie stosuje się tych przepisów, lub do wymiany pomiędzy częściami obszaru, do których przepisy te nie mają zastosowania, **stosuje się zgłoszenie wywozowe** (art. 1 ust. 3 UKC w związku z art. 134 ust. 1 lit. c i d RD).

9.13 Wywóz na wyspę Helgoland

Zgodnie z art. 4 ust. 1 UKC wyspa Helgoland jest wyłączona z obszaru celnego Unii. Jednak zgodnie z art. 140 ust. 2 RD, w przypadku wysyłki towarów na Helgoland towary takie uznaje się za zgłoszone do wywozu poprzez jedną z czynności uznawanych za zgłoszenie celne, o której mowa w art. 141 rozporządzenia. Brak jest zatem obowiązku składania zgłoszenia celnego w postaci elektronicznej bądź papierowej, skutkującej potwierdzeniem wyprowadzenia tych towarów z obszaru celnego UE na potrzeby rozliczenia z podatku VAT i akcyzy.

Zgodnie z art. 2 pkt 3 ustawy o podatku od towarów i usług (ustawa o VAT) wyspa Helgoland jest wyłączona z terytorium Unii Europejskiej, co oznacza, że wywóz towarów z Polski na terytorium Helgoland należy uznać za wywóz towarów poza terytorium UE. Wymogiem niezbędnym do uznania wywozu towarów za eksport w rozumieniu przepisów VAT jest potwierdzenie wywozu tych towarów przez organ celny określony w przepisach celnych (art. 2 pkt 8 ustawy o VAT). Tym samym, aby podatnik mógł skorzystać z możliwości zastosowania 0% VAT, niezbędne jest posiadanie przez niego wystawionego przez organ celny dokumentu potwierdzającego wywóz towarów poza terytorium UE.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 3 lit. a tiret szóste ustawy o podatku akcyzowym nie uznaje się za terytorium państwa członkowskiego wyspy Helgoland. W myśl postanowień

art. 82 ust. 4 pkt 2 tej ustawy podmiot występujący o zwrot akcyzy z tytułu dokonania eksportu jest obowiązany przedłożyć udokumentowane potwierdzenie wywozu z terytorium kraju poza terytorium UE.

Wyrazem dostosowania przepisów prawa celnego do regulacji prawnych w zakresie dokumentowania wywozu towarów na potrzeby podatkowe jest art. 68b, wprowadzony nowelizacją ustawy Prawo celne, przewidujący wydanie specjalnego zaświadczenia. Zaświadczenie jest wydawane na potrzeby podatku VAT i podatku akcyzowego. Warunkiem wydania zaświadczenia jest przedstawienie przez wnioskodawcę dokumentów, z których jednoznacznie wynika, że towary będące przedmiotem wywozu zostały dostarczone do miejsca ich przeznaczenia i odebrane przez odbiorcę wskazanego na fakturze i dokumentach przewozowych.

Organem nadzorującym prawidłowy przebieg procedury wywozu, w tym jej zakończenie, jest urząd wywozu, zdefiniowany w art. 221 ust. 2 RW. W związku z tym przyjęto, iż organem właściwym do wydania zaświadczenia jest organ celny wskazany w tym przepisie.

9.14 Obrót pocztowy i kurierski

Obrót pocztowy

Przesyłki z korespondencją (art. 1 pkt 26 RD) uznaje się za zgłoszone do wywozu lub powrotnego wywozu z chwilą opuszczenia przez nie obszaru celnego UE (art. 141 ust. 2 RD). Oznacza to, że w tym przypadku nie ma obowiązku złożenia elektronicznego, papierowego bądź ustnego zgłoszenia celnego.

Towary w przesyłce pocztowej (art. 1 pkt 24 RD), których wartość nie przekracza 1000 EUR i które nie podlegają należnościami celnym wywozowym, uznaje się za zgłoszone do wywozu z chwilą ich wywozu poza obszar celny UE (art. 141 ust. 4 RD).

W pozostałym zakresie składa się elektroniczne zgłoszenie wywozowe na zasadach dotychczasowych.

Powyższe zasady mają zastosowanie wyłącznie dla obrotu pocztowego realizowanego przez przedsiębiorstwa pocztowe świadczące powszechne usługi pocztowe zgodnie z zasadami Światowej Konwencji Pocztovej, tj. Poczta Polska S. A. (operator wyznaczony zgodnie z ustawą Prawo pocztowe).

W przypadku zbiorczych zgłoszeń pocztowych konieczne jest podanie kodu „8PL” w drugiej części Pola 37. W przypadku braku tego kodu do zgłaszającego zostanie wysłana informacja o konieczności podania w zgłoszeniu kodu „8PL”.

Obrót kurierski

W obrocie realizowanym przez operatorów innych niż operator wyznaczony, o którym mowa w ustawie – Prawo pocztowe, czyli przez operatorów kurierskich mają zastosowanie określone poniżej zasady.

Przesyłki z korespondencją (art. 1 pkt 26 RD) uznaje się za zgłoszone do wywozu lub powrotnego wywozu z chwilą opuszczenia przez nie obszaru celnego UE (art. 141 ust. 2 RD). Oznacza to, że w tym przypadku nie ma obowiązku złożenia

elektronicznego, papierowego bądź ustnego zgłoszenia celnego.

Towary o charakterze niehandlowym (bez limitu wartościowego i ilościowego) oraz towary o charakterze handlowym, pod warunkiem że ich wartość nie przekracza 1 000 EUR lub ich masa netto nie przekracza 1 000 kg, mogą być zgłoszone w formie ustnej (art. 137 ust. 1 lit. a i lit. b RD) albo w formie czynności uznawanej za zgłoszenie (art. 140 ust. 1 lit. a RD). Jednakże możliwe jest złożenie, na dotychczasowych zasadach, zbiorczego zgłoszenia kurierskiego dla paczek zawierających towary niepodlegające należnościom celnym wywozowym, których łączna wartość w jednej przesyłce nie przekracza równowartości 1000 euro (limit kwotowy wynika z powołanego wyżej art. 137 ust. 1 lit. b RD).

W pozostałym zakresie składa się elektroniczne zgłoszenie wywozowe na zasadach dotychczasowych.

W przypadku zbiorczych zgłoszeń kurierskich konieczne jest podanie kodu „1PL” w drugiej części Pola 37. W przypadku braku tego kodu do zgłaszającego zostanie wysłana informacja o konieczności podania w zgłoszeniu kodu „1PL”.

Przypadek stosowania kodu 4PL03 został wskazany w pkt. 9.11 Instrukcji.

9.15 Powrotny wywóz

Powrotny wywóz towarów nieunijnych może być realizowany w trybie zgłoszenia do powrotnego wywozu (art. 270 UKC) lub powiadomienia o powrotnym wywozie (art. 274 – 275 UKC). W przypadku powrotnego wywozu realizowanego poprzez zgłoszenie lub powiadomienie możliwe jest stosowanie tranzytu na zasadach

ogólnych.

Zgłoszenie do powrotnego wywozu

Likwidacja przez UKC instytucji „przeznaczenia celnego” oznacza, że nie ma przeznaczenia „powrotny wywóz”, lecz za to jest czynność faktyczna realizowana poprzez zgłoszenie do powrotnego wywozu. Przypadki i zasady dokonywania zgłoszeń do powrotnego wywozu pozostają bez istotnych zmian (art. 270 UKC).

Powiadomienie o powrotnym wywozie

a) przypadki stosowania

Instytucja powiadomienia o powrotnym wywozie weszła w życie z dniem 1 maja 2016r.

Powiadomienie o powrotnym wywozie (art. 274 UKC) stosuje się w odniesieniu do towarów nieunijnych, o których mowa w art. 270 ust. 3 lit. b i c UKC, tj.:

- przeładowywanych w wolnym obszarze celnym lub bezpośrednio powrotnie wywożonych z tego obszaru,
- czasowo składowanych, które są bezpośrednio powrotnie wywożone z magazynu czasowego składowania,
- w sytuacji gdy uchylony jest wymóg złożenia wywozowej deklaracji skróconej.

Zatem powiadomienie o powrotnym wywozie jest składane w przypadku powrotnego wywozu towarów z wolnego obszaru celnego lub magazynów czasowego składowania, w sytuacji gdy nie ma obowiązku składania zgłoszenia wywozowego, zgłoszenia do powrotnego wywozu ani wywozowej deklaracji skróconej.

W praktyce oznacza to stosowanie powiadomienia o powrotnym wywozie w przypadkach:

- towarów wyprowadzanych z obszaru celnego Unii bezpośrednio na instalacje morskie obsługiwane przez osobę mającą siedzibę na obszarze celnym Unii, które mają zostać zastosowane do budowy, naprawy, konserwacji lub adaptacji instalacji morskich lub które mają zostać zamontowane na instalacjach morskich lub które mają stanowić element wyposażenia instalacji morskich lub zaopatrzenie, które ma być używane lub zużywane na instalacjach morskich (art. 245 ust. 1 lit. m RD),

- towarów dostarczanych w celu zamontowania jako części lub akcesoria statków wodnych lub powietrznych oraz towarów niezbędnych do działania silników, maszyn lub innego wyposażenia jednostek pływających lub statków powietrznych, jak również środków spożywczych oraz innych artykułów przeznaczonych do spożycia lub sprzedaży na pokładzie (art. 245 ust. 1 lit. o RD),

- towarów sprzedanych podróżnym w wolnym obszarze celnym, wywożonych w ich bagażu osobistym (art. 245 ust. 1 lit. f RD),

- jeżeli towary czasowo składowane lub objęte procedurą wolnego obszaru celnego są przeładowywane ze środka transportu, który dostarczył je do danego

magazynu czasowego składowania lub wprowadził je na wolny obszar celny pod dozorem tego samego organu celnego, na pokład statku, statku powietrznego lub pociągu, który wyprowadzi je z obszaru celnego Unii, pod warunkiem spełnienia następujących przesłanek:

- przeładunek zostanie przeprowadzony w terminie 14 dni od daty przedstawienia towarów zgodnie z art. 144 lub art. 245 UKC lub - w wyjątkowych przypadkach – w dłuższym terminie wyznaczonym przez organy celne, jeżeli termin 14 dni okaże się niewystarczający w danych okolicznościach;
- organom celnym udostępniono informacje o towarach;
- zgodnie z wiedzą przewoźnika miejsce przeznaczenia towarów oraz ich odbiorca nie zmieniły się (art. 245 ust. 2 lit. e RD).

b) zobowiązany do złożenia

Powiadomienie o powrotnym wywozie składa osoba odpowiedzialna za przedstawienie towarów przy wyprowadzeniu zgodnie z art. 267 ust. 2 UKC, tj.:

- osoba wyprowadzająca towary poza obszar celny Unii,
- osoba, w której imieniu lub na której rzecz działa osoba wyprowadzająca towary poza obszar celny Unii,
- osoba, która przejmuje odpowiedzialność za przewóz towarów przed ich

wyprowadzeniem poza obszar celny Unii.

W praktyce najczęściej osobą tą będzie przewoźnik. Jednakże za zgodą osoby odpowiedzialnej za złożenie powiadomienia może je złożyć prowadzący magazyn czasowego składowania lub prowadzący magazyn w WOC lub inna osoba przedstawiająca towar. O ile nie ma dowodów przeciwnych przyjmuje się, że zgoda została udzielona i powiadomienie jest składane za wiedzą osoby odpowiedzialnej za złożenie powiadomienia o powrotnym wywozie.

Dla celów powiadomienia o powrotnym wywozie za przewoźnika uważa się osobę przewożącą towar lub osobę odpowiedzialną za przewóz towarów poza obszar celny Unii.

c) urząd właściwy do złożenia

Powiadomienie o powrotnym wywozie składa się w urzędzie wyprowadzenia właściwym zgodnie z art. 329 ust. 9 RW, tj. urzędzie właściwym dla miejsca, w którym towary znajdują się w wolnym obszarze celnym lub są czasowo składowane. Jeżeli urzędem tym będzie urząd inny niż graniczny wymagane jest następnie objęcie towarów procedurą tranzytu.

d) sprostowanie i unieważnienie

Powiadomienie o powrotnym wywozie może być sprostowane lub unieważnione na zasadach wynikających z art. 275 UKC.

e) forma składania, zakres danych i ewidencjonowanie

Do czasu uruchomienia docelowego Systemu AES obsługującego procedurę wywozu i inne dokumenty związane z wyprowadzaniem towaru zgodnie z UKC, powiadomienie o powrotnym wywozie będzie obsługiwane na zasadach krajowych (art. 54 PRD), tj.:

- z wykorzystaniem papierowego formularza SAD, albo
- z wykorzystaniem elektronicznego zgłoszenia do powrotnego wywozu w AES.

Wybór formy powiadomienia pozostaje w gestii składającego.

f) Powiadomienie składane z wykorzystaniem papierowych formularzy SAD

Powiadomienie o powrotnym wywozie z wykorzystaniem papierowych formularzy SAD składane jest przy użyciu kart 1, 2 i 3.

Karta 1 ma być przechowywana przez urząd, w którym złożono powiadomienie o powrotnym wywozie.

Karta 2 jest przeznaczona dla celów statystycznych.

Karta 3 po poświadczeniu przez urząd, o którym mowa w art. 329 ust. 9 rozporządzenia wykonawczego, jest zwracana składającemu powiadomienie o powrotnym wywozie.

Odnosnie zakresu danych do powiadomienia składanego z wykorzystaniem papierowych formularzy SAD oraz sposobu wypełniania poszczególnych pól stosuje się wprost przepisy unijne, tj. Załącznik B do RD kolumna A3.

Zakres danych

Zakres danych przedstawia się następująco:

Pole 3 – liczba formularzy powiadomienia w formie papierowej,

Pole 6 – liczba opakowań,

Pole 7 - numer referencyjny (LRN),

Pole 14 – dane zgłaszającego/przedstawiciela (numer identyfikacyjny zgłaszającego, przedstawiciela (o ile występuje), kod statusu przedstawiciela),

Pole 29 – urząd wyprowadzenia,

Pole 30 - lokalizacja towarów,

Pole 31 - numer identyfikacyjny kontenera,

Pole 32 – numer pozycji towarowej,

Pole 40 – zgłoszenie uproszczone/poprzednie dokumenty,

Pole 44 - Dodatkowe informacje, w tym numer EORI przewoźnika lub niepowtarzalny numer identyfikacyjny przewoźnika w państwie trzecim oraz numer EORI lub niepowtarzalny numer identyfikacyjny dodatkowych uczestników łańcucha dostaw, przedstawione dokumenty, świadectwa i pozwolenia, dodatkowe odniesienia; w tym polu należy też podać kod informacji dodatkowej „3PL25” oznaczający powiadomienie o powrotnym wywozie (art. 274 UKC),

Pole 54 – Podpis.

Pola należy wypełnić zgodnie z zasadami wypełniania analogicznie jak dla zgłoszenia wywozowego, zgodnie z opisem poszczególnych pól w „Instrukcji wypełniania zgłoszeń celnych”. Powiadomienie o powrotnym wywozie składane z wykorzystaniem papierowych formularzy SAD jest ewidencjonowane przez organ celny jako Dokument INNY w systemie CELINA.

g) powiadomienie składane z wykorzystaniem elektronicznego zgłoszenia do powrotnego wywozu

W przypadku składania powiadomienia z wykorzystaniem zgłoszenia do powrotnego wywozu w AES w Polu 44 należy podać kod informacji dodatkowej „3PL25” oznaczający powiadomienie o powrotnym wywozie (art. 274 UKC).

W pozostałym zakresie, tj.:

- zakres danych,

- sposób wypełniania pól zgłoszenia,
- zasady ewidencjonowania

stosuje się zasady jak dla zgłoszeń do powrotnego wywozu.

10. Procedura awaryjna w UWU

Wszelkie informacje dotyczące ewentualnych niedostępności Systemu AES są publikowane na stronie www.puesc.gov.pl.

W sytuacji wystąpienia awarii systemu AES, komponentów komunikacyjnych SISC, lub aplikacji zgłaszającego, zgłaszający ma do wyboru albo poczekać na naprawę w obszarze dotkniętym problemem, zastosować procedurę awaryjną albo (jeśli awaria dotyczy tylko jednego kanału komunikacyjnego) skorzystać z drugiego dostępnego kanału. Każdej z tych decyzji towarzyszyć muszą czynności zmierzające do odrzucenia/unieważnienia pierwotnego zgłoszenia.

Kroki, które musi poczynić zgłaszający po przesłaniu komunikatów do AES w przypadku wystąpienia awarii któregoś z komponentów komunikacyjnych SISC opisano w pkt 10.3 Instrukcji.

Na zastosowanie procedury awaryjnej w przypadku awarii aplikacji po stronie przedsiębiorcy oraz lokalnej awarii AES po stronie administracji skarbowej potrzebna jest zgoda I linii Helpdesk AES, udzielana na podstawie informacji od przedsiębiorcy

lub organu celnego. W przypadku awarii ogólnokrajowej AES zgoda na przejście na tryb awaryjny udzielana jest „z urzędu” przez administrację skarbową i nie wymaga odrębnego wniosku. W każdym innym przypadku w razie wystąpienia nieprawidłowości w działaniu AES zgłaszający powinien w pierwszej kolejności kontaktować się z I linią Helpdesk AES.

W przypadku ogłoszenia utrudnień ogólnopolskich w AES decyzję o przejściu na tryb awaryjny podejmuje Kierownik Oddziału lub Kierownik Zmiany.

10.1 Nie działa aplikacja lub łącze internetowe zgłaszającego

1) Tryb postępowania niewymagający zgody organu celnego.

W przypadku niedostępności używanych przez podmiot ww. podstawowych kanałów komunikacyjnych, dopuszczalne jest również przesłanie podpisanych zgłoszeń na adres mailowy oddziału celnego (Załącznik nr 1 do Instrukcji), po wcześniejszym pozasystemowym poinformowaniu oddziału o takim zamiarze lub ich przekazanie do tego oddziału na nośniku zewnętrznym.

Powyższe kanały komunikacji nie wymagają uzyskania zgody organu celnego.

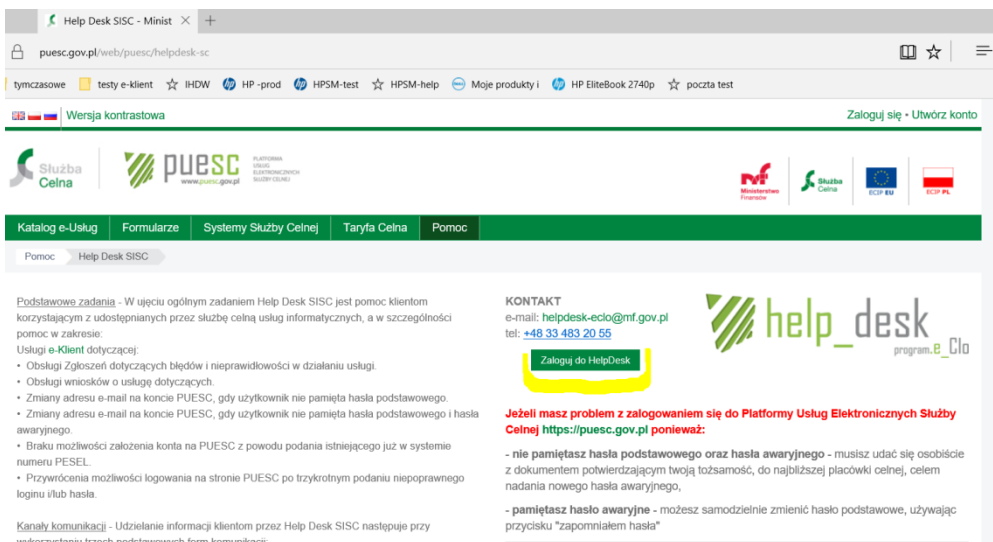
2) Tryb postępowania wymagający zgody organu celnego.

O ile zgłaszający nie może zastosować trybu opisanego w pkt 1 a stwierdzona u niego awaria trwa dłużej niż 30 minut, występuje on o zgodę do I linii Helpdesk AES

poprzez:

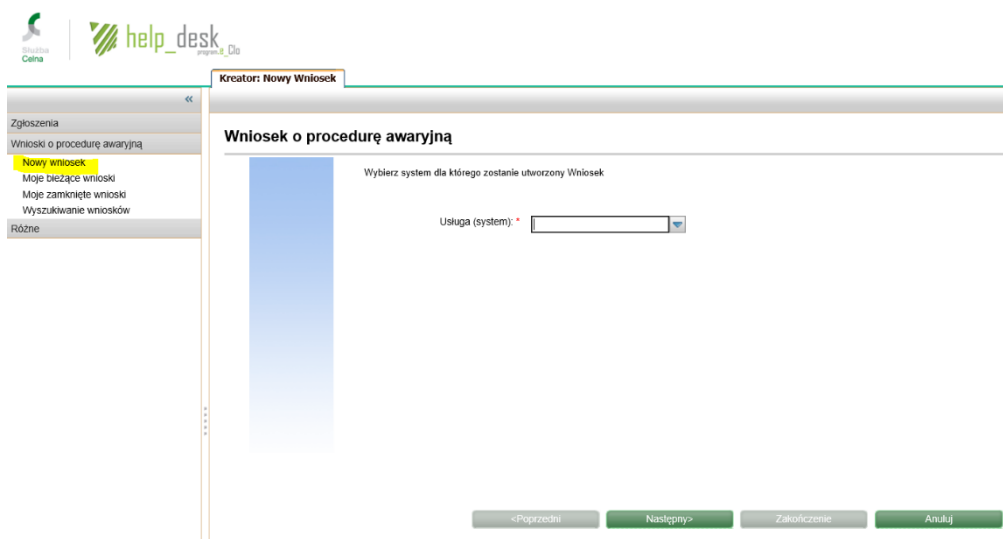
a) przesłanie wniosku o zgodę na procedurę awaryjną poprzez Portal Helpdesk SISC dostępny na PUESC w zakładce Pomoc – Helpdesk SISC – Zaloguj do Helpdesk. Po zalogowaniu należy wybrać z menu „Wnioski o procedurę awaryjną” – „Nowy wniosek” oraz wypełnić go zgodnie z komunikatami ekranowymi. Przed przesłaniem formularza zaleca się telefoniczny kontakt z I linią Helpdesk AES celem wyjaśnienia przyczyny niedostępności Systemu i wyeliminowania tych, które wynikają z niedostępności AES po stronie administracji skarbowej. Powiadomienie o udzieleniu zgody bądź odmowie udzielenia zgody, jest wysyłane na adres e-mail wnioskującego, który jest zarazem loginem do Platformy PUESC.

Logowanie do Portalu Helpdesk poprzez Portal PUESC

The screenshot shows the 'Help Desk SISC - Minist' browser window. The address bar displays 'puesc.gov.pl/web/puesc/helpdesk-sc'. The page features a navigation bar with links like 'Katalog e-Usług', 'Formularze', 'Systemy Służby Celnej', 'Taryfa Celna', and 'Pomoc'. The 'Pomoc' section is active, showing 'Help Desk SISC'. The main content area includes a 'Podstawowe zadania' section, a 'KONTAKT' section with email and phone information, and a 'Zaloguj do HelpDesk' button. A yellow box highlights the login button. Below the button, there are instructions for users with login problems, including a link to the PUESC portal and a note about password recovery.

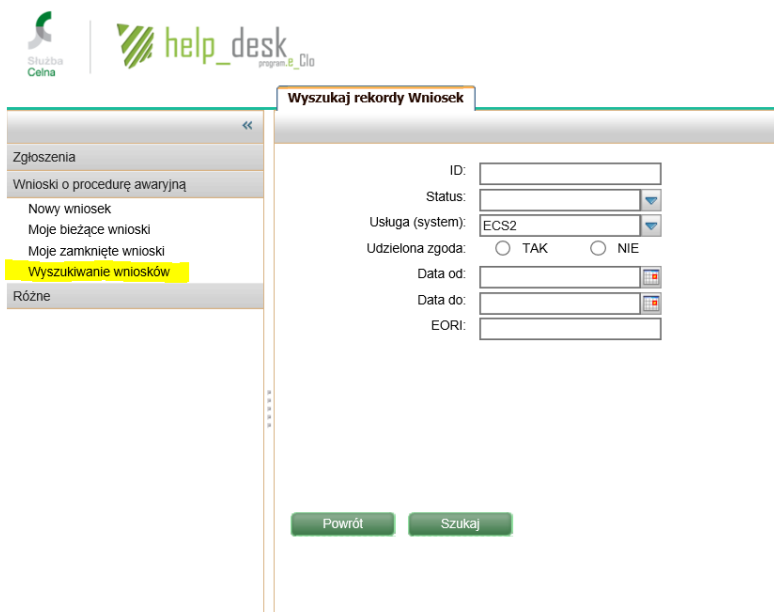
Wybranie z menu „Nowy wniosek”

b) przesłanie faksem wniosku o zgodę na procedurę awaryjną (nr faksu: 33 483 20 55 – po odsłuchaniu informacji, w celu wysłania faksu, należy wybrać 0). Wzór wniosku określa Załącznik nr 3 do Instrukcji. Jeśli po przesłaniu formularza (wniosku o zgodę na zastosowanie procedury awaryjnej) I linia Helpdesk AES nie kontaktuje się ze zgłaszającym w ciągu 15 minut od przesłania, ma on prawo uznać, że została

mu automatycznie udzielona zgoda na stosowanie procedury awaryjnej przez 24 godziny od momentu przesłania wniosku.

Wnioski są rejestrowane przez I linię Helpdesk wg numeru EORI, który stanowi ID zgłaszającego.

10.2 System AES nie działa w UWU (awaria po stronie administracji skarbowej)

10.2.1 Szczegółowe zasady postępowania organów celnych w przypadku nieprawidłowego działania Systemu AES.

Jeżeli oddział celny otrzymuje od przedsiębiorców informacje dotyczące problemów z

logowaniem na stronie internetowej i/lub problemów z przesyłaniem komunikatów lub sam stwierdza, że są problemy z aplikacją AES, to kierownik oddziału/kierownik zmiany przesyła informację w tym zakresie do Helpdesk.

Publikowany na stronie www.puesc.gov.pl komunikat o ogłoszeniu awarii będzie także zawierał informację o przewidywanym czasie usunięcia awarii.

Zarówno zgłaszający, jak i organy celne są informowani o ogłoszonej awarii za pomocą aplikacji Helpdesk oraz strony: www.puesc.gov.pl.

Dodatkowo informacja o awarii rozsyłana jest mailem do wszystkich użytkowników/zgłaszających, a także rejestrowana w automatycznej telefonicznej infolinii I linii Helpdesk AES.

10.2.2 Awaria lokalna

W przypadku wystąpienia awarii lokalnej, która trwa dłużej niż 30 minut, naczelnik UCS lub kierownik oddziału celnego (w zależności od zasięgu awarii) może podjąć decyzję o ogłoszeniu awarii lokalnej.

Informacja o ogłoszeniu awarii jest niezwłocznie przekazywana w aplikacji Helpdesk i umieszczana na stronie: www.puesc.gov.pl. Po usunięciu awarii dokonuje się aktualizacji zgłoszenia z podaniem godziny i daty rozpoczęcia pracy jednostki w systemie AES.

Sposób (forma) przekazania informacji o ogłoszonej awarii przedsiębiorcom odprawiającym się w danej właściwości miejscowej pozostaje w gestii organu celnego.

10.2.3. Realizacja procedury awaryjnej z wykorzystaniem formularzy papierowych

Zgłoszenie wywozowe jest dokonywane z wykorzystaniem Wywozowego SAD/Bezpieczeństwo (ESS), zgodnie ze wzorem określonym Dodatku I1 PRD³, z wpisaniem w polu 44 krajowym kodem informacji dodatkowej „3PL15-FALLBACK”. Jeżeli zgłoszenie posiada więcej niż jedną pozycję towarową należy przedstawić także Wywozowy Wykaz Pozycji/Bezpieczeństwo, zgodny ze wzorem określonym w Dodatku I2 PRD. Na zgłoszeniu organ celny nanosi numer ewidencyjny do celów rejestracji w procedurze awaryjnej (na każdej z kart ESS).

Procedura wywozu jest obsługiwana wyłącznie na kartach 1, 2, 3 ESS. Karta 1 ESS jest archiwizowana w UWU. Karty 2 i 3 są wydawane przedstawiającemu towar.

Rejestracja wywozu w AES w trybie awaryjnym jest dokonywana przez UWU po

³ http://www.finanse.mf.gov.pl/systemy-informatyczne/ecs/aes/wyjasnienia-faq/-/asset_publisher/d3oA/content/formularze-ess-karty-1-2-i-3-i-essloi-wykaz-pozycji-towarowych-wywozowego-sad-bezpieczenstwo?redirect=http%3A%2F%2Fwww.finanse.mf.gov.pl%2Fsystemy-informatyczne%2Fecs%2Faes%2Fwyjasnienia-

uruchomieniu aplikacji, bez zbędnej zwłoki.

Towar jest przedstawiany w urzędzie wyprowadzenia wraz z Kartą 3 ESS, na której UWA przystawia pieczęć „POLSKA - EXPORT”, jako dowód wyprowadzenia towarów z obszaru celnego UE. Potwierdzona przez urząd wyprowadzenia Karta 3 ESS jest dokumentem celnym potwierdzającym wywóz towarów poza terytorium UE także dla celów podatkowych. Istnieje możliwość wygenerowania komunikatu IE 599 przy spełnieniu warunków określonych w pkt 10.4.

10.3 Tryb postępowania w przypadku, gdy po przesłaniu komunikatu IE 515 nastąpiła awaria Systemu w UWU, komponentów komunikacyjnych SISC lub aplikacji zgłaszającego

1) Awaria Systemu w UWU wystąpiła po przesłaniu IE 515, a przed zwolnieniem towaru do procedury wywozu.

Jeżeli zgłaszający nie otrzymał informacji o nadanym przesłanemu komunikatowi IE 515 numerze MRN, powinien on przesłać określony w Załączniku nr 4 do Instrukcji wniosek o odrzucenie albo unieważnienie pierwotnego zgłoszenia, z powołaniem się na jego numer własny.

Natomiast jeżeli zgłaszający uzyskał już informację o nadanym przesłanemu komunikatowi IE 515 numerze MRN to powinien on przesłać w Systemie komunikat IE 514 lub poinformować o konieczności unieważnienia zgłoszenia w innej formie, po uprzednim sprawdzeniu czy towar objęty zgłoszeniem nie został już zwolniony do procedury a do niego nie dotarł jedynie komunikat IE 529.

2) Awaria w aplikacji zgłaszającego wystąpiła po przesłaniu komunikatu IE 515, a przed zwolnieniem towaru do procedury wywozu.

W przypadku awarii po stronie aplikacji zgłaszającego zgłaszający, po uzyskaniu zgody na zastosowanie procedury awaryjnej, zobowiązany jest przesłać określony w Załączniku nr 4 do Instrukcji wniosek o unieważnienie zgłoszenia objętego uprzednio wysłanym komunikatem, z powołaniem się na jego numer własny lub MRN.

UWU każdorazowo po usunięciu awarii, porównuje po numerach własnych/MRN wszystkie komunikaty IE 515 przesłane w trakcie awarii. W przypadku stwierdzenia, że dla danego IE 515 zgłaszający zawnioskował o jego odrzucenie/unieważnienie organ celny wykonuje w Systemie operację „Odmowa przyjęcia”/„Unieważnienie”, a do zgłaszającego przesyłany jest komunikat IE 516/IE 509.

10.4 Wygenerowanie i przesłanie do podmiotu komunikatu IE 599 w odniesieniu do zgłoszeń zarejestrowanych awaryjnie.

1) Podstawowe zasady postępowania przy generowaniu IE 599.

Funkcjonalność możliwa jest do wykorzystania wyłącznie w sytuacjach awarii po stronie administracji skarbowej.

Podmiot wnioskujący o wygenerowanie IE 599 powinien przedstawić dokumenty (ESS, inne dowody alternatywne) wskazujące na dokładną ilość wyprowadzonego towaru.

Generowanie IE 599 może nastąpić także na podstawie przekazanego skanu karty 3 ESS z UWA do UWU (procedura związana z kodem „3PL23” podawanym w polu 44 dokumentu ESS).

Dane z awaryjnie wygenerowanego IE 599 będą dostępne dla całej administracji skarbowej w aplikacji KRET – dane te wskazywać będą jednoznacznie, że IE 599 został wygenerowany w odniesieniu do zgłoszenia zarejestrowanego awaryjnie.

To zgłaszający decyduje, czy w odniesieniu do zgłoszeń złożonych w procedurze awaryjnej w swoich rozliczeniach z zakresu podatku VAT chce się posłużyć dokumentami papierowymi (dokument ESS - SAD Wywozowy/Bezpieczeństwo potwierdzony przez urząd wyprowadzenia, zaświadczenie właściwego UCS, ew. inne dowody alternatywne), czy też wystąpi do organu celnego o wygenerowanie IE 599. Jeżeli występując o wygenerowanie IE 599 podmiot przedkłada dokument ESS lub zaświadczenie wydane przez władze celne innego kraju członkowskiego, organ celny generując IE 599 **zatrzymuje oryginał dokumentu**.

2) Sposób postępowania w przypadku unieważnienia dokumentu ESS po jego uprzednim zarejestrowaniu w Systemie AES w procedurze awaryjnej.

W przypadku unieważnienia zgłoszenia dokonanego z wykorzystaniem dokumentu ESS (ESS unieważniamy poza Systemem) uprzednio zarejestrowanego w procedurze awaryjnej w AES, organ celny dokonuje odpowiednich zapisów w zależności od tego, czy na podstawie awaryjnie zarejestrowanego ESS został wygenerowany IE599, czy też nie.

a) ESS zarejestrowany w procedurze awaryjnej, bez wygenerowania IE 599:

Informacja o unieważnieniu ESS jest wpisywana do Systemu. W przypadku wystąpienia z wnioskiem o wygenerowanie IE 599 odmawia się wygenerowania IE 599 w przypadku unieważnienia ESS.

b) wygenerowany IE 599 na podstawie ESS zarejestrowanego w procedurze awaryjnej:

Informacja o unieważnieniu ESS jest wpisywana do Systemu. Uprzednio wygenerowanego IE 599 nie można anulować. Po potwierdzeniu wywozu zmiany mogą być naniesione jedynie na zgłoszeniu ZWU, co jest podstawą do ich uwidocznienia/raportowania z poziomu aplikacji KRET.

W przypadku uchylenia decyzji unieważniającej zgłoszenie ESS informację w tym zakresie organ celny wprowadza do Systemu.

13. Potwierdzenie wyprowadzenia na podstawie dowodów alternatywnych, dla zgłoszenia złożonego na ESS.

W przypadku zaginięcia karty 3 ESS stosuje się odpowiednio zapisy pkt 7.2 Instrukcji w zakresie dowodów alternatywnych. Informację o potwierdzeniu wyprowadzenia towarów zgłoszonych na ESS organ celny wpisuje do Systemu oraz na wniosek podmiotu manualnie wygeneruje IE 599.

B. UPROSZCZENIA W AES

1. Informacje ogólne

W Systemie AES obsługiwane są elektroniczne zgłoszenia wywozowe w procedurze uproszczonej, tj. zgłoszenia uproszczone składane sporadycznie, niewymagające wcześniejszego uzyskania pozwolenia (art. 166 ust. 1 UKC): zgłoszenia uproszczone wymagające wcześniejszego uzyskania pozwolenia (art. 166 ust. 2 UKC) oraz realizowane w ramach wpisu do rejestru zgłaszającego.

Przepisy dają możliwość stosowania procedury uproszczonej w wywozie i przyjęcia:

a) zgłoszenia uproszczonego zgodnie z art. 166 ust. 1, tj. zgłoszenia, które nie zawiera niektórych danych.

- zgłoszenie to powinno zawierać przynajmniej dane określone w Załączniku 9 dodatek A, tabela 7 PRD dla zgłoszenia uproszczonego w wywozie,
- towar przedstawiany jest w oddziale celnym,
- zgłoszenie nie wymaga uprzedniego uzyskania pozwolenia,
- może być stosowane wyłącznie w sporadycznych przypadkach,
- konieczne jest złożenie zgłoszenia uzupełniającego.

b) zgłoszenia uproszczonego zgodnie z art. 166 ust. 2 UKC

- zgłoszenie to powinno zawierać przynajmniej dane określone w Załączniku 9 dodatek A, tabela 7 PRD dla zgłoszenia uproszczonego w wywozie,
- towar przedstawiany jest w oddziale celnym,

- ta forma uproszczeń wymaga uzyskania pozwolenia,
- konieczne jest złożenie zgłoszenia uzupełniającego.

c) zgłoszeń celnych dla wpisu do rejestru zgłaszającego zgodnie z art. 182 UKC oraz 21 ust. 2 PRD poprzez:

- **uproszczone zgłoszenie w ramach wpisu do rejestru zgłaszającego (art. 21 ust. 2 PRD);**
 - zgłoszenie to powinno zawierać przynajmniej dane określone w Załączniku 9 dodatek A, tabela 7 PRD dla zgłoszenia uproszczonego w wywozie,
 - towar przedstawiany jest w miejscu realizacji procedury,
 - ta forma uproszczeń wymaga uzyskania pozwolenia,
 - konieczne jest złożenie zgłoszenia uzupełniającego.
- **kompletne zgłoszenie w ramach wpisu do rejestru zgłaszającego (art. 21 ust. 2 PRD).**
 - zgłoszenie zawiera dane określone dla zgłoszenia standardowego,
 - towar przedstawiany jest w miejscu realizacji procedury,
 - ta forma uproszczeń wymaga uzyskania pozwolenia,
 - w tym przypadku nie składa się zgłoszenia uzupełniającego.
- **przesyłanie powiadomienia oraz wpisywanie towarów do rejestrów zgłaszającego (art. 182 UKC).** W Polsce brak jest zainteresowania tą formą uproszczeń, dlatego też ten rodzaj procedury uproszczonej nie jest obsługiwany przez AES.

System AES obsługuje zgłoszenie wywozowe w procedurze uproszczonej w zakresie zgłoszenia, zgłoszenia uzupełniającego oraz potwierdzenia o wyprowadzeniu towarów z obszaru celnego UE.

System umożliwia upoważnionym eksporterom dokonywanie wysyłki towaru także poza godzinami pracy oddziału celnego pod warunkiem, że taka możliwość wynika z udzielonego pozwolenia.

Dla złożenia i obsługi zgłoszenia wywozowego w procedurze uproszczonej zastosowanie mają zasady określone w części dotyczącej obsługi standardowego zgłoszenia celnego (Sekcja A Instrukcji) z uwzględnieniem odmienności uregulowanych niniejszą Sekcją.

2. Realizacja procedury uproszczonej

2.1 Zgłoszenie uproszczone bez pozwolenia (art. 166 ust. 1 UKC)

1) Obsługa zgłoszenia (IE 515B)

W uproszczonym zgłoszeniu celnym (komunikat IE 515B) w drugiej części pola 1 powinien zostać wpisany kod „B”. W komunikacie IE 515B zgłaszający może podać informacje o dokumentach (atrybut „DokumentProwizoryczny”), które nie są w posiadaniu eksportera w momencie dokonywania zgłoszenia.

Wszystkie niezbędne dla objęcia procedurą wywozu dokumenty muszą być do dyspozycji organu celnego w momencie przesyłania zgłoszenia uzupełniającego.

2) Obsługa zgłoszenia uzupełniającego do zgłoszenia uproszczonego bez pozwolenia (IE 515XY)

Dla każdego zgłoszenia uproszczonego powinno zostać złożone zgłoszenie uzupełniające - zgłoszenia uzupełniające należy składać 1:1 tzn., że dla danego zgłoszenia uproszczonego może zostać złożone wyłącznie jedno zgłoszenie uzupełniające.

Termin na złożenie zgłoszenia uzupełniającego nie może przekraczać 30 dni licząc od dnia przyjęcia zgłoszenia uproszczonego. W wyjątkowych przypadkach, na uzasadniony wniosek zgłaszającego, termin na złożenie zgłoszenia uzupełniającego może zostać przedłużony nawet o kilka miesięcy.

Informacja o przedłużeniu terminu na złożenie zgłoszenia uzupełniającego rejestrowana jest w postaci adnotacji na zgłoszeniu uproszczonym - System nie kontroluje czy termin został czy też nie został przedłużony.

Uwaga: W Systemie nie ma możliwości rejestracji manualnej zgłoszenia uzupełniającego.

Brak jest też funkcjonalności wczytywania zgłoszeń uzupełniających IE 515XY z nośnika zewnętrznego oraz rejestracji awaryjnej.

Zgłoszenie uzupełniające może zostać zarejestrowane gdy zgłoszenie uproszczone znajduje się w jednym z następujących statusów:

- „Towar zwolniony”
- „Towar zatrzymany”
- „Potwierdzono wywóz”
- „Zarejestrowano awaryjnie”.

Zgłoszenie uzupełniające musi zawierać numer MRN zgłoszenia uproszczonego. Numer ten stanowi podstawę do wyszukiwania odpowiedniego zgłoszenia uproszczonego, a następnie łączenia zgłoszenia uproszczonego i uzupełniającego.

Przesłane zgłoszenie uzupełniające poddawane jest walidacji systemowej i formalnej.

Zgłoszenie uzupełniające jest odrzucane (komunikat IE 516), jeżeli:

- System nie znajduje zgłoszenia uproszczonego o numerze MRN wskazanym w zgłoszeniu uzupełniającym,
- zgłoszenie uzupełniające przesłano do Systemu w momencie, gdy zgłoszenie uproszczone znajduje się w nieodpowiednim statusie,
- dla zgłoszenia uproszczonego istnieje już zarejestrowane zgłoszenie uzupełniające.

Po zarejestrowaniu i powiązaniu zgłoszenia uzupełniającego ze zgłoszeniem uproszczonym System wysyła do zgłaszającego/eksportera komunikat IE 5PU z informacją o nadanym w Systemie numerze MRN. Dla zgłoszenia uzupełniającego System nadaje numer ewidencyjny MRN w sekwencji np. 10PL351010U0000326, gdzie 10 oznacza wyznacznik roku, PL – Polskę, 351010 – kod jednostki

zadeklarowanej w zgłoszeniu jako UCU, U – identyfikator zgłoszenia uzupełniającego, 000032 – numer w danej jednostce organizacyjnej, 6 – cyfrę kontrolną dla MRN.

Uwaga: Jeżeli dane w zgłoszeniu uzupełniającym różnią się od danych przekazanych w zgłoszeniu uproszczonym, organ celny weryfikuje różnice w danych. W ramach tej operacji System umożliwia zmianę danych wskazanych jako różnica.

2.2 Zgłoszenie uproszczone z pozwoleniem (art. 166 ust. 2 UKC)

1) Obsługa zgłoszenia uproszczonego (IE 515C),

W uproszczonym zgłoszeniu celnym (komunikat IE 515C) w drugiej części pola 1 powinien zostać wpisany kod „C”, a w polu 44 numer pozwolenia na stosowanie uproszczeń z kodem C512. W komunikacie IE 515C zgłaszający może podać informacje o dokumentach (atrybut „DokumentProwizoryczny”), które nie są przedkładane lub nie są w posiadaniu eksportera w momencie dokonywania zgłoszenia.

Wszystkie niezbędne dla objęcia procedurą wywozu dokumenty muszą być do dyspozycji organu celnego w momencie przesyłania zgłoszenia uzupełniającego.

2) Obsługa zgłoszenia uzupełniającego do zgłoszenia uproszczonego (IE 515XY)

Termin na złożenie zgłoszenia uzupełniającego nie może przekraczać 30 dni licząc

od dnia przyjęcia zgłoszenia uproszczonego. W wyjątkowych przypadkach, na uzasadniony wniosek zgłaszającego, termin na złożenie zgłoszenia uzupełniającego może zostać przedłużony nawet o kilka miesięcy.

Możliwe jest złożenie jednego zgłoszenia uzupełniającego dla wielu zgłoszeń uproszczonych, ale nie więcej niż 9 na każdej pozycji towarowej ZUZ (tj. max 9 MRN w polu 40 zgłoszenia celnego uzupełniającego).

Brak jest funkcjonalności wczytywania IE 515XY z nośnika zewnętrznego oraz rejestracji awaryjnej.

Zgłoszenie uzupełniające może zostać zarejestrowane, gdy zgłoszenie uproszczone znajduje się w jednym z następujących statusów:

- „Towar zwolniony”
- „Towar zatrzymany”
- „Potwierdzono wywóz”
- „Zarejestrowano awaryjnie”.

Zgłoszenie uzupełniające musi zawierać numer MRN zgłoszenia uproszczonego. Numer ten stanowi podstawę do wyszukiwania odpowiedniego zgłoszenia uproszczonego a następnie łączenia zgłoszenia uproszczonego i uzupełniającego.

Zgłoszenie uzupełniające jest odrzucane (komunikat IE 516), jeżeli:

- System nie znajduje zgłoszenia uproszczonego o numerze MRN wskazanym w zgłoszeniu uzupełniającym,

- zgłoszenie uzupełniające przesłano do Systemu w momencie, gdy zgłoszenie uproszczone znajduje się w nieodpowiednim statusie (innym niż w/w wymienione),
- dla zgłoszenia uproszczonego już istnieje zarejestrowane zgłoszenie uzupełniające.

Po zarejestrowaniu i powiązaniu zgłoszenia uzupełniającego ze zgłoszeniem uproszczonym System wysyła do zgłaszającego/eksportera komunikat IE 5PU z informacją o nadanym w Systemie numerze MRN. Dla zgłoszenia uzupełniającego system nadaje numer ewidencyjny MRN (zgodnie z sekwencją z pkt. 2.1 ust. 2).

Gdy zgłoszenie uzupełniające odnosi się tylko do jednego zgłoszenia uproszczonego System weryfikuje czy występują różnice w danych wymaganych pomiędzy zgłoszeniem uproszczonym a uzupełniającym.

W przypadku, gdy zgłoszenie uzupełniające odnosi się do wielu zgłoszeń uproszczonych, dopuszczalne jest by na zgłoszeniu uzupełniającym przekazane zostały dane sumaryczne (w stosunku do zgłoszeń uproszczonych) dla następujących pól na pozycjach towarowych:

- masa netto;
- masa brutto;
- wartość statystyczna.

Dla wyżej wymienionych pól (atrybutów) w Systemie wykonywane jest sumowanie

wartości dla danej pozycji towarowej ze wskazanych na zgłoszeniu uzupełniającym zgłoszeń uproszczonych. Następnie otrzymane wyniki są porównywane z odpowiednimi wartościami podanymi w zgłoszeniu uzupełniającym.

Uwaga: W przypadku jeżeli dane w zgłoszeniu uzupełniającym różnią się od danych przekazanych na odpowiednim zgłoszeniu uproszczonym, organ celny weryfikuje różnice w danych. W ramach tej operacji System umożliwia zmianę danych wskazanych jako różnica.

2.3 Wpis do rejestru zgłaszającego art. 182 UKC

Podmiot, który uzyska pozwolenie na korzystanie z wpisu do rejestru zgłaszającego staje się „upoważnionym eksporterem”.

Wysyłka towaru poza godzinami pracy organu celnego jest możliwa, o ile wynika to z udzielonego pozwolenia.

1) Obsługa zgłoszenia uproszczonego w ramach wpisu do rejestru zgłaszającego (art. 21 ust. 2 PRD)

Upoważniony eksporter wysyła komunikat IE 515C.

Obsługa analogiczna jak w pkt 2.2 (zarówno jeśli chodzi o zgłoszenie uproszczone jak i zgłoszenie uzupełniające). Towar znajduje się w miejscu realizacji procedury.

W tym przypadku upoważniony eksporter nie prowadzi żadnego rejestru.

2) Obsługa kompletnego zgłoszenia celnego w ramach wpisu do rejestru zgłaszającego (art. 21 ust. 2 PRD)

W ramach stosowania procedury upoważniony eksporter może złożyć kompletne (standardowe) zgłoszenie wywozowe. Towar znajduje się w miejscu realizacji procedury.

W kompletnym zgłoszeniu celnym (komunikat IE 515):

- w drugiej części pola 1 powinien zostać wpisany kod „A”,
- w polu 44 powinien zostać podany numer pozwolenia na stosowanie procedury uproszczonej z kodem C514.

W tym przypadku upoważniony eksporter nie prowadzi żadnego rejestru i nie składa zgłoszenia uzupełniającego.

3) Odmienności w obsłudze zgłoszenia uproszczonego i zgłoszenia kompletnego przesłanego w ramach realizacji wpisu do rejestru zgłaszającego

Czas, po którego upływie System automatycznie zwolni towar do wywozu jest określony w pozwoleniu na stosowanie uproszczenia. System monitoruje, aby po upływie czasu określonego w pozwoleniu do upoważnionego eksportera przesyłany był komunikat IE 529 informujący o zwolnieniu towarów, wraz z załączonym dokumentem EAD w formacie PDF (zakres generowanie i odsyłania dokumentów EAD uzależniony jest od podania w zgłoszeniu wywozowym w atrybucie „drukEAD”).

Organ celny może przystąpić do kontroli zgłoszenia celnego przed upływem czasu określonego w pozwoleniu.

Organ celny może przed upływem czasu określonego w pozwoleniu zwolnić towar w Systemie, co spowoduje również wygenerowanie komunikatu IE 529.

Uwaga: W przypadku zgłoszeń dokonywanych poza godzinami pracy organu zwolnienie do wywozu będzie następowało na zasadach ogólnych, tj. po upływie czasu określonego w pozwoleniu, o ile dla konkretnego zgłoszenia nie dopiszą się na liście weryfikacyjnej zadania/ostrzeżenia/dyrektywy lub o ile zgłoszenie to nie zostanie wcześniej obsłużone przez organ celny.

Uwaga: W przypadku realizacji procedury uproszczonej w formie wpisu do rejestru zgłaszającego podmiot każdorazowo jest informowany o planowanej kontroli komunikatem IE 560.

Po przeprowadzeniu kontroli organ celny wprowadza wynik kontroli do Systemu i podejmuje czynności, jak w przypadku procedury standardowej.

3. Procedura awaryjna w procedurze uproszczonej

3.1 Nie działa aplikacja lub łącze internetowe zgłaszającego.

Stosuje się odpowiednio tryb określony w Sekcji A pkt 10.1 Instrukcji.

3.2 System AES nie działa w UWU (awaria po stronie administracji skarbowej).

Stosuje się odpowiednio tryb określony w Sekcji A pkt 10.2.1 oraz 10.2.2 Instrukcji.

3.3 Realizacja procedury awaryjnej.

O ile nie jest możliwe przekazanie i obsługa zgłoszenia w Systemie AES konieczna jest realizacja procedury awaryjnej z wykorzystaniem dokumentu wywozowy SAD/Bezpieczeństwo (ESS). Wniosek o zgodę na przejście na procedurę awaryjną określa Załącznik nr 5 do Instrukcji.

3.3.1 Procedura awaryjna dla zgłoszenia uproszczonego

Procedura awaryjna dla zgłoszenia uproszczonego realizowana jest zgodnie z Sekcją A pkt 10.2.3 Instrukcji z uwzględnieniem specyfiki tych zgłoszeń.

Dla w/w zgłoszeń zarejestrowanych w procedurze awaryjnej nie ma możliwości systemowego zarejestrowania zgłoszenia uzupełniającego przekazanego komunikatem IE 515XY. W tym przypadku taka procedura jest realizowana poza Systemem AES.

Uwaga: Jeżeli zgłoszenie uproszczone zostało zarejestrowane w procedurze awaryjnej wówczas zaleca się zastosowanie podobnego trybu postępowania przy rejestracji zgłoszenia uzupełniającego dla tych zgłoszeń.

W przypadku gdy zgłoszenie uproszczone zostało zarejestrowane przy prawidłowym działaniu Systemu AES, natomiast awaria Systemu nastąpiła w ostatnim dniu

terminu przewidzianego na przesłanie zgłoszenia uzupełniającego, wówczas przesłanie takiego zgłoszenia do Systemu powinno nastąpić **najpóźniej w pierwszym dniu roboczym po usunięciu awarii**. Przesłanie zgłoszenia uzupełniającego w pierwszym dniu roboczym po usunięciu awarii Systemu uznaje się za przesłanie go w terminie.

3.3.2 Procedura awaryjna dla wpisu do rejestru zgłaszającego

Uwaga: Mając na uwadze przepis art. 150 ust. 3 i 4 RD poniżej przedstawiony tryb postępowania dotyczy wyłącznie pozwoleń wydanych **przed dniem 1 maja 2016 r.** i może być stosowany do czasu ich ponownej oceny, ale tylko i wyłącznie **w operacjach krajowych** tj. gdy urząd wywozu i urząd wyprowadzenia znajdują się na obszarze Polski.

W przypadku pozwoleń wydanych **po dniu 1 maja 2016 r. procedura awaryjna będzie możliwa do realizacji wyłącznie poprzez złożenie pisemnego zgłoszenia na kartach 1,2,3 ESS w oddziale celnym** (zgodnie z trybem awaryjnym określonym dla zgłoszeń standardowych).

Procedura awaryjna dla pozwoleń wydanych przed dniem 1 maja 2016 r.

Upoważniony eksporter realizujący procedurę uproszczoną w formie wpisu do rejestru zgłaszającego ma obowiązek prowadzenia rejestru procedury awaryjnej – rejestr będzie wykorzystywany w przypadkach wystąpienia awarii Systemu. Wpisanie towarów do rejestru jest równoznaczne z przyjęciem zgłoszenia celnego i zwolnieniem towarów do procedury.

Upoważniony eksporter po dokonaniu załadunku towaru na środek transportu oraz nałożeniu zamknięć celnych (w przypadku, gdy są wymagane) zobowiązany jest wypełnić Wywozowy SAD/Bezpieczeństwo (ESS) (ewentualnie także ESSLoI w przypadku zgłoszenia wielopozycyjnego), zgodnie ze wzorem określonym w Dodatku I1 i I2 PRD oraz dokonać wpisu do rejestru procedury awaryjnej.

Procedura wywozu jest obsługiwana wyłącznie na kartach 1, 2, 3 ESS.

W drugiej części pola 1 należy wpisać kod „Z”, w polu 40 ESS podać numer wpisu do rejestru, w polu 44 krajowy kod informacji dodatkowej „3PL15-FALLBACK”. Upoważniony eksporter zobowiązany jest na dokumencie ESS przystawić pieczęć upoważnionego eksportera.

Towar jest przedstawiany na granicy wraz z Kartą 3 ESS, na której UWA przystawia pieczęć, jako dowód wyprowadzenia towarów z obszaru celnego UE.

Zgłaszający po dokonaniu wywozu towarów z zastosowaniem procedury awaryjnej zobowiązany jest do dostarczenia do UWU poprzez przesłanie na adres e-mail oddziału celnego (Załącznik Nr 1 do Instrukcji) lub przekazanie na nośniku zewnętrznym podpisanego zgłoszenia wywozowego. UWU niezwłocznie dokonuje rejestracji zgłoszenia wywozowego w AES w trybie awaryjnym.

W Systemie nie są generowane żadne komunikaty dotyczące zgłoszenia wywozowego zarejestrowanego w trybie awaryjnym w AES (rejestracja w trybie awaryjnym kończy obsługę zgłoszenia w Systemie AES).

Uwaga: W sytuacji, gdy w ramach realizacji procedury awaryjnej w UWU w

godzinach pracy urzędu rejestrowane jest zgłoszenie celne złożone wcześniej na dokumencie ESS z kodem „3PL01” (wysyłka poza godzinami pracy organu celnego), rejestrujący nie wprowadza kodu 3PL01 do Systemu.

3.4 Tryb postępowania w przypadku, gdy po przesłaniu komunikatu IE 515, IE 515B lub IE 515C nastąpiła awaria aplikacji zgłaszającego lub Systemu w UWU

1) Awaria Systemu w UWU wystąpiła po przesłaniu komunikatu IE 515 / IE 515B / IE 515C, a przed zwolnieniem towaru do procedury wywozu.

Zastosowanie ma tryb postępowania określony w Sekcji A pkt. 10.3 ust. 1 Instrukcji.

2) Awaria w aplikacji zgłaszającego wystąpiła po przesłaniu IE 515 / IE 515B / IE 515C, a przed zwolnieniem towaru do procedury wywozu

Zastosowanie ma tryb postępowania określony w Sekcji A pkt. 10.3 ust. 1 Instrukcji.

4. Realizacja odprawy scentralizowanej wewnątrz kraju

Realizacja krajowej odprawy scentralizowanej jest możliwa, o ile wynika to z udzielonego pozwolenia.

W okresie przejściowym możliwość realizacji odprawy scentralizowanej w wywozie może wynikać z:

1) pozwolenia na korzystanie z wpisu do rejestru zgłaszającego lub na zgłoszenie uproszczone, w ramach których udzielona została zgoda na stosowanie odprawy scentralizowanej wewnątrz kraju (dotyczy pozwoleń wydanych przed dniem 1 maja 2016 r. i może być realizowana do czasu ich ponownej oceny). W tym przypadku odprawa scentralizowana może być realizowana tylko w zakresie zgłoszeń celnych realizowanych z zastosowaniem uproszczenia, którego dotyczy pozwolenie (tj. zgłoszenie kompletne lub uproszczone w ramach pozwolenia na wpis do rejestru zgłaszającego lub zgłoszenia uproszczonego w ramach pozwolenia na stosowanie zgłoszenia uproszczonego);

2) pozwoleń na korzystanie z odprawy scentralizowanej realizowanej wewnątrz kraju (dot. pozwoleń wydanych po 1 maja 2016 r.). W zależności od wydanego pozwolenia – odprawa scentralizowana może być realizowana w ramach: standardowego zgłoszenia celnego (procedura standardowa), uproszczonego zgłoszenia celnego lub wpisu do rejestru zgłaszającego (zgłoszenie kompletne lub uproszczone).

Odprawa scentralizowana wewnątrz kraju jest instytucją prawa celnego pozwalającą na złożenie zgłoszenia celnego w oddziale celnym innym niż oddział, w którym towary są lub zostaną przedstawione do kontroli w sytuacji, gdy oddziały celne, o których mowa znajdują się w tym samym państwie członkowskim.

Zgłoszenie powinno zawierać odpowiednio :

- kod UCP (inny niż kod UCN (UWU));

- atrybut „Odprawa scentralizowana” równe „Tak”;
- kod informacji dodatkowej „0PL12” wraz z kodem jednostki organizacyjnej KAS właściwej do przeprowadzenia kontroli celnej towaru będącego przedmiotem przedstawienia w procedurze wpisu do rejestru zgłaszającego, zgłoszenia uproszczonego albo kompletnego zgłoszenia celnego w ramach krajowej odprawy scentralizowanej

Stosuje się odpowiedni tryb postępowania opisany w Sekcji A pkt 2 lub B pkt 2.2 i 2.3

W przypadku braku weryfikacji zgłoszenia lub gdy weryfikacja polega na badaniu załączonych dokumentów – obsługa zgłoszenia w Systemie jest przeprowadzana na zasadach ogólnych.

Jeżeli w celu weryfikacji zgłoszenia wymagana jest także rewizja celna towarów kontrola zgłoszenia przeprowadzana jest dwutorowo:

- dla dokumentów – w UCN (UWU),
- dla kontroli fizycznej towarów – w UCP.

Po wprowadzeniu wyników kontroli System zmieni status zgłoszenia na „Po kontroli”.
Wynik podsumowania kontroli może przyjmować następujące wartości:

- negatywny (B1),

- pozytywny (A1, A2, A4).

Po wykonaniu operacji podsumowania kontroli UCN podejmuje decyzję o zwolnieniu towaru do wywozu lub o odmowie zwolnienia do wywozu.

C. OBSŁUGA ZGŁOSZENIA W URZĘDZIE WYPROWADZENIA (UWA)

1. Informacje ogólne

Zgodnie z art. 329 RW urzędem wyprowadzenia jest:

- urząd właściwy dla miejsca, z którego towary opuszczają obszar celny Unii do miejsca przeznaczenia znajdującego się poza tym obszarem,

- dla towarów opuszczających obszar celny Unii stałym transportem przesyłowym urzędem wyprowadzenia jest urząd wywozu,

- dla towarów ładowanych na statek morski lub statek powietrzny, na którym zostaną przewiezione do miejsca przeznaczenia znajdującego się poza obszarem celnym Unii, urzędem wyprowadzenia jest urząd właściwy dla miejsca załadunku towarów na taki statek morski lub powietrzny,

- dla towarów ładowanych na statek, który nie jest przypisany do żadnej regularnej linii żeglugowej urzędem wyprowadzenia jest urząd właściwy dla miejsca, w którym towary są ładowane na ten statek,

- jeżeli po zwolnieniu do wywozu towary obejmuje się procedurą tranzytu urzędem wyprowadzenia jest urząd wyjścia właściwy dla operacji tranzytu.

- urzędem wyprowadzenia jest urząd właściwy dla miejsca, w którym towary są przejmowane w ramach jednolitej umowy przewozu w celu transportu z obszaru celnego Unii przez przedsiębiorstwa kolejowe, operatorów pocztowych,

przedsiębiorstwa lotnicze lub przedsiębiorstwa żeglugowe, pod warunkiem że towary mają opuścić obszar celny Unii kolejną, pocztą, drogą powietrzną lub morską,

- dla powiadomienia o powrotnym wywozie urzędem wyprowadzenia jest urząd właściwy dla miejsca, w którym towary znajdują się w wolnym obszarze celnym lub są czasowo składowane.

Uwaga: W przypadku wywozu towarów będących wyrobami akcyzowymi objętymi zawieszeniem podatku akcyzowego, jak też towarów podlegających formalnościom wywozowym w celu uzyskania refundacji wywozowych w ramach wspólnej polityki rolnej, w razie gdy po zwolnieniu do wywozu są one obejmowane procedurą tranzytu stosuje się zasady ogólne dla określenia UWA, tj. urzędem wyprowadzenia jest urząd celny wyjścia właściwy dla otwarcia operacji tranzytu. W tych przypadkach istnieje możliwość objęcia tranzytem w urzędzie innym niż graniczny i potwierdzenia wyprowadzenia w tym urzędzie.

Uwaga: Przedstawienie wraz z towarem dokumentu EAD jest pozostawione do uznania zgłaszającego (patrz zasady opisane w Sekcji A pkt 2.6 Instrukcji), z wyjątkiem wyprowadzenia towarów partiami (patrz Sekcja C pkt 3.4 Instrukcji).

Uwaga: Istnieje duże podobieństwo graficzne między EAD i TDT (Tranzytowym Dokumentem Towarzyszącym) oraz podobna struktura numeru MRN. W związku z tym należy upewnić się, jaka procedura celna (wywozu czy tranzytu) jest w danym momencie obsługiwana.

Trzeba też pamiętać, że mogą mieć miejsce różnice w ilości danych na dokumentach

EAD drukowanych w poszczególnych krajach UE.

2. Obsługa zgłoszenia w UWA

2.1 Przedstawienie towaru

Przedstawienie towaru w UWA następuje:

- automatycznie w Systemie, z wykorzystaniem poprawnie przesłanego przez podmiot (przewoźnika, agencję celną, spedytora) komunikatu IE 507; bądź
- bez komunikacji elektronicznej z podmiotem na podstawie podanego przez zgłaszającego nr MRN zgłoszenia.

Uwaga: W sytuacji pozasystemowego informowania o przedstawieniu towaru można wykorzystać dokument EAD z numerem MRN lub przekazać UWA numer MRN w jakiegokolwiek innej formie.

Na prośbę strony należy dokument EAD potwierdzić pieczęcią „POLSKA – EXPORT” i przekazać osobie, która go przedstawiła. Rozwiązanie zostało wprowadzone z uwagi na problemy polskich eksporterów w krajach trzecich.

Dokument EAD nie jest odsyłany do UWU a o tym czy ma być archiwizowany w UWA decyduje Kierownik Oddziału Celnego uwzględniając specyfikę obrotu towarowego. Jeśli w danej jednostce organizacyjnej podjęta została decyzja o niearchiwizowaniu EAD to dokument zwracany jest przedstawiającemu towar, a jeśli

brak jest takiej osoby to dokument ten podlega zniszczeniu po upływie 7 dni roboczych od daty wyprowadzenia towaru/objęcia procedurą tranzytu w przypadku UWU=UWA. Jest to termin minimalny więc w lokalnej procedurze termin ten może ulec wydłużeniu.

W przypadku, gdy UWA podejmie decyzję o odstąpieniu od kontroli System wygeneruje automatycznie w formacie „Wyniki kontroli” kod A2 - uznano za zgodne. W przypadku przystąpienia do kontroli, po jej przeprowadzeniu, UWA wpisuje jeden z następujących kodów:

A1 – zgodnie,

A4 – drobne nieprawidłowości,

B1 – niezgodne.

O ile został przedstawiony EAD wyniki kontroli w postaci ww. kodu UWA nanosi również w polu K dokumentu EAD.

2.2 Obsługa składowania towarów

W przypadku gdy przedstawiający towar przekazuje w komunikacie IE 507 (lub podczas manualnej rejestracji operacji przedstawienia towarów) informację o składowaniu towarów, osoba odpowiedzialna za wyprowadzenie towarów musi w UWA złożyć manifest eksportowy. Złożenie manifestu realizowane jest poprzez wysłanie komunikatu IE 547 przesłanego do UWA z wykorzystaniem kanałów

komunikacji jak dla złożenia IE515

W uzasadnionych sytuacjach możliwe jest również manualne utworzenie manifestu (MEX) w Systemie przez organ celny.

Uwaga: W przypadku, gdy UWU = UWA, jeżeli zgłaszający zadeklarował w zgłoszeniu wywozowym składowanie towarów, wyprowadzający towar musi również złożyć dla tych towarów manifest eksportowy.

Przyjętemu manifestowi nadawany jest w Systemie unikalny numer MRX.

W przypadku awarii Systemu w UWA dane niezbędne do manualnej rejestracji manifestu w Systemie AES przesyłane na adres mailowy oddziału celnego (Załącznik Nr 1 do Instrukcji), dostarczane są na nośniku zewnętrznym, lub w formie papierowej.

Manifest eksportowy służy do zbiorczego bilansowania zarejestrowanych zgłoszeń ZWA. Towary objęte manifestem mogą zostać ponownie poddane kontroli. Po przeprowadzeniu operacji w Systemie polegającej na potwierdzeniu wywozu na manifeście - zbilansowane zgłoszenia ZWA również uzyskują status „potwierdzono wywóz”.

2.3 Obowiązki przewoźnika w UWA

Celem ułatwienia dozoru celnego w UWA, Komisja Europejska na poziomie unijnym określiła obowiązki osób przekazujących towary innej osobie przed ich wyprowadzeniem z terytorium UE oraz obowiązki osób, które mają dostarczyć

informacje dotyczące wyprowadzenia towarów do UWA. Te same obowiązki znajdują zastosowanie w przypadku, gdy towary zgłoszone do wywozu i przedstawione w UWA nie będą wyprowadzone z obszaru UE i zostaną usunięte z UWA.

Zgodnie z art. 333 ust. 6 RW gdy towary przejęte w ramach jednolitej umowy przewozu zostają dostarczone do urzędu w miejscu faktycznego wyprowadzenia z obszaru celnego UE, przewoźnik przedstawia informacje na temat tych towarów na wniosek właściwych organów celnych w miejscu wyprowadzenia (patrz Sekcja A pkt 9.1 Instrukcji)

Zgodnie z art. 335 ust 5 RW przewoźnik powiadamia o wyprowadzeniu towarów urząd wyprowadzenia, podając wszystkie następujące informacje:

- a) niepowtarzalny numer referencyjny przesyłki lub numer referencyjny dokumentu przewozowego;
- b) jeżeli towary te są przedstawiane w paczkach lub w kontenerach, osoba przedstawiająca podaje liczbę paczek i, w przypadku kontenerów, numery identyfikacyjne kontenerów.
- c) w przypadkach, gdy jest to możliwe, MRN zgłoszenia wywozowego lub zgłoszenia do powrotnego wywozu.

Informowanie nie jest wymagane gdy UWA jest przekonany o wyprowadzeniu, np. dla transportu drogowego gdy ciężarówka wyjechała z granicznego urzędu w kierunku pozwalającym wyłącznie na opuszczenie obszaru celnego UE.

3. Szczególne przypadki obsługi

3.1 Obsługa operacji wywozowych otwartych w Systemie AES dla wywozu towaru partiami (przez jeden lub kilka UWA)

Uwaga: Obsługa wyprowadzenia partiami odbywa się w okresie przejściowym na zasadach dotychczasowych (art. 333 ust. 4 i 5 w związku z ust. 8 i 9 RW).

Uwaga: w celu realizacji wyprowadzenia partiami konieczne jest przedstawienie dokumentu EAD.

1) Czynności w pierwszym UWA

W przypadku częściowego wyprowadzenia towaru z obszaru celnego UE potwierdzenie wyprowadzenia towaru (przesłanie komunikatu IE 518 do UWU) może nastąpić dopiero po tym, jak wszystkie towary objęte zgłoszeniem wywozowym opuszczą obszar celny UE.

Na wniosek osoby przedstawiającej towary UWA, w którym nastąpiło pierwsze przedstawienie, wydaje dla każdej partii towaru, które mają być wyprowadzone, poświadczoną kopię EAD. Kolejnym kopiom EAD nadaje się numery ewidencyjne i wydaje się osobie, która przedstawiła towary, celem ich okazania w kolejnych UWA.

Uwaga: Poświadczenia kopii EAD dokonuje się wyłącznie, jeżeli dane zawarte w EAD są zgodne z danymi zawartymi w zgłoszeniu.

2) Czynności w kolejnych UWA

W przypadku wyprowadzania partii towaru przez kolejny UWA w Polsce wraz z towarem należy przedstawić kopię EAD z kolejnymi numerami ewidencyjnymi naniesionymi przez pierwszy UWA.

W polu K kopii dokumentu EAD UWA nanosi adnotację o wynikach kontroli, w razie zwolnienia do wyprowadzenia poświadcza wyprowadzenie (pieczęcią „Polska-Cło” oraz podpisem) oraz niezwłocznie informuje o wyprowadzeniu partii towaru (lub o zatrzymaniu towaru) pierwszy UWA.

3.2 Tranzyt po wywozie w UWA (gdy UWU różni się od UWA)

Sytuacja gdy wywóz zamykany jest tranzytem z zastosowaniem uproszczeń została opisana w Sekcji A pkt 9.9. Elektroniczny komunikat IE 507, z podanym w atrybucie „Tranzyt”, kodem „1” – Tak, oraz zadeklarowanym w polu „Informacja dodatkowa” kodem 3PL21 (wraz z numerem numer karnetu TIR lub LRN zgłoszenia tranzytowego) powoduje zautomatyzowanie czynności w zakresie przedstawienia towarów.

Natomiast gdy po zakończeniu procedury wywozu towar jest obejmowany procedurą tranzytu bez zastosowania uproszczeń, o których mowa w Sekcji A pkt 9.9 Instrukcji, przedstawienie towaru może zostać dokonane nie tylko z wykorzystaniem komunikatu IE 507, ale także bez komunikacji elektronicznej z podmiotem - w tym przypadku przedstawienia towaru w Systemie dokonuje się manualnie.

UWA dokonuje powiązania w Systemie AES zgłoszenia wywozowego i

tranzytowego.

System AES automatycznie narzuca zmianę wyników kontroli z A1 (zgodne), albo A2 (uznane za zgodne) na A4 (drobne nieprawidłowości). W przypadku przedstawienia w UWA dokumentu EAD UWA w polu K EAD wpisuje kod „A4” z dopiskiem w nawiasie „(tranzyt po wywozie)”. Natomiast, gdy w UWA przedstawiany jest EAD, a w trakcie kontroli wyprowadzanego towaru stwierdzono drobne nieprawidłowości, co skutkuje wpisaniem w AES kodu „A4”, w polu K EAD wpisywany jest wyłącznie kod „A4”.

W momencie potwierdzania wyprowadzenia System sprawdzi czy istnieją dodane rozbieżności w postaci dopisania danych na temat tranzytu na poziomie pozycji towarowej w dokumentach wymaganych i jeśli tak, to System zmieni kod wyniku kontroli na domyślny A4.

Uwaga: Funkcjonalność jest stosowania wyłącznie w przypadku gdy UWU jest różny od UWA.

3.3 Jednolita umowa przewozu przedstawiana w UWA

Jednolitą umowę przewozu można przedłożyć także w urzędzie innym niż UWU. Oznacza to, że jej przedłożenie może nastąpić po zwolnieniu towaru do procedury, w trakcie transportu towaru celem jego wyprowadzenia. Urząd przedłożenia jednolitej umowy przewozu staje się UWA. UWA odnotowuje fakt przedłożenia jednolitej umowy przewozu. Następnie zastosowane mają odpowiednio zasady opisane w Sekcji A pkt 9.1 Instrukcji.

4. Procedura awaryjna w UWA

4.1. Procedura wywozu realizowana na dokumencie ESS

W przypadku gdy na skutek realizacji procedury awaryjnej w UWU towar wyprowadzany jest z wykorzystaniem Wywozowego SAD/Bezpieczeństwo (ESS), UWA potwierdza wyprowadzenie towarów z obszaru celnego UE poprzez ostemplowanie karty 3 ESS pieczęcią „POLSKA – EXPORT”.

W rozliczeniach z administracją podatkową podatnik może posłużyć się:

- 1) potwierdzoną przez UWA kartą 3 ESS, lub
- 2) IE 599 wygenerowanym przez UWU na podstawie danych z karty 3 ESS.

Celem wygenerowania przez UWU komunikatu IE 599 na podstawie danych z karty 3 ESS możliwe są następujące tryby postępowania:

- a) zobowiązanie UWA do przesłania do UWU potwierdzonej karty 3 ESS.

Procedura odsyłania kart 3 ESS przez UWA do UWU możliwa jest do zastosowania w przypadku łącznego spełnienia następujących przesłanek:

- krajowa operacja wywozowa (zadeklarowany polski UWA różny od polskiego UWU),

- awaria Systemu AES po stronie administracji skarbowej,
- podanie w Polu 44 dokumentu ESS kodu informacji dodatkowej „3PL23” (co oznacza, że przyjęcie tego trybu postępowania zależy wyłącznie od woli zgłaszającego).

W przypadku podania przez zgłaszającego kodu „3PL23” (co oznacza, że eksporter wnioskuję aby kartę 3 ESS odebrać od osoby przedstawiającej towar na granicy i odesłać do UWU), UWA, po jej stosowanym ostemplowaniu, zatrzymuje kartę 3 ESS celem odesłania do UWU.

b) dostarczenie karty 3 ESS do UWU przez podmiot

W przypadku braku zadeklarowania kodu „3PL23” domniemywa się, że podmiot sam zamierza dostarczyć kartę 3 ESS do UWU celem wygenerowania IE 599, albo zamierza posługiwać się wyłącznie kartą 3 ESS ostemplowaną przez UWA.

4.2 System AES nie funkcjonuje bądź działa nieprawidłowo w UWA

W punkcie tym opisana jest sytuacja, gdy operacja wywozowa została zarejestrowana w Systemie przez UWU i w UWA przedstawiany jest EAD.

Uwaga: w przypadku wystąpienia awarii lokalnej naczelnik UCS lub kierownik oddziału celnego (w zależności od zasięgu awarii) może podjąć decyzję o ogłoszeniu

awarii lokalnej.

Zastosowanie ma tryb wnioskowania i ogłaszania awarii opisany w Sekcji A pkt 10.2.

Dane o przeprowadzonych w UWA operacjach w ramach realizacji procedury awaryjnej są rejestrowane w Systemie AES. Na tej podstawie komunikat potwierdzający wyprowadzenie towarów przesyłany jest do UWU i operacja może być zamknięta w Systemie.

D. WYWOZOWA DEKLARACJA SKRÓCONA (WDS)

1. Informacje ogólne

WDS nie jest zgłoszeniem celnym. WDS jest instrumentem, służącym do przekazania organom celnym danych dotyczących towaru w zakresie bezpieczeństwa i ochrony.

Obowiązek złożenia WDS wynika z przyjętej zasady, iż wszystkie towary wywożone z obszaru celnego Unii Europejskiej, niezależnie od miejsca ostatecznego przeznaczenia, są przedmiotem analizy ryzyka w zakresie danych bezpieczeństwa i ochrony. Dane bezpieczeństwa mogą być składane wraz ze zgłoszeniem wywozowym lub tranzytowym, zgłoszeniem do powrotnego wywozu lub w formie wywozowej deklaracji skróconej.

Katalog towarów zwolnionych z obowiązku podawania danych bezpieczeństwa określa art. 245 RD.

Zakres danych WDS określa Dodatek A PRD. Składający WDS jest zobowiązany do podania danych aktualnych w dacie jej złożenia. Późniejsza zmiana danych WDS może nastąpić w trybie sprostowania WDS lub przesłania nowego WDS.

WDS składana jest w urzędzie wyprowadzenia, właściwym dla miejsca, w którym towary opuszczają obszar celny UE, zaś w przypadku transportu lotniczego, wodnego lub transportu kolejowego w urzędzie wyprowadzenia, właściwym dla miejsca załadowania towarów na statek, samolot lub pociąg, na którym towary opuszczają

obszar celny UE.

Złożenie WDS w polskiej aplikacji AES jest możliwe:

- a) dla towarów opuszczających obszar celny UE przez polski UWA. WDS składane jest do polskiego UWA. W takim przypadku (w polskiej domenie AES) występuje wyłącznie UWA, brak jest dla tej sytuacji Urzędu Złożenia (UZ), oraz
- b) dla towarów które opuszczą obszar celny UE poprzez UWA znajdujący się w jednym z krajów, które wdrożyły funkcjonalność Urzędu Złożenia. W takim przypadku WDS może być złożone w polskim organie celnym, który dla tej operacji będzie miał status UZ. UZ wysyła WDS do deklarowanego UWA.

Polskie UWA mogą otrzymywać z UZ znajdujących się w ww. krajach WDS, o ile są deklarowanym UWA dla danej przesyłki. Dla UWA znajdujących się w krajach, które nie zaimplementowały funkcjonalności UZ brak jest możliwości złożenia WDS - w takim przypadku podmiot powinien złożyć WDS w kraju, w którym znajduje się UWA. W polskim Systemie AES jest założony algorytm uniemożliwiający wysłanie WDS do krajów, które nie wdrożyły funkcjonalności UZ.

2. Osoba odpowiedzialna za złożenie WDS

1) Przewoźnik

Zasadą jest, iż WDS składa przewoźnik. Dla potrzeb WDS „przewoźnikiem” jest osoba przewożąca towary lub osoba odpowiedzialna za przewóz towarów poza

obszar celny UE. Jednakże:

- a) dla transportu kombinowanego, gdzie opuszczający obszar celny Unii Europejskiej aktywny środek transportu jedynie przewozi inny środek transportu, który po przybyciu aktywnego środka transportu do miejsca przeznaczenia, będzie poruszał się samodzielnie jako aktywny środek transportu „przewoźnikiem” jest osoba obsługująca środek transportu, który będzie poruszał się samodzielnie po opuszczeniu obszaru celnego UE przez aktywny środek transportu,
- b) w transporcie morskim i lotniczym, gdy istnieją uzgodnienia dotyczące współużytkowania lub zakontraktowania statku wodnego lub powietrznego lub podobnej umowy, „przewoźnikiem” jest osoba, która podpisała umowę oraz wystawiła konosament lub lotniczy list przewozowy na rzeczywisty przewóz towarów poza obszar celny UE.

2) Inne podmioty

WDS może także złożyć posiadacz magazynu czasowego składowania lub składu wolnocłowego lub inna osoba przedstawiająca towar. Organ celny przyjmuje WDS złożoną przez te podmioty, o ile nie ma dowodów wskazujących na brak umocowania tych podmiotów przez przewoźnika do złożenia WDS – w tej sytuacji istnieje więc domniemanie udzielenia upoważnienia przez przewoźnika.

3. Terminy do złożenia WDS

WDS powinna być złożona w terminie wynikającym z art. 244 RD.

Określone w nim terminy mają charakter terminów minimalnych, co oznacza możliwość złożenia WDS w terminie wcześniejszym.

Złożenie WDS w tych terminach daje organowi celnemu możliwość przeprowadzenia uprzedniej analizy ryzyka, przed fizycznym przybyciem towaru na granicę.

Uwaga: W sytuacji gdy towary przeznaczone do wyprowadzenia z obszaru celnego UE, dla których wymagana jest WDS, nie zostały objęte taką deklaracją w ww. terminach, osoba która wyprowadza towary lub osoba które przejmuje odpowiedzialność za wyprowadzenie towarów z obszaru celnego UE, jest obowiązana złożyć WDS bezzwłocznie, najpóźniej w momencie przedstawienia towarów do wyprowadzenia.

Tak więc konsekwencją braku złożenia WDS lub nieterminowego złożenia będzie konieczność oczekiwania w urzędzie wyprowadzenia do czasu przeprowadzenia analizy ryzyka pod kątem bezpieczeństwa i ochrony.

4. Obsługa WDS w systemie AES

4.1 Złożenie i walidacja systemowa WDS

Wymogi i kanały złożenia WDS są analogiczne z wymogami i kanałami dla zgłoszeń wywozowych (patrz Sekcja A Wstęp, pkt 2.1, pkt 2.2 Instrukcji).

Uwaga: W sytuacji rozpoznania przez System nieunikalności numeru własnego

komunikatu IE 615 wysłany zostanie komunikat nie-UPO.

MRN dla WDS składa się z 18 znaków o następującej konstrukcji:

- dwie ostatnie cyfry roku, w którym nadano numer ewidencyjny (np. 10 dla roku 2010),
- oznaczenie kraju złożenia WDS (np. PL dla Polski),
- identyfikator organu celnego, w którym nadano numer ewidencyjny (np. 351030),
- symbol „W” wskazujący, iż jest to numer MRN dla WDS,
- 6-cyfrowy numer ewidencyjny zgłoszenia nadany w organie celnym o podanym identyfikatorze w danym roku,
- cyfra kontrolna obliczana wg stosownego algorytmu.

Przykładowy MRN dla WDS wygląda więc następująco: 10PL351030W0000061.

W sytuacji, gdy procedura wywozu dokonywana jest w całości w Polsce (UWU i UWA krajowe) WDS składa się bezpośrednio do UWA.

W przypadku złożenia WDS w UZ, System automatycznie wysyła WDS do deklarowanego UWA w innym kraju członkowskim, który wdrożył funkcjonalność obsługi komunikatów z UZ – to przesłanie następuje w postaci komunikatu IE 601. W tym przypadku System generuje dokument towarzyszący EAD 615 w formacie PDF (analogicznie jak dla zgłoszeń celnych po zwolnieniu towaru) i przesyła go zwrótnie składającemu WDS.

W przypadku, gdy UWA jest w innym kraju członkowskim brak jest w Systemie komunikacji zwrotnej z UWA do UZ. Odnalezienie WDS w UWA w innym kraju lub w polskim UWA, do którego przyszedł IE 601 z innego kraju następuje na podstawie numeru MRN dla tego WDS, podawanego przez przedstawiającego towar.

Uwaga: W przypadku, gdy UWA znajduje się w kraju, który nie wdrożył UZ, WDS należy złożyć w systemie kraju, gdzie znajduje się UWA.

4.2 Przedstawienie towaru i weryfikacja WDS

Przedstawienie towaru w UWA następuje:

- automatycznie w Systemie, z wykorzystaniem przesłanego przez podmiot (przewoźnika, agencję celną, spedytora) komunikatu IE 507,
- bez komunikacji elektronicznej z podmiotem, na podstawie przekazanego nr MRN.

Dokument WDS może być poddany kontroli, którą w Systemie wykonuje się podobnie jak w przypadku zgłoszenia wywozowego (ZWA) z tą różnicą, iż dla WDS możliwe są tylko 2 wyniki kontroli: A1 lub B1.

Obsługa WDS w UWA kończy się w momencie:

- a) zwolnienia towaru do wyprowadzenia (A1, komunikat IE 525 wysyłany jest do podmiotu), albo
- b) odmowy zwolnienia (B1, komunikat IE 522 wysyłany jest do podmiotu na

wskazany adres e-mail).

System nie generuje komunikatów zwrotnych IE 518 („wyniki kontroli w urzędzie wyprowadzenia”) do UZ oraz IE 599 (potwierdzenie wywozu).

Uwaga: Jeżeli na podstawie przeprowadzonej kontroli nastąpiła odmowa zwolnienia (tj. wysłano komunikat IE 522 z kodem B1), organ celny informuje osobę przedstawiającą towar (osobę odpowiedzialną za wyprowadzenie towaru), że towary nie zostaną zwolnione do wyprowadzenia. Powiadomienie to odbywa się poza Systemem i następuje niezwłocznie po zakończeniu analizy ryzyka, a w szczególnych przypadkach nie później niż następnego dnia po jej zakończeniu.

4.3 Sprostowanie WDS

W UWA sprostowanie WDS przez składającego deklarację może nastąpić:

- na skutek przesłanego przez składającego (lub przedstawiciela podmiotu wskazanego w komunikacie IE 615) komunikatu IE 613, lub
- manualnie przez organ celny na podstawie informacji przekazywanych przez podmiot (osobę przez niego upoważnioną).

Sprostowanie w UZ może nastąpić wyłącznie w trybie przesłania nowego IE 615.

Zgodnie z art. 272 ust. 1 UKC sprostowanie WDS nie jest możliwe, jeżeli organy celne:

- a) poinformowały osobę, która złożyła wywozową deklarację skróconą, o zamiarze przeprowadzenia rewizji towarów;
- b) stwierdziły w co najmniej jednym przypadku nieprawidłowość lub niekompletność danych zawartych w wywozowej deklaracji skróconej;
- c) wyraziły już zgodę na zwolnienie towarów do wyprowadzenia.

4.4 Unieważnienie WDS

O ile towar objęty WDS nie zostanie wyprowadzony w terminie 150 dni od złożenia deklaracji, WDS unieważnia się z urzędu; istnieje też możliwość unieważnienia na wniosek zgłaszającego (art. 272 ust. 2 UKC).

Funkcjonalność jest realizowana w Systemie poprzez polecenie „Unieważnij” (przed upływem 150 dni) albo automatycznie na podstawie zadanego parametru (po upływie 150).

5. Procedura awaryjna dla WDS

Wszelkie czynności związane ze stwierdzeniem awarii poprzez jej ogłoszenie, poinformowanie podmiotów oraz udzielenie zgody na przejście na procedurę awaryjną podejmuje się zgodnie z Sekcją A pkt 10, z uwzględnieniem zmian wynikających ze specyfiki WDS.

5.1 Nie działa aplikacja lub łącze internetowe zgłaszającego

1) Tryb postępowania niewymagający zgody organu celnego

Odpowiednie zastosowanie mają zasady opisane w Sekcji A pkt 10.1 ppkt 1) Instrukcji.

2) Tryb postępowania wymagający zgody organu celnego

Zastosowanie mają zasady opisane w Sekcji A pkt. 10.1 ppkt 2) Instrukcji.

5.2 System AES nie działa po stronie administracji skarbowej

Należy odpowiednio stosować zapisy Sekcji A pkt 10.2 Instrukcji dotyczące awarii AES.

Realizacja procedury awaryjnej odbywa się na następujących zasadach:

1) Awaria w polskim UZ

Nie ma możliwości awaryjnego zarejestrowania WDS w UZ. Podmiot w takim przypadku wstrzymuje się z przesłaniem komunikatu IE 615 do czasu usunięcia awarii, albo składa WDS w UWA w innym kraju.

Uwaga: W przypadku zadeklarowania polskiego UZ w komunikacie IE 615, urzędem wyprowadzenia musi być zawsze placówka w innym kraju.

2) Awaria w polskim UWA

W przypadku kiedy UWA jest urzędem polskim dane deklaracji wywozowej w trybie awaryjnym składane są bezpośrednio do tego urzędu.

Jeśli nie jest możliwe przesłanie komunikatu IE 615 z wykorzystaniem kanałów komunikacji, o których mowa w Sekcji A pkt 2.1 WDS powinna zostać złożona w formie pisemnej przy użyciu Dokumentu Bezpieczeństwo i Ochrona - SSD, zgodnego ze wzorem określonym w Dodatku J1 PRD. W polu 31/2 (w atrybucie „Opis”) SSD należy podać kod informacji dodatkowej „3PL15-FALLBACK”.

Jeżeli przesyłka, dla której sporządza się WDS, składa się z więcej niż jednej pozycji towarowej, Dokument Bezpieczeństwo i Ochrona uzupełnia się o wykaz pozycji zgodny ze wzorem określonym w Dodatku J2 PRD. Wykaz pozycji stanowi integralną część Dokumentu Bezpieczeństwo i Ochrona.

W przypadku złożenia WDS w formie papierowej (WDS SSD) odpowiednio wydłużeniu ulega termin na przeprowadzenie analizy ryzyka przez organy celne.

WDS w formie papierowej otrzymuje numer ewidencyjny do celów rejestracji w procedurze awaryjnej.

Wywozowa deklaracja skrócona obsługiwana jest wyłącznie na kartach 1, 2, 3 SSD. Karta 1 SSD jest archiwizowana w UWA. Karty 2 i 3 SSD nie podlegają ostemplowaniu przez UWA.

Rejestracja WDS w Systemie AES w trybie awaryjnym jest dokonywana niezwłocznie

po uruchomieniu aplikacji poprzez:

- wgranie do Systemu podpisanego WDS dostarczonego na nośniku zewnętrznym, albo
- manualne wprowadzenie danych zgłoszenia z karty 1 SSD.

W Systemie nie są generowane żadne komunikaty dotyczące WDS zarejestrowanej w trybie awaryjnym w AES.

3) Tryb postępowania w przypadku, gdy po przesłaniu komunikatu IE 615 nastąpiła awaria aplikacji zgłaszającego lub Systemu w UWU

Nie funkcjonuje AES, ale przed ogłoszeniem awarii Systemu przedsiębiorca przesłał komunikat IE 615 (awaria ma miejsce przed przybyciem towaru do urzędu wyprowadzenia):

a) jeśli przedsiębiorca przed ogłoszeniem awarii Systemu wysłał komunikat IE 615 i nie otrzymał zwrotnie UPP, UPO lub IE 628, to powinien WDS złożyć w postaci papierowego dokumentu SSD. Jednocześnie z wystawieniem SSD powinien przesłać określony w Załączniku nr 4 do Instrukcji wniosek o odrzucenie albo unieważnienie pierwotnego WDS, z powołaniem się na jego numer własny. Na podstawie wniosku WDS jest usuwana z Systemu, zaś do składającego deklaracje nie jest przesyłany żaden komunikat.

b) jeśli przedsiębiorca przed ogłoszeniem awarii Systemu wysłał komunikat IE 615 i otrzymał zwrotnie UPP, UPO lub IE 628 oznacza to, że doszło do

skutecznego złożenia WDS w Systemie AES. W takim przypadku przedsiębiorca nie jest zobowiązany przechodzić na tryb postępowania awaryjnego. Dalsze postępowanie przebiega odpowiednio:

- jeśli awaria AES została usunięta przed przybyciem środka transportu do PL UWA – po poinformowaniu organu celnego o przybyciu towaru i podaniu MRN obsługa WDS przebiegać będzie w AES standardowo;

- jeśli awaria AES nie zostanie usunięta przed przybyciem środka transportu do PL UWA, przedstawiający towar powinien poinformować organ celny o przybyciu środka transportu. Powiadomienie powinno zostać złożone w formie wydruku jednego z następujących komunikatów: UPO / IE 628 / IE 507. Na powiadomieniu organ celny nanosi numer ewidencyjny do celów rejestracji w procedurze awaryjnej.

Załączniki:

Załącznik nr 1 do Instrukcji AES

Struktura oddziałowych elektronicznych skrzynek pocztowych przeznaczonych do odbioru zgłoszeń celnych i WDS.

Jednolita struktura skrzynek pocztowych oddziałów celnych, przeznaczonych do odbioru przesyłanych przez podmioty zgłoszeń celnych i WDS:

PLXXXXXX@YYY.mofnet.gov.pl

gdzie:

PLXXXXXX – poprzedzone kodem kraju 6 cyfrowe oznaczenie oddziału celnego zgodne z Zarządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 marca 2017 r. w sprawie organizacji jednostek Krajowej Administracji Skarbowej oraz nadania im statutów (Dz. Urz. MRiF z 2017r. poz. 41)

YYY – 3 literowy skrót nazwy IAS, zgodnie z poniższym wykazem:

bpd – IAS w Lublinie,

bia – IAS w Białymstoku,

gdy – IAS w Gdańsku,

kat – IAS w Katowicach,

kie – IAS w Kielcach,

kra – IAS w Krakowie,
lod – IAS w Łodzi,
ols – IAS w Olsztynie,
opo – IAS w Opolu,
poz – IAS w Poznaniu,
prz – IAS w Rzeszowie,
rze – IAS w Zielonej Górze,
szc – IAS w Szczecinie,
tor – IAS w Bydgoszczy,
war – IAS w Warszawie,
wro – IAS we Wrocławiu.

Przykład:

Adres skrzynki pocztowej dla Oddziału Celnego w Łomży w IAS w Białymstoku:

PL312010@bia.mofnet.gov.pl

Załącznik nr 2 do Instrukcji AES

Zasadnicze elementy związane z obsługą zgłoszenia wywozowego w odniesieniu do przepisów prawa unijnego obowiązującego od dnia 1 maja 2016 r. w świetle nowych zasad postępowania administracyjnego, w tym definicji „decyzji” w rozumieniu art. 5 ust. 39 UKC, w kontekście obsługi zgłoszenia wywozowego w AES.

1. Obowiązek poinformowania zgłaszającego o wynikach weryfikacji (art. 243 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego)

Organ celny ma obowiązek poinformowania zgłaszającego o wynikach weryfikacji zgłoszenia celnego w przypadku przeprowadzenia takiej weryfikacji (art. 243 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego). Informacja o wynikach weryfikacji może przybrać jedną z następujących form:

- wydanie decyzji niekorzystnej dla strony,
- korekty zgłoszenia,
- komunikatu IE 560.

Jeżeli wyniki weryfikacji nie prowadzą do wydania decyzji niekorzystnej dla strony, ani nie ma zastosowania tryb „korekty zgłoszenia”, to organ celny informuje zgłaszającego o pozytywnym wyniku weryfikacji wykorzystując komunikat IE 560 zawierający informację: „Weryfikacja\Verification art. 243 IA status ok.”

W przeciwnym razie obowiązek poinformowania zgłaszającego o wynikach weryfikacji realizowany jest w trybie postępowania właściwym do wydania decyzji niekorzystnej z prawem do wysłuchania, o którym mowa w art. 22 ust. 6 UKC, z uwzględnieniem opisanego poniżej trybu przewidzianego dla „korekty zgłoszenia”.

2. Korekta zgłoszenia wywozowego przed zwolnieniem towaru do wywozu

Korekta zgłoszenia wywozowego możliwa jest wyłącznie w odniesieniu do elementów zgłoszenia celnego nieistotnych z punktu widzenia zastosowania procedury np. nieprawidłowości w elementach branych pod uwagę w statystyce handlu zagranicznego, mających wpływ na dane raportowe przekazywane do Komisji Europejskiej lub innych organów unijnych i krajowych albo ważnych z punktu widzenia analizy ryzyka: zwykłe omyłki pisarskie w adresie lub nazwie zgłaszającego, w nazwie lub numerze identyfikacyjnym środka transportu, itp.

Obecnie w odniesieniu do korekty zgłoszenia celnego zastosowanie mają przepisy odnoszące się do trybu wydawania decyzji korzystnych i niekorzystnych.

Ponieważ w wyniku korekty zgłoszenia wywozowego, zmieniane są przez organ celny „z urzędu” dane zadeklarowane przez zgłaszającego, to konieczne jest zastosowanie trybu przewidzianego dla decyzji niekorzystnej, tj. z prawem do złożenia wyjaśnień, o którym mowa w art. 22 ust. 6 UKC, z wykorzystaniem szczególnej procedury dotyczącej prawa do bycia wysłuchanym, o której mowa w art. 9 RW, która będzie realizowana odmiennie w zależności od tego, czy korekta dokonywana jest w obecności zgłaszającego, czy też nie.

W przypadku korekty zaakceptowanej przez zgłaszającego jest ona obsługiwana wyłącznie w Systemie. W przypadku korekty niezaakceptowanej przez zgłaszającego konieczne jest procedowanie i wydanie rozstrzygnięcia poza Systemem.

a) Korekta zgłoszenia wywozowego bez obecności zgłaszającego

Jeżeli organ celny stwierdzi w zgłoszeniu nieprawidłowości, które kwalifikują się do korekty w trybie „Korekty rozbieżności”, to wysyła (obecnie poza Systemem) na adres e-mail zgłaszającego powiadomienie, o którym mowa w art. 22 ust. 6 UKC, o planowanej korekcie zgłoszenia, wskazując jakie dane mają zostać zmienione z jednoczesnym wskazaniem propozycji tych zmian. W powiadomieniu tym organ celny umieszcza również informację o możliwości zażądania przez zgłaszającego wystosowania powiadomienia zgodnie z wymogami określonymi w art. 8 RW. Zatem powiadomienie powinno mieć co najmniej następujące informacje: „W zgłoszeniu celnym nr jest: ... powinno być: Niniejsza informacja stanowi powiadomienie, o którym mowa w art. 22 ust. 6 UKC. Uprzejmie proszę o niezwłoczne odniesienie się do powyższej propozycji zmiany w zwrotnym e-mail, który należy przesłać niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni. Jednocześnie informuję, że składający zgłoszenie może zażądać przekazania powiadomienia o zmianach zgodnie z art. 8 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/2447”.

Zgłaszający może niezwłocznie wyrazić swoje stanowisko w zwrotnym e-mailu, wyrażając zgodę na wprowadzenie proponowanych zmian, albo nie wyrażając takiej zgody, albo żądając zastosowania trybu powiadomienia określonego w ww. art. 8 RW.

Wyrażenie takiej zgody oznacza uruchomienie ścieżki zmierzającej do wydania decyzji korzystnej dla zgłaszającego (i tym samym korekta jest dokonywana wyłącznie w Systemie).

Brak zgody na korektę nie wymaga już zastosowania art. 8 RW, bowiem poinformowanie przez stronę o braku zgody na korektę jest równoznaczne z wykorzystaniem prawa strony do wypowiedzenia się przy jednoczesnym braku żądania strony co do zastosowania ww. art. 8.

Brak informacji zwrotnej w terminie 5 dni albo żądanie zastosowania trybu powiadomienia określonego w art. 8 RW powoduje uruchomienie ścieżki zmierzającej do wydania decyzji niekorzystnej dla zgłaszającego. Oznacza to konieczność wystosowania powiadomienia zgodnego z wymogami określonymi w art. 8 RW, a decyzja organu celnego powinna zawierać podstawy, na których ją oparto oraz pouczenie o prawie do wniesienia odwołania, o którym mowa w art. 44 unijnego kodeksu celnego (art. 22 ust. 7 UKC).

b) Korekta zgłoszenia celnego w obecności zgłaszającego

Jeżeli organ celny stwierdzi w zgłoszeniu nieprawidłowości, które kwalifikują się do korekty w trybie „Korekty rozbieżności”, informuje na bieżąco zgłaszającego o planowanych zmianach i przyjmując wyjaśnienia (stanowisko) zgłaszającego odnośnie poszczególnych korekt, koryguje on „manualnie” zgłoszenie w Systemie. Wprowadzane są tylko takie zmiany, na które zgłaszający wyraził zgodę. Powyższe wyczerpuje obowiązek wystosowania powiadomienia, o którym mowa w art. 22 ust. 6 UKC.

Brak zgody na korektę nie wymaga już zastosowania art. 8 RW, bowiem poinformowanie przez stronę o braku zgody na korektę jest równoznaczne z wykorzystaniem prawa strony do wypowiedzenia się przy jednoczesnym braku żądania strony co do zastosowania ww. art. 8.

Natomiast żądanie zastosowania trybu powiadomienia określonego w art. 8 RW (organ celny ma obowiązek poinformować zgłaszającego o możliwości żądania zastosowania art. 8 RW) powoduje uruchomienie ścieżki zmierzającej do wydania decyzji niekorzystnej dla zgłaszającego. Oznacza to konieczność wystosowania powiadomienia zgodnego z wymogami określonymi w art. 8 RW, a w przypadku wydania decyzji niekorzystnej powinna ona zawierać podstawy na których ją oparto i zawierać pouczenie o prawie do wniesienia odwołania, o którym mowa w art. 44 unijnego kodeksu celnego (art. 22 ust. 7 UKC)

3. Sprostowanie zgłoszenia celnego po zwolnieniu towarów do procedury

Do dnia 30 kwietnia 2016 r. podstawą sprostowania zgłoszenia celnego na wniosek strony był art. 23 ust. 5 ustawy Prawo celne.

Od dnia 1 maja 2016 r. podstawą sprostowania zgłoszenia celnego po zwolnieniu towaru na wniosek strony jest art. 173 ust. 3 UKC, zgodnie z którym warunkiem dokonania sprostowania zgłoszenia celnego na wniosek strony, jest złożenie takiego wniosku przez zgłaszającego w terminie trzech lat od daty przyjęcia zgłoszenia celnego. Organ celny może wyrazić zgodę na sprostowanie zgłoszenia celnego, które to sprostowanie umożliwi zgłaszającemu spełnienie obowiązków wynikających z objęcia towarów daną procedurą celną.

W art. 176 akapit pierwszy lit. c) UKC zawarta jest delegacja dla Komisji Europejskiej do określenia w drodze aktu wykonawczego przepisów proceduralnych dotyczących sprostowania zgłoszenia celnego po zwolnieniu towarów zgodnie z art. 173 ust. 3 UKC, jednakże delegacja ta nie została zrealizowana przez KE. Dlatego podstawą zastosowania instytucji „sprostowania zgłoszenia celnego na wniosek strony po zwolnieniu towarów” jest wyłącznie zakres przepisu zawartego w art. 173 ust. 3 UKC.

Dla potrzeb stosowania ww. art. 173 ust. 3 zastosowanie mają ogólne reguły odnoszące się do wydania decyzji korzystnej lub niekorzystnej wynikające z przepisów UKC oraz rozporządzeń: delegowanego i wykonawczego.

Po zwolnieniu do procedury wniosek o sprostowanie składany jest poza Systemem, a wynik prowadzonego poza Systemem postępowania jest zapisywany do AES z wykorzystaniem funkcjonalności „Korekta prawnika”, na podstawie decyzji (korzystnej lub niekorzystnej) wydanej w formie papierowej.

4. Unieważnienie zgłoszenia celnego

a) Unieważnienie przed zwolnieniem towarów

Przesłanki do unieważnienia zgłoszenia celnego przed zwolnieniem towarów zostały określone w art. 174 UKC i w swej istocie są zbieżne z przesłankami określonymi w art. 66 WKC. Unieważnienie przed zwolnieniem towarów do procedury jest możliwe wyłącznie na wniosek zgłaszającego. Obsługa unieważnienia przebiega wyłącznie w Systemie.

b) Unieważnienie po zwolnieniu towarów

Przesłanki do unieważnienia zgłoszenia wywozowego po zwolnieniu towarów określone są w art. 148, art. 248 rozporządzenia delegowanego.

Do postępowania w sprawie unieważnienia zgłoszenia celnego zastosowanie mają zasady zawarte w UKC stosowane wobec decyzji korzystnych i niekorzystnych.

Dodatkowo należy wyjaśnić, iż ustawa z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy - Prawo celne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1228) uchyliła art. 21a, bowiem w kontekście postanowień UKC przepis ten stał się bezprzedmiotowy. Przepis art. 21a ustawy Prawo celne stanowił bowiem, że w przypadku unieważnienia zgłoszenia celnego na wniosek zgłaszającego, organ celny wskazuje przyczyny unieważnienia, w formie pisemnej lub elektronicznej (ust. 1), a w przypadkach innych niż określone w ust. 1, organ celny rozstrzyga w sprawie unieważnienia zgłoszenia celnego w drodze decyzji (ust. 2). Rozwiązanie zawarte w uchylonym art. 21a tej ustawy wpisuje się w regulacje zawarte w UKC związane z prowadzeniem postępowania celnego i wydawaniem rozstrzygnięć w tym zakresie. Regulacja ta sprowadza się do stosowania, na wniosek osoby uprawnionej, skutecznego i pozytywnie ocenianego rozwiązania w zakresie „bezdecyzyjnego” załatwienia sprawy.

Przepisy unijnego prawa celnego przewidują w art. 22 ust. 7 UKC, że tylko decyzja niekorzystna dla strony określa podstawy, na których ją oparto i zawiera pouczenie o prawie do wniesienia odwołania, o którym mowa w art. 44 UKC. A contrario decyzje korzystne, a do takich należy decyzja o unieważnieniu zgłoszenia zgodna z

wnioskiem strony, jest realizowana bez takiego sformalizowania, a podstawą takiego podejścia jest definicja „decyzji” zawarta w art. 5 pkt 39 UKC.

W rezultacie postępowanie w sprawie unieważnienia pozostanie niezmienione, czyli w przypadku elektronicznego zgłoszenia celnego, jego obsługa jest dokonywana w Systemie przez wymianę komunikatów elektronicznych, zawierających w sobie informację o unieważnieniu zgłoszenia celnego i przyczynach takiego unieważnienia.

Jeżeli inicjatorem postępowania w sprawie unieważnienia zgłoszenia celnego jest organ celny, albo postępowanie prowadzone na wniosek podmiotu nie umożliwi unieważnienia zgłoszenia celnego, to konieczne będzie wydanie decyzji niekorzystnej. Takie działanie wynika odpowiednio, z art. 29 UKC albo z art. 22 ust. 7 UKC, których stosowanie powoduje, że w decyzji niekorzystnej określa się podstawy na których ją oparto i poucza o prawie do wniesienia odwołania, o którym mowa w art. 44 UKC. W takim przypadku decyzja w postaci komunikatu IE 509 (z informacją o unieważnieniu lub o odmowie unieważnienia), powinna zawierać w adnotacjach podstawę prawną, uzasadnienie jej wydania oraz pouczenie o prawie do wniesienia odwołania, o którym mowa w art. 44 UKC (art. 22 ust. 7 UKC), zaś jej wydanie powinno być poprzedzone zachowaniem trybu właściwego dla wydania decyzji niekorzystnej. Ewentualne postępowanie odwoławcze będzie toczyć się poza Systemem a jego wyniki będą odpowiednio odzwierciedlone w Systemie.

5. Zmiana zgłoszenia celnego po zakończeniu procedury wywozu

Od dnia 1 maja 2016 r. organ celny może wydać decyzję zmieniającą zgłoszenie celne z urzędu na podstawie art. 48 UKC. W artykule tym został wskazany zakres

kontroli zgłoszenia celnego po zwolnieniu towarów, w wyniku której może być wydana z urzędu decyzja zmieniająca zgłoszenie celne.

Dla potrzeb stosowania art. 48 UKC zastosowanie mają ogólne reguły odnoszące się do wydania decyzji korzystnej lub niekorzystnej wynikające z przepisów UKC oraz rozporządzeń: delegowanego i wykonawczego. Postępowanie w tym zakresie toczy się poza Systemem.

Załącznik nr 3 do Instrukcji AES

Wniosek o zgodę na procedurę awaryjną (dla zgłoszeń celnych i WDS)

Nazwa wnioskodawcy:	
Adres wnioskodawcy:	
EORI/TIN ¹ :	Data:
Adres Email:	Tel. :
	Fax:
Powód wniosku o procedurę awaryjną:	
Osoba sporządzająca wniosek (jedna z osób fizycznych zarejestrowana w SISC jako osoba upoważniona)	
Nazwisko i imię:	
Adres Email ² :	
Telefon ² :	
Fax ² :	
Podpis:	

¹ Podmiot nie posiadający numeru EORI podaje TIN

² Należy wypełnić, jeśli dane różnią się od danych kontaktowych podanych powyżej dla wnioskodawcy

Załącznik nr 4 do Instrukcji AES

Wzór informacji o konieczności zastosowania procedury awaryjnej w przypadku wystąpienia awarii Systemu po przesłaniu komunikatu IE 515/515B/515C/615* a przed zwolnieniem towaru do procedury wywozu.

.....

.....

(Nazwa UCS)

(Adres i miejsce)

.....

(Nazwa i adres wnioskodawcy)

.....

(Nr pozwolenia na stosowanie procedury uproszczonej)

Temat: Informacja o zastosowaniu procedury awaryjnej w przypadku wystąpienia

awarii Systemu po przesłaniu komunikatu IE 515/515B/515C/615* a przed
zwolnieniem towaru do procedury wywozu.

.....

(informacja o przyczynach powstania awarii oraz czasie jej powstania)

1) Proszę o unieważnienie pierwotnego powiadomienia/zgłoszenia/WDS* o numerze
własnym

2) Proszę o unieważnienie powiadomienia/zgłoszenia/WDS* przesłanego
komunikatem IE 515/515B/515C/615* o numerze własnym...../ numerze
MRN

.....

(czytelny podpis)

* niepotrzebne skreślić

1) Wypełnić w przypadku awarii zaistniałej po stronie UWU po wysłaniu komunikatu
IE515/515B/515C/615 a przed uzyskaniem z Systemu informacji o nadanym

przesłanemu komunikatowi nr MRN.

2) Wypełnić w przypadku awarii po stronie aplikacji zgłaszającego zaistniałej po wysłaniu komunikatu IE515/515B/515C/615. Należy wpisać nadany komunikatowi przez System numer MRN, lub w przypadku braku tego numery numer własny komunikatu.

Załącznik nr 5 do Instrukcji AES

Wniosek o zezwolenie na procedurę awaryjną dla procedury uproszczonej

Nazwa przedsiębiorcy:	
Adres przedsiębiorcy:	
Nr pozwolenia na stosowanie procedury uproszczonej ¹ :	
EORI:	Data zgłoszenia:
Adres Email:	Tel. :
	Fax:
Powód wniosku o procedurę awaryjną:	
Osoba sporządzająca wniosek (jedna z osób fizycznych zarejestrowana w SISC jako osoba upoważniona):	
Nazwisko i imię:	
Adres a-mail ² :	
Telefon ² :	
Fax ² :	
Podpis:	

¹ Należy wypełnić, jeśli zgłoszenie jest realizowane w ramach procedury uproszczonej

² Należy wypełnić, jeśli dane różnią się od danych kontaktowych podanych powyżej dla przedsiębiorcy.